

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1931 — Nr. 2.

Lofotfisket 1931

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1932
A/S John Griegs Boktrykkeri - Bergen

10. 10. 1918. 10. 10. 1918. 10. 10. 1918.

10. 10. 1918. 10. 10. 1918. 10. 10. 1918.

10. 10. 1918. 10. 10. 1918. 10. 10. 1918.

10. 10. 1918. 10. 10. 1918. 10. 10. 1918.

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1931 — Nr. 2.

Lofotfisket 1931

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1932
A/S John Griegs Boktrykkeri - Bergen

Innhold.

	Side
I. <i>Offentlige foranstaltninger</i> , ved opsynschef overrettssakfører Ottar Lunde	3
II. <i>Fiskerne, deres farkoster og redskaper m. v.</i>	17
III. <i>Bolig- og sanitærforhold</i>	31
Lægetjenesten	35
IV. <i>Fiskens avsetning</i>	46
V. <i>Tilreisende og næringsdrivende</i>	54
VI. <i>Været og bedriften</i>	55
VII. <i>Fisket og utbyttet</i>	60
VIII. <i>Biologiske og oceanografiske undersøkelser</i> . Ved fiskeri- direktoratets avdeling for havforskning	83
<i>Torskebestanden i 1931</i> , av Oscar Sund	83
<i>Temperaturmålinger i Vestfjorden under fisket 1931</i> , av Gunnar Rollesfen	90
<i>Fortsatte undersøkelser over torskeegget</i> . Av Gunnar Rollesfen	92
<i>Litt om Vestfjordens vannmasser i skreitiden</i> . Av stipendiat Jens Eggvin	97

I. Offentlige foranstaltninger.

(Ved opsynschef overrettssakfører Ottar Lunde.)

Opsynet.

Opsynet var ikraft fra 2. februar til 30. april. Opsynsstasjonene blev imidlertid avklarert i tiden 23.—28. april. Der fungerte også i år 12 opsynsbetjenter, idet opsynsbetjenten i Reine også bestyrte Sund opsynsdistrikt, med underbetjenter i Nussfjord og Sund.

Opsynsstasjonene i Brettesnes, Hopen, Ure, Mortsund og Rinøy bestyrtes av underbetjenter.

Opsynsbetjentenes gjennomsnittlige tjenestetid var 84 dager, underbetjentenes 83 dager. Videre fungerte 27 assistenter med en gjennomsnittlig tjenestetid av 80 dager. Personalet blev i vinterens løp flyttet eftersom fisket krevet det.

Som befordringsskib anvendtes også i år Statens havnevesens d.s. »Andenæs«. I det seilende opsyn anvendtes 3 skøiter — »Sjøgutten« som opsynet har sammen med fyrvesenet, samt 2 leiede skøiter — »Signal«, og sysselmannsskøiten »Svalbard«. Samtlige skøiter var utstyrt med lyskaster. »Andenæs« tjenestgjorde leilighetsvis i det seilende opsyn.

Værvarslingstelegrammer blev også i vinter overført til fiskerflåten ved radiotelefon fra Sørvågen og Røst.

Radioapparater finnes på en del fiskefartøier, og antallet vil formentlig stige efter hvert som de økonomiske forhold tilater det, efterat kringkastingstasjonen i Bodø nu er tatt i bruk.

Befordringsskibet og opsynsskøitene var utstyrt med radiomottager, og kunde således motta værmelding fra Sørvågen og Røst.

Opsynsskøitene er nu forsynt med stormvarslingssignaler, således at de mottatte radiomeddelelser kan bli gjort bekjent for fiskerflåten også ute på fiskefeltet.

Angående opsynspersonalet m. v. henvises til nedenstående tabell.

Opsynspersonalet m. v.

Tabell 1.

Opsynsdistriktene (deres merke- bokstaver og utstrekning)	Fiskeværet	Høieste belegg			Opsyns- betjent	Betjentenes assistent- hjelp
		Fartøier	Båter	Mann		
Kanstad- fjorden (I og II)	Ness, Erikstad, Svensgam, Rinøy, Kjeøy, Ofersøy og Vojehavn	17	282	878	Kontorist O. Bjurbækmo	1—0 1 underbetj. i Rinøy
Raftsundet (A)	Lauksund, Digermulen, Slot- holmen, Risvær og Svellingen,	50	431	1455	Herreds- kasserer S. Wolff	1—2—1 assistenter
Skroven (B, C) 2 ³ / ₄ '	Vikan, Haversand, Votvik Galt- vaagen, Brettesnes og Gullvik Skroven, Gulbrandsøy, Sundøy og Skjoldvær	13	358	1200	Gårdbruker E. Finbak	2 assistenter
		€1	944	2900		1 underbetj. 1 assistent
Austnes- fjorden (E, F) 2 ³ / ₄ ' Svolvær (S)	Odvær, Følstad, Langstrand, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen, Helle og Børvaag Svolvær og Osan	184	2755	7590	Kontorist T. Winther	3 assistenter
Vaagene (H) 1 ¹ / ₂ '	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik Rækøy, Storrågen og Vester- vågen	26	588	1955	Fenrik Alfr. Naurstad	2 assistenter
Hopen (K, L, M) 1 ¹ / ₂ '	Mølnosen, Ørsvåg, Ørnes, Hopen og Kalle	47	417	1730		1 underbetj. 1 assistent
Henningsvær (N) 1 ¹ / ₂ '	Gulvik, Festvåg, Sanøy, Skata, Engøy og Henningsvær	60	1357	4238	Gårdbruker Harald Strøm	2—3 assistenter
Stamsund (G, T) 1 ³ / ₄ ' (U)	Valberg, Skokkelvik, Svarholt, Stamsund, Æsøy, og Steine Ure, Skafnes og Sennesvik	16	700	2300	Herredskas- serer A. Blix	1—2—1—2— 3—2
		8	118	530		1 underbetj. 1 assistent
Balstad (V, W) 1'	Brandsholmen, Sandsund, Mort- sund, Moholmen, Bårsund og Balstad	8	545	1790	Gårdbruker Hans Mørck	Underbetjent i Mortsund 2 assistenter
Sund (X, Y) 1 ¹ / ₂ '	Strømøy, Nusfjord, Nesland, Sund og Møllerodden	4	312	1129	Bankdirekt. M. Dahl	2 underbetj. 1 assistent
Reine (P, Z) 1 ¹ / ₂ '	Havnøy, Olenilsøy, Sakrisøy og Reine	0	538	1909		2 assistenter
Sørvaagen (Ø) 2'	Moskenes, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa og Evenstad	6	807	2642	Fanejunker H. P. Seines	2 assistenter
Værøy (D) 1 ³ / ₄ '	Teisthammeren, Hundholmen, Restnesvåg, Sørland, Tyvnes, Kvalnes og Mostad	3	157	677	Gårdbruker H. Forså	1 assistent
Røst (R) 2 ¹ / ₂ '	Glea, Tyvsøy, Kårøy, Lyng- vær, Kvaløy og Røstlandet, Buvær, Skomvær	26	408	1533	Gårdbruker Aug. Sandnes	1—0—1 assistenter

Opsynets utgifter.

Til opsyn og rettspleie i terminen 1930—31 medgikk kr. 147 238.23, mot i de to foregående terminer 148 557.08 og kr. 144 699.00.

Telegraf- og telefonutgifter kr. 41 150.90 mot ifjor kr. 40 318.89.

Til det seilende opsyn medgikk kr. 18 243.63 mot ifjor kr. 19 048.01.

Omkostningene i det hele fordeler sig således:

1. Lønninger	kr. 42 661.00
2. Kontorutgifter	» 2 151.98
3. Telegrammer	» 41 150.90
4. Reiseutgifter	» 15 210.27
5. Materiell	» 27 676.40
6. Forskjellig	» 18 387.68

Tils. kr. 147 238.23

Politivirksomheten.

I nedenstående tabell finnes opført antall av de vedtatte og idømte bøter, samt de til protokolls førte private saker for hvert av de siste 5 år.

Tabell 2.

Forseelsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1927	1928	1929	1930	1931
Bøter.....	873	803	962	744	323
Procentvis av fiskerantallet	4,47	3,17	3,12	2,21	1,11
— av Lofotsøkende	3,82	2,78	2,79	1,91	0,98
Herav var følgende for:					
Lofotl.s § 3 jfr. Strl.s § 326 II	—	—	—	—	1
Drevet fiske uten båtmerke eller uten anmeldelse, Lofotl.s § 7 og merkeloven.....	16	2	12	15	1
Undlatelse av å tilbakelevere båtmerker, Lofotl. § 7	414	85	18	11	—
Pliktforsømmelse av tilsynsmenn, Lofotl.s § 10 ..	3	2	—	1	—
Ulovlig setning på delt hav, Lofotl.s § 16 a.....	110	287	259	249	166
For tidlig utror eller for sildig setning, Lofotl.s § 16 c	115	151	235	144	10
Trekning før signalheisning, Lofotl.s § 16 f.....	92	128	249	78	52
Ulovlig fiske på særhav, Lofotl.s § 16 II.....	96	114	143	167	70
Beskadigelse av andres redskaper, Lofotl.s § 18 .	—	—	—	1	2
Utilbørlig kapning m. v., Lofotl.s § 20	1	1	4	1	1
Underslag av bergede fiskeredskaper, Lofotl. § 21	—	—	—	—	—
Overståen eller setning på helligdag, Lofotl.s § 22	4	13	4	6	—
Forstyrrelse av den alm. rolighet, Lofotl.s § 23, jfr. Strl.s § 350 og Løsgjængerlovens §§ 16 og 17	9	15	26	38	13
Overtredelse av havneforskrifterne, Lofotl.s § 24	1	1	—	3	1
Sløiningsloven	—	2	—	—	—

Tabell 2 (forts.).

Forseelsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1927	1928	1929	1930	1931
Lov om handelsnæring § 22	—	1	1	—	—
Straffelovens § 355	—	—	—	2	—
Dagliner før 12. mars, § 17 II	—	—	—	9	3
Overtredelse av sundhetsvedtekter, str.l. § 339 ..	3	—	—	4	—
Anvendelse av ulovlige fiskesedler, lofotl. § 26..	6	2	—	—	—
Legemsfornærmelse, straffel. § 228 I.	—	1	1	2	—
Ulovlig salg av vin, lov ¹ / _s 1924	—	—	—	—	—
Overtredelse av styringsplakaten og Strl. § 418 ..	—	—	6	2	—
Overtredelse av lov om handelsnæring av ²¹ / ₆ 1929, §§ 19 og 33 og Strl.s § 332 II	1	—	1	10	—
Overfall og legemsfornærmelse, Strl.s § 228,1 ...	—	—	1	—	1
Straffelovens § 262 jfr. straffel.s § 257.....	2	—	—	—	—
Holdt utsalgsstedet åpent etter lukningstid, Lukningsvedtekt og Strl.s § 339 II	—	—	1	—	—
Overtredelse av kvalitetskontroll av fisketran — jfr. res. av ²⁰ / ₁₂ —29 § 17, jfr. § 3 og H.-deptets bsts. av ⁴ / ₁ —30, §§ 8—13—18.....	—	—	—	1	2
Vedtagne bøter ved private forlik	1	—	3	—	—
Saker avgjort etter Lofotlovens § 38.....	6	9	9	8	—
Andre private saker, ført til protokolls	47	71	84	65	29

Der blev i alt utferdiget 329 forelegg, derav av opsynschefen 8, opsynsbetjenten i Kjeøy 1, Raftsundet 41, Skrova 23, Vågene og Hopen 10, Henningsvær 82, Stamsund 20, Balstad 40, Sund 9, Reine 12, Sørvågen 66, Værøy 5 og Røst 12.

I Svolvær opsynsdistrikt blev ikke utferdiget forelegg.

102 forkynte, men ikke vedtatte forelegg blev i medhold av Straffe-processlovens § 377, 4de ledd, fremmet i retten uten tiltalebeslutning. Av de saker som er oversendt retten, er 37 saker avgjort ved domfellelse, og 11 ved frifinnelse. En del av de pådømte saker er fra forrige år. I 36 saker er forelegget vedtatt før sakens fremme i retten. I 4 foreleggssaker er påtalebegjæringen tilbakekalt, og sakene henlagt p. g. a. bevisets stil-ling. 14 saker utstår til behandling neste år.

Foruten de her nevnte saker, er der som vanlig behandlet en rekke efterforskningssaker.

Som det vil sees er bøteantallet gått sterkt ned og er under halvparten av fjorårets. Grunnen hertil må søkes i det minimale fiske sammenlignet med de foregående år, samt at fiskerne p. g. a. de dårlige tider mest mulig søker å undgå bøtestraff.

Hvad ordenen på sjø og land angår for de forskjellige opsynsdistrikter kan anføres:

For Kjeøy betegnes ordenen på sjøen for meget god. Dette har formentlig sin årsak i at der hele tiden var et ganske lite belegg. Ordenen på land, og edrueligheten blandt fiskerne var også meget god.

I Raftsundet—Risvær var ordenen på land god. Ordenen på havet i dette distrikt, var derimot mindre tilfredsstillende. Grunnen til dette var, at garnfiskerne hadde vanskelig for å respektere havdelingen mellom garn- og linehav. Forøvrig var ordenen på fiskefeltet bra, og fiskerne viste idetheletatt i vinter en besindig opptreden.

Fra Skrova berettes, at når hensyn taes til det store belegg, må ordenen på sjøen betegnes som god. Ordenen på land var derimot mindre tilfredsstillende, da der også i vinter forekom en del beruselse og rolighetsforstyrrelse. Under de nu rådende forhold ansees det nødvendig at stedet får sitt arrestlokale.

Belegget i Svolvær var også i vinter meget stort. Ordenen på sjøen betegnes som meget god. På land var ordenen i vinterens løp også meget god. En undtagelse herfra danner Skjærtorsdag. Der blev av politiet denne dag foretatt en ganske ordinær arrestasjon av en beruset person. En del ungdommer benyttet dette som foranledning til å gjøre bråk som forårsaket sammenstimling av folk, og det hele endte med en del ondartede tumulter, som alle sindige fiskere senere tok bestemt avstand fra.

I Kabelvåg betegnes ordenen på havet som gjennomgående god. Dog forekommer det en del utilbørlig kapning av redskaper — såvel garn som liner. Moralene blandt fiskerne i denne henseende er ikke som den bør være.

Ordenen og edrueligheten på land, må i vinter stort sett betegnes som god. En medvirkende årsak hertil må søkes i det dårlige fiske, som i mange tilfeller knapt nok levnet penger til mat.

I Hopen var ordenen på sjø og land god.

Fra Henningsvær berettes at edrueligheten og ordenen på land var god. På sjøen var ordenen i vinter bra. En undtagelse herfra var dog distriktets særhav, som til stadighet var utsatt for overgrep fra garnbrukere fra de østenfor liggende vær.

For Stamsund, Steine og Ure, betegnes ordenen på havet som tilfredsstillende helt til den store vestflytning i de første dager av april. Etter den tid må ordenen på havet betegnes som slett. De fremherskende forseelser var også ifår for tidlig trekning, setning på ulovlig hav, samt utilbørlig kapning og hankning av fremmede redskaper. Der forekom også for tidlig utror. Det fremholdes at skal man få en bedring i disse forhold, må opsynsskøitenes antall forøkes — således at disse kan følge fiskerflåten og bedriften, og da særlig ved flytning.

Ordenen på land var i dette distrikt meget god.

Fra Balstad innberettes at sjødragerne også i vinter hadde vanskeligheter med å overholde trekningssignalet på sjøen. Dette til tross for at fiskerne er opmerksom på, at trekningssignalet er en nødvendig og påkrevet foranstaltning. Forholdet på særhavet var noget bedre enn foregående år. De forseelser som blev begått på dette hav, inntraff ved flytning østfra.

Også for dette distrikt fremholdes den store betydning det vil ha, at en opsynsskøite er tilstede når der foregår tilflytning, således at der kan bli orden på fiskefeltet helt fra først av.

Det forekom i dette distrikt ut på våren at der om natten blev begått tyveri av fiskeredskaper ute på sjøen — formentlig foretatt av forbi-passerende skøiter på hjemtur.

Fra Sund og Reine innberettes at ordenen på havet blev mindre god fra midten av april måned, da der inntraff stor tilflytning østfra. De fleste forseelser blev begått av maskinfarkoster ved ulovlig fiske på særhav for robåter, samt trekning på sjøen før trekningssignal. Der var ingen opsynsskøite stasjonert i dette distrikt. Ordenen og edrueligheten på land var god.

På Sørvågen var ordenen på land god, når hensyn taes til den store almue som var tilstede i slutten av fisket. Der forekom dog nogen tilfeller av beruselse og rolighetsforstyrrelse.

Inntil tilflytningen fant sted østfra var ordenen på havet bedre enn tidligere år. Ved den store strøm av tilflyttere inntrådte en beklagelig forandring i dette forhold. De samme ulemper som viste sig i Stamsund, Balstad og Reine gjentok sig også her, som overtredelse av havdelings- og trekningsvedtekter. Disse forseelser trakk imidlertid andre efter sig — så som ulovlig kapning, tyveri av bruk og fisk, nedskjæring av iler o. l.

Også fra dette distrikt fremholdes nødvendigheten av å utvide det seilende opsyn, således at det kan være på pletten straks det blir tilflytning.

Fra Værøy meddeles det at ordenen på sjø og land har vært god.

Fra Røst klages over uorden på havet efter tilflytningen i april måned. Særlig hadde linefiskerne tilbøielighet til å sette sig ut over gjeldende havdeling. Også i dette distrikt forekom misligheter på sjøen. Det hendte således at fiskeredskaper som stod i sjøen forsvant, formentlig fjernet av farkoster som fraflyttet stedet.

I vinter var det som foregående år kun 3 opsynsskøiter i drift. Som anført i fjorårets beretning, viser det sig fremdeles at 3 skøiter er for lite til opprettelse av ordenen på havet, slik som fisket har artet sig i de senere år. Kommende vinter vil der bli innsatt 4 opsynsskøiter i opsynstjenesten i den travleste tid.

Almindelige bemerkninger.

Fisket i februar og mars måned var nærmest mislykket, og gav et minimalt utbytte. Hertil bidrog i høi grad urolig og stormende vær. På grunn av disse forhold kom mange fiskere og fiskearbeidere i en så vanskelig økonomisk situasjon, at der tildels var nødtilstand tilstede. Under disse forhold blev der av fiskerne sendt forestillinger og krav til statsmaktene om støtte.

På foranledning av Handelsdepartementet, foretok fylkesmannen i Nordland en undersøkelse i Lofoten angående nødvendigheten av ekstraordinære statsforanstaltninger av hensyn til nød blandt fiskerne.

Efterat denne undersøkelse var tilendebragt, blev der av Stortinget under 21. april bevilget kr. 200 000, som bidrag til utrustning til fiskere i Nordland, Troms og Finnmark fylker. Av dette beløp gikk kr. 80 000 til Finnmark og kr. 60 000 til hvert av de to øvrige fylker.

Beløpene blev senere av de respektive fylker fordelt til kommunene, som så foretok den endelige utdeling.

Det bemerkes at fisket for Vest-Lofoten i april måned slo bra til, og det rettet for en del på den vanskelige stilling for fiskerne. Dog var det mange som ikke kom med i dette fiske, spesielt robåtfisken.

En del fiskere og da særlig de som drev fiske fra robåt, måtte ha hjelp til hjemreisen. Denne hjelp blev ydet i form av 50 pct. billettmoderasjon av dampskibsselskapene, samt tilskudd av Staten.

Dommerens virksomhet.

Den første måned av opsynstiden utførtes fiskedommerens forretninger av sorenskriveren i Lofoten. Den ekstraordinære dommer overretts-sakfører Einar Grimsø tjenestgjorde de to siste måneder og var på grunn av den store arbeidsmengde bistått av hr. overrettssakfører Idsøe, Svolvær som hjelpedommer de siste 3 uker. Dessuten behandledes et par politisaker av politimester Helgesen som beskikket hjelpedommer for anledningen.

Årene 1929 og 1930 var rekordår med hensyn til antall saker. I 1931 gikk sakantallet noget ned, hvilket skyldtes det dårlige fiske. Erfaring viser nemlig at sakantallet stiger, når det er godt fiske og går tilbake når det er dårlig fiske.

Der behandledes 53 offentlige politisaker. Dessuten var der beramet mange slike saker som imidlertid bortfalt, da de forelagte bøter betaltes før sakene kom for retten. De behandlede politisaker angikk: 40 saker Lofotlovens § 16 a eller § 16 II (havdeling), 1 sak § 16 c (tiden for utror samt redskapers setning og trekning), 7 saker § 16 f (treknings-signal på havet), 1 sak § 18 II (beskadigelse av annens redskaper), 1 sak

§ 20 (sammenvikling av redskaper), 2 saker vedrørende overtredelse av lov om kvalitetskontroll av medisintran og 1 sak straffelovens § 409 (ulovlig forlaten av tjeneste).

Der forekom 7 forhørsrettssaker, hvorav 5 bevisoptagelser forut for hovedforhandling samt 2 rettslige forhør under efterforskning. — De private saker forekom i et antall av 18, hvorav 15 almindelige erstatningsaker og 3 bevisoptagelser.

Geistlig betjening ved Lofotfisket 1931.

Der stod til rådighet i år som ifjor kr. 6300 til geistlig betjening ved fiskeværerne i bispedømmet. Der var i virksomhet 23 av sogneprestene og dessuten to særskilte fast stasjonerte sogneprester i Svolvevåg, Kabelvåg og Reine. Sognepresten i Gimsøy var likesom ifjor anbragt i Henningsvær. Dessuten var av biskopen antatt til spesiell lokal virksomhet i alt 7 emissærer. Tilsammen 32 arbeidere i funksjon.

Telegraf og telefon.

Fra telegrafinspektøren i Lødingen, er mottatt efterfølgende opstilling over telefon og telegramkorrespondanse, med følgende innberetning.

Personalet ved Lofotstasjonene blev forsterket med inntil 37 funksjonærer, fordelt på 32 faste stasjoner og 1 feltstasjon.

Av de faste stasjoner holdtes 11 åpne som telegraf hele året, 5 som telegraf i fisketiden og telefon resten av året, og 16 utelukkende som telefon.

Der blev i år ekspedert 99 551 telegrammer og 138 420 telefonsamtaler, henholdsvis 12 497 mindre og 1727 mere enn ifjor.

Ekspederte telegrammer under Lofotfisket 1931.

Tabell 3.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	
Balstad	503	316	1501	577	3018	993	2312	694	9914
Borgvær	94	49	84	45	87	64	90	44	557
Brettesnes	42	42	217	54	488	128	477	314	1762
Bøstad	195	123	198	148	173	172	190	188	1387
Digermulen	13	11	12	124	17	14	16	174	381
Gimsøysand	13	35	5	20	6	24	15	19	137
Helle, Moskenes	2	1	4	2	1	1	—	1	12
Henningsvær ...	477	318	1621	948	2109	1552	1337	1002	9364
Horn i Valberg .	2	1	1	4	2	2	2	1	15
Hovsund	2	7	1	14	3	9	4	5	45
Kabelvåg	413	430	1056	765	1267	1108	862	882	6783
Kalle	52	15	379	220	608	484	292	220	2270
Kjeøy	6	4	260	156	317	293	19	149	1204
Lyngvær i Lof. .	11	9	6	9	7	6	11	14	73
Møllerodden....	26	27	19	12	16	10	8	9	127
Nusfjord	116	94	403	403	639	113	460	87	2311
Ramberg i Lof. .	46	34	25	24	31	20	42	47	269
Reine i Lof.....	407	293	441	390	735	701	897	536	4400
Rinøy	2	1	24	12	32	23	7	9	110
Risvær i Lof....	3	1	349	152	753	360	82	196	1896
Røst	397	203	476	411	825	613	1550	998	5473
Skrova	149	76	815	353	1082	726	622	385	4208
Stamsund	405	361	801	600	1299	894	1258	950	6568
Steine i Lof. . .	—	—	15	205	12	285	12	161	690
Sund i Lof.	80	92	219	216	547	378	491	287	2310
Svolvær	1489	1400	3845	2660	5616	4493	3161	2582	25246
Sørvågen	337	292	479	386	755	602	1243	519	4613
Ure	110	117	271	91	640	433	422	309	2393
Valberg	34	35	8	11	4	2	8	7	109
Vaterfjord	1	1	—	4	—	—	—	—	6
Vatnfjord i Lof..	—	—	2	1	1	—	4	5	13
Værøy	384	252	432	440	887	853	1038	602	4888
Øyhelle	2	1	4	1	2	—	5	2	17
Tilsammen	5812	4641	13973	9455	21979	15356	16937	11398	99551

Ekspederte telefonsamtaler under Lofotfisket 1931.
Tabell 3 a.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	
Balstad	604	485	1022	821	1555	1405	1507	1360	8759
Borgvær	2	2	1	3	2	10	2	14	36
Brettesnes	222	226	385	186	850	376	753	705	3676
Bøstad	440	447	484	502	665	677	685	481	4381
Digermulen	117	146	109	147	105	105	89	106	924
Gimsøysand	157	150	104	120	87	158	117	135	1028
Helle, Moskenes	3	10	2	5	6	2	6	1	35
Henningsvær	1149	1155	2119	1616	3305	2623	2618	1768	16353
Horn i Valberg	35	22	28	10	12	15	25	21	168
Hovsund	49	23	19	20	31	30	35	20	227
Kabelvåg	1409	1849	2130	2240	2916	2973	2058	2206	17781
Kalle	22	37	111	84	270	174	96	65	859
Kjeøy	11	16	144	91	149	151	33	29	624
Lyngvær i Lof.	120	133	63	89	68	72	71	71	687
Møllerodden	53	58	37	38	63	67	79	87	482
Nusfjord	147	131	204	135	210	165	187	138	1317
Ramberg i Lof.	196	186	109	154	108	192	210	144	1299
Reine i Lof.	307	292	287	293	370	429	521	517	3016
Rinøy	87	94	223	196	362	246	119	131	1458
Risvær i Lof.	3	11	276	158	1228	451	247	119	2493
Røst	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skrova	437	283	651	584	928	825	735	501	4944
Stamsund	575	516	910	909	1413	1316	1296	1322	8257
Steine i Lof.	—	—	17	6	36	29	28	23	139
Sund i Lof.	285	276	242	220	366	322	486	385	2582
Svolvær	4017	4707	5772	5878	8709	8299	5711	6573	49666
Sørvågen	289	274	365	368	579	558	1022	860	4315
Ure	139	110	301	166	538	309	394	242	2199
Valberg	61	78	49	71	25	35	49	44	403
Vaterfjord	10	8	5	11	2	4	8	9	57
Vatnfjord i Lof.	8	8	6	4	8	8	20	9	71
Værøy	3	—	33	25	—	—	5	—	66
Øyhelle	15	16	18	12	8	15	22	12	118
Tilsammen	10972	11749	16199	15162	24974	22041	19225	18098	138420

**Opgave over telegrafkorrespondansen under Lofotfisket
i de siste 10 år.**

Tabell 4.

Måned	1000 telegrammer									
	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
Januar	15.5	14.7	14.2	14.5	14.1	10.7	11.3	13.4	13.3	10.4
Februar	27.9	32.9	32.6	32.2	28.9	26.0	24.5	36.0	28.5	23.4
Mars	39.8	44.0	43.2	51.3	42.1	39.4	44.8	41.7	44.7	37.3
April	26.1	26.1	30.4	28.3	27.2	23.2	25.8	28.2	25.4	28.3

Kommunikasjonene.

Lokalrutene var i vinter tilfredsstillende, og der forekom ikke forsinkelser i særlig grad. Ruteordningen for Kalles vedkommende er dog fremdeles mindre tilfredsstillende.

Røst og Værøy fikk også i år sine kommunikasjoner forbedret en del, idet Vesteråsles dampskibsselskap foretok to ukentlige turer helt til Bodø. Dette har meget å si for agntilførselen på disse steder. Samme selskap utførte i vintertiden en ekstrarute Svolvær—Sørvågen.

Da det har forekommet at folk av uvidenhet har lagt penger inn i almindelige brev har postvesenet anmodet om inntagelse av følgende advarsel:

»Fra poststyret.

Legg ikke penger i almindelige brev. — Det er straffbart og De får ingen erstatning om brevet blir borte.

Penger sendes:

enten som Postanvisning,

eller som Verdibrev,

eller som Rekommandert brev. Brevet må da ikke inneholde mere enn kr. 36.00. Det må være utstyrt som verdibrev, men uten opplysning om innholdet.

Havneforholdene.

Opsynsbetjenten i Kjeøy innberetter, at der også i vinter er fremkommet krav om anbringelse av en fyrlykt ved innseilingen til havnen i Rinøy. Dette krav var inntatt i fjorårets beretning, og bør snarest mulig imøtekommes.

Fra Svensgam er fremsatt krav om anbringelse av jernstøtter på to undervannsskjær, ved innseilingen til Svensgam havn.

Opsynsbetjenten i Risvær gjentar de tidligere havnekrav, og anfører at havneforholdene i vinter voldte store vanskeligheter. I dette distrikt foregikk i vinter et godt fiske, og som følge herav et stort belegg. Toppbelegget var således var således ca. 50 kjøpefartøier 500 motorfarkoster, samt 300 åpne farkoster — losement og robåter. Værst var forholdet for de åpne farkoster, som var henvist til sundet mellem Hjemøy og Borterøy. Dette sund er imidlertid så utgundet, at det så å si er utjenlig til båthavn.

Opsynsbetjenten i Skrova henviser til havnekravene i beretningen fra forrige år.

Fra Henningsvær meddeles det, at under rekordbeleggene de siste år, har det vist sig at den indre havn blir for liten.

Den mest tjenlige uthavn er »Lyngøyflaget«, som kan avgi plass til en hel del fiske- og kjøpefartøier. Imidlertid går der i vestlig vær svært sjødrag inn mellem »Lyngøy« og »Vesterøy«, som gjør denne uthavn kun delvis anvendelig. For å bedre havneforholdet på »Lyngøyflaget«, må sundet mellem »Lyngøy« og »Vesterøy« igjenmures. Avstanden mellem disse to øyer er på høivann ca. 48 m., og største dybde på lavvann ca. 2.1 m.

Kravet om gjenmuring av kløften mellem »Saltværsholmen« og »Pinholmen« gjentas.

Fra Stamsund gjentas havnekravene fra 1929. Dessuten gjentas kravet om anbringelse av festigheter på »Tørnholmens« vestsida og på »Myreodden«.

Fra Balstad gjentas kravet om å få fjernet 2 stener fra Reinsjøen, som er til gene for trafikken. Opsynsbetjenten anser det for meget påkrevet at der blir anbragt en del fortøyningsringer i »Hat-vika«, hvor der i vinter var fullt belegg. I vinter under en nordvestkuling, hadde man på dette sted den største møie med å redde sine farkoster for å gå iland — nærmest p. g. a. manglende festigheter.

Fra Nustjord er fra fiskerne fremkommet krav om opmudring av den lille båthavn, — således at småskøiter og båter ikke blir stående på lavvann.

De i 1930 fremsatte krav om opmudring av sundet mellem Zakrisøy og Olenilsøy gjentas.

Fra Sørvågen gjentas de tidligere havnekrav. — Se »Lofotberetningen« fra 1929 — side 14 og tidligere år.

Opsynsbetjenten i Værøy gjentar de tidligere — senest i 1929 fremsatte krav om opmudring av Røstnesvågen m. v.

Fra Røst gjentas det ifjor fremsatte krav om anbringelse av en stake på en grunn — øst Prestholmen.

Gjennem Fiskeridirektøren er innkommet gjenpart av uttalelser avgitt av overingeniør Holst i Statens Havnevesen — på anmodning av Havnedirektøren. Disse uttalelser angår de havnekrav som er fremkommet og beskrevet i Lofotberetningen for 1930, og er formentlig av interesse for de respektive steder hvorfor de gjengis:

Ad havneforhold:

1. Kjeøy: Spørsmålet om bedre fyrbelysning forutsettes behandlet av fyrvesenet.

I skrivelse av 5. mars er meddelt at forholdene for anbringelse av flere festigheter i Kjeøy er undersøkt av formannen for fortøiningsvesenets arbeidslag. Vedkommende finner for tiden ikke å kunne anbefale anbragt flere festigheter for akterfortøining, idet denne vanskeliggjøres ved pågang fra øst.

2. Risvær: Stedet står opført til undersøkelse.

Angående fortøiningsforholdene henvises til min redegjørelse av 5. mars. I denne har jeg anbefalt 2 nye fortøiningssøiler anbragt av fortøiningsvesenets arbeidslag.

3. Skrova: Forinnen endelig plan for moloanlegget over Sjøholmen-sundene fremlegges, er det ønskelig å foreta en del grunnboringer for å få bragt på det rene hvor stor synkning man må regne med. Dette vil antagelig kunne utføres i sommer.

4. Brettesnes: Fortøiningsforholdene og sundet mellom Brettesnes-odden og Bosken skal bli undersøkt.

5. Svolvær: Havneplanene bearbeides i samarbeide med Ruteskibenes Befalsforbund og Kystlovenes Landsforbund. Da disse organisasjoner foruten bygning av molo også ønsker bortsprenkning av Kummen, blir omkostningene så høie at også andre løsninger må overveies. Herom har jeg avgitt redegjørelse senest av 20. februar.

Omhandlede jernsøile på Bukkedauen blir formentlig å bekoste av byens havnevesen.

6. Kabelvåg: Der foreligger planer for opmudring og oprensning av havnen.

7. Henningsvær: I anledning kravet om gjenstengning av kløften mellom Saltværholmen og Pinholmen bemerkes, at over kløften fører en veibro. Det rimeligste vil være om denne bro, som er av tre, blev erstattet med en betongstøpning, som samtidig kunne stenge draget gjennom sundet. Forholdene vil bli nærmere undersøkt, idet der formentlig må forutsettes nogen støtte av grunneieren, Nordland fylke.

8. Stamsund: Det overveies å bringe enten fortøiningsstøtter foran muren, eller kjettinger med ringer i muren ved Tørnholmens nordende. Bunnkjettinger utlagt av det offentlige synes ikke å være egnet.

9. Balstad: Der er opført bevilgning til opmerkning av grunner på Reinsjøen.
10. Reine: Planen for opmerkning av sundet mellom Sakrisøy og Ole-Nilsøy vil bli revidert.
11. Sørvågen: Der er foretatt nogen foreløbige undersøkelser for beregning av utgiftene med en dekning til Kråka. Det viser sig imidlertid at utgiftene blir meget store.
12. Værøy: Planene for Røstnesvåg og Sørlandsvågen blir revidert, idet muligheten av å anvende »Ekskavator 6« overveies. I denne forbindelse er en del supplerende borer og målinger i Sørlandsvågen ønskelig for inntil endelige planer avgis.
13. Røst: Opmerkning av Prestholmen forutsettes eventuelt utført av Fyr- og Merkevesenet.

II. Fiskerne, deres farkoster og redskaper m. v.

Ankomst, avreise og flytning under fisket.

Den situasjon som forelå foran dette års Lofot-fiske satte sitt preg på utrustningen. Der var nemlig ikke den vanlige fart i forberedelsene foran fisket. En hver fisker og tilvirker var klar over at Lofot-fisket i vinter ikke vilde gi noget tilfredsstillende økonomisk utbytte på grunn av lave priser på produktene, priser som ikke vilde komme til å stå i forhold til driftsutgiftene. Fiskeribefolkningen stod meget bekymret, og mange overveiet om det i det hele var verd å kaste sig inn i den hårde kamp som Lofot-fisket byr. De fleste hadde dog intet valg, og derfor blev også deltagelsen nokså stor ut på vinteren. Forberedelsene blev dog utsatt, og avreisen hjemmefra fant for de aller flestes vedkommende sted senere enn tilfellet har vært de siste år. Dette skyldtes også værforholdene, som hindret mange fra å komme avsted til bestemt tid. Således var der ved utgangen av januar ankommet til fiskeværene et litet båtbelegg og de aller fleste av disse var hjemmehørende i Lofoten. Den første optelling fant sted den 6. februar. Båtantallet var da kun 1135. Belegget var spredt med nogen båter i hvert vær, størst i Henningsvær med 236 båter. Den påfølgende uke øket belegget med 1500 båter. Den 20. i måneden var antallet kommet op i vel 5000. Tilstromningen fortsatte imidlertid fremdeles, således 7450 den 6. mars. Den 20. i denne måned var belegget på det høieste med 8400 båter.

Den største ansamling fant sted i Svolvær, Henningsvær og Skroven, hvor beleggene ved midten av mars var henholdsvis 2750, 1350 og 925. Forøvrig var beleggene nokså jevnt fordelt over alt, bortsett fra enkelte vær hvor ansamlingen var liten omtrent under hele fisket. Beleggene holdt sig nokså stabile helt til sist i mars, idet der i den tid ikke forekom nogen nevneverdig flytning, hvilket skyldes fiskets utvikling. Sist i mars da fiskeforekomstene østpå var på vestsig foregikk en del flytning fra værene i Øst-Lofoten til Vest-Lofoten, særlig til Bal-

stad, Reine og Sørvågen. På disse steder var ansamlingen størst omkring 17. april.

Allerede 3. april begynte enkelte å slutte fisket. Det var vesentlig småbåtfiskerne i Øst-Lofoten som ikke fant bedriften lønnsom lengere og derfor reiste hjem. Den påfølgende uke sank belegget med ca. 1000 farkoster. De gode driftsresultater i Vest-Lofoten bevirket imidlertid at de fleste fortsatte bedriften til omkring 20. april, da der fremdeles henlå ca. 4300 båter. På den tid avsluttet de aller fleste, og ved slutt-optellingen den 24. april lå der kun igjen ca. 1200 båter, hovedsakelig hjemfolk.

Beleggets variasjon og fiskernes hjemstavn og bruksmåte.

Følgende tabell viser båtantalet samt dets procentvise størrelse ved begynnelsen og midten av hver måned, samt ved fiskets nær forestående avslutning i de siste 5 år.

Tabell 5.

Tid	Antall båter tilstede					Prosent av høyeste antall				
	1927	1928	1929	1930	1931	1927	1928	1929	1930	1931
Januar, midten	100	—	—	850	—	0,7	—	—	9,1	—
Februar, begynnelsen . . .	1000	800	900	2440	1100	17,6	10,2	10,7	27,8	14,2
— midten	3100	4500	4800	4080	2600	54,5	57,7	57,5	46,6	30,9
Mars, begynnelsen	4800	6600	7300	7350	7450	84,5	84,6	85,0	84,1	88,7
— midten	5600	7200	8100	8100	8200	98,5	92,3	97,0	92,6	97,6
— slutningen	5680	7800	8300	8740	8400	100,0	100,0	99,4	100,0	100,0
April, sl. av 1ste uke . .	5600	6800	8350	8560	8200	98,5	87,1	100,0	97,9	97,6
2den uke . .	4200	5400	6100	4880	7450	73,9	66,6	73,1	55,8	88,7
3dje uke . .	2100	2800	2400	1870	4300	36,9	35,8	28,7	21,3	51,2
4de uke . .	800	840	700	930	1250	14,0	10,7	8,3	10,6	14,8

Fortegnelse over det i Lofoten 22. mars 1931 tilstedeværende antall fiskere, fordelt etter hjemsted og bruksart.

Tabell 6.

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Bergen.....	—	—	—	—	—	11	3	—	11	3	—
Florø.....	9	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—
Kinn.....	9	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—
Nord-Vågsøy.....	7	1	—	—	—	—	—	—	7	1	—
Davik.....	5	1	—	—	—	—	—	—	5	1	—
Sogn og Fjordane fylke	30	4	—	—	—	—	—	—	30	4	—
Herøy.....	51	7	—	—	—	20	—	8	71	15	—
Vatne.....	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Fræna.....	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Haram.....	123	16	—	—	—	—	—	—	123	16	—
Sør-Aukra.....	48	6	—	—	—	—	—	—	48	6	—
Nord-Aukra.....	15	2	—	—	—	—	—	—	15	2	—
Sandøy.....	77	9	—	—	—	8	—	3	85	12	5
Bud.....	7	1	—	—	—	—	—	—	7	1	—
Bremsnes.....	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Møre fylke	345	44	—	—	—	28	—	11	373	55	5
Osm.....	—	—	—	—	—	9	—	3	9	3	—
Stoksund.....	—	—	—	—	—	27	4	6	27	10	—
Jøssund.....	—	—	—	—	—	22	—	9	22	9	—
Bjugn.....	—	—	—	—	—	7	1	—	7	1	—
Ørland.....	—	—	—	3	1	19	—	7	22	8	—
Sør Frøya.....	—	—	—	—	—	21	—	9	21	9	—
Nord-Frøya.....	6	1	—	—	—	22	—	10	28	11	—
Kvenvær.....	—	—	—	—	—	10	—	2	10	2	—
Finan.....	—	—	—	—	—	6	—	2	6	2	—
Sandstod.....	—	—	—	—	—	5	1	1	5	2	—
Rissa.....	—	—	—	—	—	3	—	1	3	1	—
Stadsbygd.....	10	2	—	—	—	—	—	—	10	2	—
Sør-Trøndelag fylke	16	3	—	3	1	151	6	50	170	60	—
Namsos.....	—	—	—	—	—	5	—	1	5	1	—
Flatanger.....	—	—	—	14	3	12	2	2	26	7	—
Nærøy.....	—	—	—	—	—	12	—	4	12	4	—
Vikna.....	—	—	—	—	—	34	4	5	34	9	—
Leka.....	17	3	—	—	—	45	2	13	62	18	2
Gravik.....	30	5	—	5	1	38	4	8	73	18	—
Kolvereid.....	6	1	—	14	4	23	1	7	43	13	—
Foldereid.....	—	—	—	—	—	19	—	9	19	9	—
Nord Trøndelag fylke	53	9	—	33	8	188	13	49	274	79	2

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Bindal	10	2	—	12	4	181	1	63	203	70	—
Vik	32	7	—	7	2	47	1	13	86	23	4
Brønnøy	180	34	—	41	10	77	4	20	298	68	21
Brønnøysund	12	2	—	30	6	29	3	7	71	18	11
Velfjord	12	2	—	30	7	7	—	2	49	11	3
Vega	12	2	—	338	70	8	—	3	358	75	18
Vevelstad	—	—	—	219	45	5	—	2	224	47	20
Brønnøy sorenskriveri	258	49	—	677	144	354	9	110	1289	312	77
Tjøtta	62	10	—	147	37	29	2	6	238	55	17
Vefsen	—	—	—	69	16	10	1	3	79	20	11
Drevja	5	1	—	17	4	—	—	—	22	5	1
Mosjøen	—	—	—	5	2	8	—	2	13	4	—
Alstahaug	16	3	—	99	26	86	26	7	201	62	7
Stamnes	—	—	—	25	7	10	1	2	35	10	3
Leirfjord	5	1	—	157	37	87	4	28	249	70	6
Herøy	5	1	—	162	42	42	4	11	209	58	—
Nordvik	—	—	—	68	15	102	1	37	170	53	—
Alstahaug sorenskriveri	93	16	—	749	186	374	39	96	1216	337	45
Dønnes	—	—	—	111	26	67	8	17	178	51	12
Nesna	46	8	—	67	17	154	10	40	267	75	1
Hemnes	—	—	—	48	11	62	5	14	110	30	—
Korgen	—	—	—	6	1	13	—	5	19	6	3
Elsfjorden	—	—	—	—	—	2	—	1	2	1	—
Sør-Rana	—	—	—	11	3	24	—	11	35	14	—
Nord-Rana	2	1	—	49	15	7	—	2	58	18	1
Mo	—	—	—	3	1	3	—	1	6	2	—
Lurøy	7	1	—	91	38	361	14	137	459	190	1
Træna	—	—	—	—	—	71	1	27	71	28	1
Rødøy	18	3	—	65	17	317	22	97	400	139	—
Meløy	24	4	—	11	3	219	16	59	254	82	3
Rana sorenskriveri	97	17	—	462	132	1300	76	411	1859	636	22
Gildeskål	80	15	—	260	67	209	9	70	549	161	15
Beiarn	—	—	—	91	24	2	—	1	93	25	7
Bodin	117	16	—	77	20	146	3	52	340	91	5
Bodø	8	1	—	—	—	16	—	7	24	8	—
Skjærstad	47	9	—	—	—	14	—	6	61	15	—
Fauske	12	2	—	4	1	80	3	23	96	29	—
Saltdal	—	—	—	12	4	70	—	27	82	31	—
Sørfold	55	14	—	122	25	130	4	46	307	89	11
Nordfold	104	34	—	31	7	94	—	35	229	76	9
Kjerringøy	—	—	—	15	5	51	—	20	66	25	—
Salten sorenskriveri	423	91	—	612	153	812	19	287	1847	550	47

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Leiranger	22	4	—	55	14	112	34	11	189	63	6
Steigen	5	1	—	285	53	62	5	21	325	80	3
Hamarøy	72	16	—	186	53	132	1	50	390	120	8
Tysfjord	192	62	—	103	28	57	6	16	352	112	4
Ankenes	6	1	—	—	—	96	—	23	102	24	—
Evenes	42	9	—	4	1	41	—	10	87	20	—
Ballangen	26	5	—	3	1	45	—	17	74	23	—
Lødingen	345	75	—	106	35	53	7	14	504	131	23
Tjeldsund	46	12	—	31	9	97	5	27	174	53	1
Steigen sorenskriveri	756	185	—	746	194	695	58	189	2197	626	45
Vågan	182	44	1	409	143	150	6	53	741	246	60
Svolvær	8	2	—	—	—	71	—	26	79	28	2
Gimsøy	133	26	—	78	10	71	7	17	282	60	23
Valberg	22	4	—	27	9	61	5	14	110	32	1
Borge	148	23	—	126	31	60	11	10	334	75	12
Buksnes	71	11	1	536	129	4	—	2	611	142	90
Hol	229	44	4	293	76	29	1	12	551	133	94
Flakstad	144	31	7	371	91	14	—	6	529	128	146
Moskenes	325	61	3	476	108	2	1	1	803	171	429
Værøy	9	2	—	291	70	—	—	—	300	72	7
Røst	62	9	—	109	32	2	1	—	173	42	8
Lofoten sorenskriveri	1333	257	16	2716	699	464	32	144	4513	1129	872
Hadsel	135	30	—	399	127	503	10	183	1037	350	20
Bø	483	72	—	33	12	169	3	59	685	146	4
Øksnes	118	18	—	22	6	75	1	24	215	49	1
Langenes	—	—	—	—	—	45	—	18	45	18	—
Sortland	56	10	—	67	20	199	—	79	322	109	2
Dverberg	28	4	—	17	7	89	—	36	134	47	—
Bjørnskind	26	4	—	6	2	70	2	27	102	35	1
Andenes	—	—	—	—	—	7	—	2	7	2	—
Vesterålen sorenskriveri	846	138	—	544	174	1157	16	428	2547	756	28
Nordland fylke	3806	753	16	6506	1682	5156	249	1662	15468	4346	1136
Kvæfjord	56	17	—	77	25	154	7	51	287	100	—
Trondenes	11	2	—	163	56	61	6	17	235	81	1
Sandtorg	23	4	—	70	25	60	1	18	153	48	—
Skånland	21	5	—	57	22	132	—	48	210	75	2
Harstad	—	—	—	7	2	18	—	7	25	9	—
Bjarkøy	60	14	—	71	22	75	1	26	206	63	—
Berg	—	—	—	—	—	13	—	3	13	3	—
Torsken	30	6	—	16	6	32	—	11	78	23	—
Trondenes sorenskriveri	201	48	—	461	158	545	15	181	1207	402	3

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Ibestad	—	—	—	287	109	53	—	24	340	133	—
Gratangen	9	2	—	186	68	139	—	55	334	125	—
Andøya	5	1	—	329	124	81	11	24	415	160	—
Astafjorden	—	—	—	142	52	59	—	26	201	78	—
Salangen	—	—	—	126	44	100	10	28	226	82	—
Lavangen	—	—	—	176	61	32	1	14	208	76	—
Bardu	—	—	—	—	—	5	—	2	5	2	—
Tranøy	7	2	—	142	47	125	1	45	274	95	—
Sør-Reisa	50	6	—	203	70	141	—	56	394	132	—
Dyrøy	7	1	—	449	169	72	1	30	528	201	—
Senja sorenskriveri	78	12	—	2040	744	807	24	304	2925	1084	—
Hillesøy	—	—	—	25	8	217	8	83	242	99	—
Tromsøysund	31	5	—	75	26	632	110	137	738	278	1
Tromsø	—	—	—	27	10	248	37	53	275	100	—
Balsfjord	21	3	—	55	17	340	11	120	416	151	—
Malangen	—	—	—	87	32	163	1	63	250	96	—
Lenvik	18	2	—	399	143	460	10	184	877	339	—
Målselv	—	—	—	—	—	18	—	7	18	7	—
Malangen sorenskriveri	70	10	—	668	236	2078	177	647	2816	1070	1
Lyngen	334	58	—	119	42	467	—	187	920	287	—
Sørjord	6	2	—	61	19	182	39	34	249	94	6
Karlsøy	—	—	—	39	15	531	41	176	570	232	—
Helgøy	—	—	—	17	6	227	18	77	244	101	—
Skjærvøy	237	29	—	9	3	188	1	79	434	112	—
Nord-Reisa	9	1	—	33	12	71	—	32	113	45	—
Kvænangen	26	3	—	17	7	129	—	54	172	64	—
Lyngen sorenskriveri	612	93	—	295	104	1795	99	639	2702	935	6
Troms fylke	961	163	—	3464	1242	5225	315	1771	9650	3491	10
Hammerfest	—	—	—	—	—	18	—	5	18	5	—
Alta	—	—	—	5	1	56	—	22	61	23	—
Talvik	—	—	—	—	—	108	—	45	108	45	—
Loppa	8	1	—	4	2	85	—	32	97	35	—
Hasvik	—	—	—	—	—	2	—	1	2	1	—
Sørøysund	27	6	—	5	1	34	3	9	66	19	—
Måsøy	—	—	—	—	—	26	—	9	26	9	—
Kjelvik	12	2	—	—	—	91	1	28	103	31	—
Lebesby	—	—	—	—	—	27	—	6	27	6	—
Vadsø herred	—	—	—	3	1	21	—	8	24	9	—
Finnmark fylke	47	9	—	17	5	468	4	165	532	183	—

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Sammen drag:											
Bergen	—	—	—	—	—	11	3	—	11	3	—
Sogn og Fjordane fylke ..	30	4	—	—	—	—	—	—	30	4	—
Møre fylke	345	44	—	—	—	28	—	11	373	55	5
Sør-Trøndelag fylke	16	3	—	3	1	151	6	50	170	60	—
Nord-Trøndelag fylke	53	9	—	33	8	188	13	49	274	79	2
Nordland fylke	3806	753	16	6506	1682	5156	249	1662	15468	4346	1136
Troms fylke	961	163	—	3464	1242	5225	315	1771	9650	3491	10
Finnmark fylke	47	9	—	17	5	468	4	165	532	183	—
Ialt	5258	985	16	10023	2938	11227	590	3708	26508	8221	1153

Tabell 7.

Opgave over farkoster av de forskjellige typer der deltok i Lofotfisket den 22. mars 1930.

Art av farkoster	Fra hvilket fylke																										
	Bergen			Sogn og Fjordane			Møre			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen		
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.
<i>Åpne og halvdek. båter uten motor.</i> (Alle robåt. med og ut. seil medtas her).																											
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	337	—	344	130	—	—	—	—	—	—	—	—	164	467	—
Linef. som selvdr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	429	1461	—	117	339	—	3	7	—	550	1810	—	
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	8	—	19	39	—	571	1332	—	336	777	—	9	18	—	938	2174	—
Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11	—	139	376	—	1044	2923	—	453	1116	—	12	25	—	1652	4451	—
<i>Åpne og halvdek. farkoster m. mot.:</i>																											
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	141	543	—	14	51	—	—	—	—	156	598	—	
Linef. som selvdrag.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224	768	3	21	68	1	—	—	—	245	836	4	
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	1	1	5	1	—	—	—	2	10	2	
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	32	—	321	1069	28	98	391	25	1	4	1	430	1496	54	
Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	36	—	687	2385	32	134	515	27	1	4	1	833	2940	60	

Tabell 7 (forts.).

Art av farkoster	Fra hvilket fylke																										
	Bergen			Sogn og Fjordane			Møre			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen		
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.
<i>Dekkede båter og fartøier m. motor.</i>																											
Garnfiske	—	—	—	4	30	—	44	345	—	3	16	—	8	49	—	486	2896	—	108	794	—	9	47	—	662	4177	—
Linef. som selvdrag.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	33	1	732	3288	4	34	191	3	2	10	—	775	3522	8
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	754	273	254	3080	1075	—	—	—	344	3834	1348
Dypsagnfiske	3	11	2	—	—	—	3	28	8	17	143	36	23	117	10	466	2751	569	482	4070	1151	62	448	97	1056	7568	1873
Ialt	3	11	2	4	30	—	47	373	8	20	159	36	38	199	11	1774	9689	846	878	8135	2229	73	505	97	2837	19101	3229
<i>Dekkede båter og fartøier med seil:</i>																											
Garnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	16	—	—	—	—	—	—	—	3	16	—
Linef. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	16	—	—	—	—	—	—	—	3	16	—
<i>Ialt.</i>																											
Garnfiske	—	—	—	30	—	—	44	345	—	3	16	—	129	390	—	674	3585	—	122	845	—	9	47	—	985	5258	—
Linef. som selvdrag.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	7	33	1	1385	5517	7	172	598	4	5	17	—	1570	6168	12
Do. med fangstb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	759	274	255	3085	1076	—	—	—	346	3844	1318
Dypsagnfiske	3	11	2	4	—	—	3	28	8	20	151	36	52	188	10	1358	5152	597	916	5238	1176	72	470	98	2424	11238	1929
Tilsammen	3	11	2	4	30	—	47	373	8	24	170	36	188	611	11	3508	15013	878	1465	9766	2256	86	534	98	5325	26508	3239

Båtmannskapenes størrelse.

Båtmannskapenes styrke har vært:

Tabell 8.

Båter	1927	1928	1929	1930	1931
Pr. garnbåt	4,88	5,21	5,16	5,48	5,34
„ linebåt	3,03	3,12	3,27	3,21	3,41
„ dypsagnbåt	3,27	2,90	2,72	2,68	2,61

Fiskerantall fordelt etter bruksart.

Tabell 9.

Bruksmåte	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Garnbrukere .	29,5	28,1	28,3	24,5	28,9	27,8	20,6	21,1	22,6	19,9
Nattlinebrukr.	41,5	47,3	42,7	52,6	52,7	48,2	49,3	51,0	44,5	37,8
Dypsagnbrukr.	29,0	24,6	29,0	22,9	18,4	24,0	30,1	28,09	32,9	42,3

Synkenoten.

Fangst av skrei med synkenot er fremdeles forbudt under Lofot-fisket i samtlige opsynsdistrikter, kfr. vedkommende vedtekt, inntatt i avsnitt VIII.

Leiekarer.

Siste rubrikk i tabell 6 angir tallet av leiekarer fra de forskjellige herreder.

Tabell 10 angir antallet av leiekarer fra de forskjellige distrikter i de siste 5 år, samt deres procentvise antall i forhold til samtlige Lofot-fiskere.

Tabell 10.

Hjemsted	1927	1928	1929	1930	1931
Sogn og Fjordane fylke.....	—	4	—	5	—
Møre fylke.....	8	5	22	13	5
Sør-Trøndelag fylke.....	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag fylke.....	—	1	1	5	2
Helgeland.....	82	109	174	182	144
Salten og Steigen.....	73	49	85	96	92
Lofoten og Vesterålen.....	393	570	758	836	900
Troms fylke.....	17	5	9	22	10
Finnmark fylke.....	—	—	—	—	—
Ialt	573	743	1049	1159	1153
Prosent av samtlige fiskere.....	2,9	2,9	3,8	4,1	4,3

Hyren for leiekarer var i vinter noget mindre enn foregående år, hvilket skyldtes de dårlige utsikter for et lønnsomt fiske. Der betaltes fra 200—300 kroner for vante folk, noget mere for ekstra flinke, mens nybegyndere ikke opnådde mere enn 100—150 kroner. I alle tilfeller fikk leiekarene de vanlige naturalydelser.

Det dårlige resultat av fisket skapte en del forviklinger ved avklareringen. Til dels opstod uoverensstemmelsene mellom partene som følge av uenighet om de oprindelige avtaler, en gammel foreteelse. Man må derfor atter gjenta nødvendigheten av å oprette skriftlige avtaler om leieforholdet. Mange ubehageligheter vil dermed være spart. —

Antall båter tilstede i de enkelte deler av Lofoten ved hver ukes slutning.

(G = garnbåter, L = linebåter, D = dypsagnbåter, S = sum).

Tabell 11.

		Uken som endte											
		6/2	13/2	20/2	27/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4	24/4
Kanstadsfjord ..	G	10	17	93	130	170	137	114	96	71	52	—	—
	L	5	7	9	22	53	45	41	36	40	30	—	—
	D	0	3	10	16	59	75	58	54	32	28	—	—
	S	15	27	112	168	282	257	213	186	143	110	—	—
Raftsundet	G	6	13	27	38	64	112	150	152	140	79	31	13
	L	4	7	37	62	77	118	127	112	114	60	28	10
	D	0	0	1	7	65	117	154	142	149	123	23	14
	S	10	20	65	107	206	347	431	406	403	262	82	37
Brettesnes	G	19	24	42	43	48	53	58	57	48	30	6	12
	L	25	72	116	141	157	162	161	140	147	132	21	2
	D	9	24	51	85	111	137	139	139	116	90	25	11
	S	53	120	209	269	316	352	358	336	311	252	52	25
Skrova	G	35	82	113	119	129	132	133	135	140	150	57	19
	L	69	89	109	127	122	123	124	126	125	93	18	5
	D	45	168	307	475	592	638	668	675	679	577	86	22
	S	149	339	529	721	843	893	925	936	944	820	169	46
Svolvær	G	22	37	45	49	60	77	103	112	75	66	10	3
	L	19	160	601	780	893	910	892	876	862	503	32	12
	D	33	219	817	1229	1489	1695	1751	1767	1680	1040	31	0
	S	74	416	1463	2058	2442	2682	2746	2755	2617	1609	73	15
Kabelvåg	G	33	47	52	52	64	69	68	74	68	63	17	4
	L	8	32	46	68	81	89	96	101	99	78	31	9
	D	27	114	234	301	341	373	395	378	348	204	30	13
	S	68	193	332	421	486	531	559	553	515	345	78	26
Hopen	G	25	40	50	50	62	69	69	64	59	54	22	0
	L	20	33	36	36	36	36	36	36	34	34	29	7
	D	17	75	210	255	293	309	312	302	288	265	34	1
	S	62	148	296	341	391	414	417	402	381	353	85	8
Henningsvær ..	G	32	53	58	61	70	87	98	116	110	95	90	40
	L	76	162	275	330	363	416	426	427	423	369	245	45
	D	128	352	666	753	782	806	812	814	810	650	173	30
	S	236	567	999	1144	1215	1309	1336	1357	1343	1114	508	115
Stamsund	G	22	30	32	32	40	49	63	71	69	61	61	0
	L	42	84	117	133	147	175	199	200	208	542	518	24
	D	10	21	28	33	34	38	38	39	39	19	3	0
	S	74	135	177	198	221	262	300	310	316	622	582	24
Ure	G	6	12	13	14	11	14	16	18	18	15	8	0
	L	32	57	67	71	78	75	72	72	72	95	80	3
	D	0	0	4	4	5	7	8	8	8	8	7	0
	S	38	69	84	89	94	96	99	98	98	118	95	3
Balstad	G	8	16	24	27	26	25	31	49	63	67	57	33
	L	72	146	192	209	205	217	207	207	377	412	458	
	D	1	1	1	1	1	1	2	2	2	5	5	4
	S	81	163	217	237	232	243	240	258	272	449	474	195
Nusfjord	G	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	?	1
	L	23	50	58	60	61	60	63	64	64	64	80	17
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	24	52	60	62	63	62	65	66	66	65	82	18

Tabell 11 (forts.).

		Uken som endte											
		6/2	13/2	20/2	27/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4	24/4
Sund.....	G	17	21	24	25	30	33	31	34	35	34	39	10
	L	29	41	55	56	65	68	68	68	76	86	191	30
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	46	62	79	81	95	101	99	102	111	120	230	40
Reine.....	G	25	50	72	87	82	46	47	47	46	86	115	35
	L	29	69	87	98	116	114	120	117	117	147	417	137
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	0
	S	54	119	159	185	198	160	167	164	163	234	538	172
Sørvågen.....	G	0	3	4	4	2	1	1	1	1	3	3	1
	L	27	80	114	129	149	183	201	216	234	415	804	292
	D	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0
	S	27	82	118	133	151	186	204	219	237	418	807	293
Værøy.....	G	2	2	4	4	4	4	4	4	3	4	4	2
	L	80	111	130	138	149	150	153	152	149	150	150	140
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	82	113	134	142	153	154	157	156	152	154	154	142
Røst.....	G	25	25	25	27	27	27	27	27	54	129	112	0
	L	15	21	28	29	34	46	51	55	88	278	219	86
	D	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	S	41	47	54	57	62	74	79	83	143	408	332	87
Østenfor Hen- ningsvær	G	150	260	422	481	597	649	695	690	601	494	143	38
	L	150	400	954	1236	1419	1483	1477	1427	1421	930	159	58
	D	131	603	1630	2368	2950	3344	3477	3457	3292	2327	229	67
	S	431	1263	3006	4085	4966	5476	5649	5574	5314	3751	531	157
Henningsvær..	G	32	53	58	61	70	87	98	116	110	95	90	40
	L	76	162	275	330	363	416	426	427	423	369	245	45
	D	128	352	666	753	782	816	812	814	810	650	173	30
	S	236	567	999	1144	1215	1309	1336	1357	1343	1114	508	115
Vestenfor Hen- ningsvær til Lofotodden	G	79	134	171	191	193	170	191	222	234	267	285	80
	L	254	527	690	756	821	892	933	944	978	1726	2502	661
	D	12	22	33	38	40	48	50	51	51	33	21	4
	S	345	683	894	985	1054	1110	1174	1217	1263	2026	2808	745
Værøy og Røst	G	27	27	29	31	31	31	31	31	57	133	116	2
	L	95	132	158	167	183	196	204	207	237	428	369	226
	D	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	S	123	160	188	199	215	228	236	239	295	562	486	229
Opsynsdistriktet	G	288	474	680	764	891	937	1015	1059	1002	989	634	160
	L	575	1221	2077	2489	2786	2987	3040	3005	3059	3453	3275	990
	D	272	978	2330	3160	3773	4199	4340	4323	4154	3011	424	96
	S	1135	2673	5087	6413	7450	8123	8395	8387	8215	7453	4333	1246

Fiskere og båter tilstede 22. mars.

Tabell 12.

Fiskevær	Garn			Liner		Dypsagn			Saml. antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Rinøy	263	81	—	77	27	126	—	51	466	159	11
Kjeøy	52	10	—	14	5	4	1	1	70	17	—
Risvær	674	152	—	288	112	456	18	124	1418	406	35
Brettesnes.....	67	23	—	279	102	238	5	89	584	219	—
Skrova	546	134	—	339	125	1708	—	671	2593	930	27
Svolvær	770	105	—	2356	875	4388	—	1761	7514	2741	34
Kabelvåg	401	72	1	378	102	1176	121	274	1955	569	44
Ørsvåg	205	24	—	—	—	41	—	14	246	38	—
Ørsnes	23	3	—	161	33	53	—	18	237	54	—
Hopen og Kalle	331	43	—	3	1	702	—	281	1036	325	14
Henningsvær	682	114	—	1356	423	2182	435	378	4220	1350	57
Øst-Lofoten	4014	761	1	5251	1805	11074	580	3662	20339	6808	222
Stamsund	375	66	1	734	196	123	8	34	1232	304	81
Ure	100	18	—	329	71	22	—	9	451	98	75
Mortsund	111	19	4	162	39	2	—	1	275	59	47
Balstad	82	13	—	722	169	2	—	1	806	183	118
Midtre-Lofoten	668	116	5	1947	475	149	8	45	2764	644	321
Nusfjord	17	2	—	312	63	—	—	—	329	65	71
Sund	108	26	7	267	68	—	—	—	375	94	104
Havnøy	50	11	—	196	46	—	—	—	246	57	48
Reine	168	35	—	290	70	—	—	—	458	105	166
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å	16	3	3	892	205	2	1	1	910	210	191
Vest-Lofoten	359	77	10	1957	452	2	1	1	2318	531	580
Værøy	23	4	—	661	152	—	—	—	684	156	20
Røst	194	27	—	207	54	2	1	—	403	82	10
Værøy og Røst	217	31	—	868	206	2	1	—	1087	238	30
Ialt	5258	985	16	10023	2938	11227	590	3708	26508	8221	1153

III. Bolig- og sanitærforhold.

Fiskernes boligforhold er viet stor oppmerksomhet fra mange hold, men til tross for at der i de senere år har vært bygget en rekke nye boder, likesom gamle bygg har vært undergitt reparasjoner og delvis ombygning, hersker der ennå på mange steder omkring i værene stor mangel på husrum. Særlig er husnøden uhyggelig stor i de fleste vær i Øst-Lofoten. De nybygninger som i de par siste år ved off. hjelp, d. v. s. »nedskrivningsbidrag« har funnet sted er hovedsakelig gått til Vest-Lofoten, og det ser ut som om dette forhold vil fortsette, da de aller fleste andragender om bidrag til rorbodbygning utgår fra Vest-Lofoten. De der ønsker å opføre rorboder i Øst-Lofoten bør fremkomme med andragende om nedskrivningsbidrag. På grunn av den store husmangel over alt i Øst-Lofoten er der særlig oppfordring til å støtte byggevirksomheten, så flest mulig av de »husville« Lofot-fiskere kan skaffes herberge.

Vannforsyningen.

Kjeøy. — Man innskrenker sig her til å henvise til hvad der utførlig er fremholdt i de senere års Lofot-beretninger, sist for 1930, side 31. Havnedirektøren har anført i saken:

»Der foreligger endelige planer for utbygning av Ytterstadelven, men bevilgning er ikke gitt. Spørsmålet om utvidelse av Kjeøy-beholderen er også behandlet.«

Rinøy. — Kravene fra før, sist fremholdt i Lofot-beretningen for f. år, gjentas også i år, da intet er gjort på området.

Havnedirektøren anfører:

»Vannforsyningsforholdene anbefales undersøkt.«

Risvær og Skroven. — De før påtalte mangler er fremdeles til stede, og en hurtig utbedring er høist påkrevet. Man henviser til tidligere detaljerte krav og forslag til utbedringer, fremholdt i Lofot-beretningen de senere år, sist for 1931. Dertil er der under 22. april d. år fra opsynsbetjenten i Risvær sendt havnevesenet en skriftlig forestilling om saken.

Havnedirektøren anfører:

»Da Nordland fylke ikke har magtet å gjennomføre vedlikeholdsplikten vedkommende en rekke utførte vannforsyningsanlegg, er der nu fremlagt forslag om en ordning hvorefter vedlikeholdsarbeidene skal utføres av staten og utgiftene dekkes av fylket og staten i forening. Da imidlertid første gangs istandsettelse vil kreve betydelige beløp er det forutsetningen at arbeidet skal strekkes ut over flere år.«

O l s n e s og S t o r v å g a n. Kravene fra for med forslag til foranstaltninger, inntatt i Lofot-beretningen for 1929 og 1930 gjentas, da intet effektivt er foretatt.

Havnedirektøren anfører:

»Foranlediget ved forslag i Lofot-beretningen av 1929 om forlengelse av Kabelvåg byggekommunes vannledning fra Gamlehjemmet til Storvågan, blev Kabelvåg Bygningsrepresentantskap tilskrevet herom 23. april f. år. Bygningsrepresentantskapet har i skrivelse av 5. oktober samme år meddelt at det går ut fra at Brandkassen ikke innvilger ytterligere utnyttelse av Kabelvåg vannverk, idet hovedledningen Prestvatnet —Kabelvåg kun har 6 toms rør. For tilfelle det off. vil bære omkostningene ved å legge ny og større ledning på denne strekning, ca. 1000 meter, vil bygningskommunen innrømme fiskerne i Storvågan vannavgiftsfritt — som Kabelvåg — i den utstrekning hovedledningen og reservoar tillater. Noget tilskudd til ombygning av hovedledningen tillater bygningskommunens økonomi ikke. Det opplyses at ledningen til Vågan Gamlehjem er lagt helt for Vågan kommunes regning, og Gamlehjemmet betaler en årlig avgift av kr. 250. Ledningen har bare 1 toms påboring på hovedledningen og kan avstenges når forholdene i Kabelvåg gjør det påkrevet. Det bemerkes at reservoaret, Prestvatnet, ansees stort nok for så å si et ubegrenset forbruk. Der forhandles imidlertid videre om saken for om mulig å finne en brukbar ordning.«

H e n n i n g s v æ r. — Av den store plan for en tidsmessig vannforsyning for dette fiskevær står kun igjen anlegg av ledning fra Urvika til de forskjellige steder omkring i været og ianledning herav anfører havnedirektøren:

»Man har håp om at ledningen fra Urvika til Hjemgårdsoy kan bli overført i sommer.«

S t a m s u n d. — De krav som med styrke er fremholdt i Lofot-beretningen for 1929 og 1930 gjentas også i år. Havnedirektøren anf.: »Planer for vannforsyningsanlegg i Stamsund blev avgitt med skrivelse av 17. sept. f. år.«

B a l s t a d. — De nu i årrekker fremholdte krav om en forsvarlig vannforsyning for dette vær er kun delvis etterkommet ved det nylig anlagte vannforsyningsanlegg på Balstadlandet og Kræmmerviken med

flere tappestendere. Dette anlegg dekker behovet av vann for de fastboende fiskere på det strøk og et gammel savn er dermed avhjulpet. Men forholdene på Balstadøy, for de fiskere som stasjoneres der, og for flåten på havnen er fremdeles de samme. Man må derfor gjenta kravene om vannforsyningsanlegg for behovet på havnen og på Balstadøy, således som nærmere påpekt i Lofotberetningen for 1928, 1929 og 1931.

Havnedirektøren anfører bl. a.:

»Der foreligger også planer for et vannverk med overføring av vannet til Balstadøy.«

M o r t s u n d. — Foranlediget ved de før fremholdte krav anfører havnedirektøren:

»Efter anmodning fra Nordland fylke har Havnevesenet foretatt reparasjon av vannledningen fra brønnen og anbragt tappestender.« —

R e i n e. — I Lofotberetningen for 1925 er sterkt fremholdt nødvendigheten av et tidsmessig vannforsyningsanlegg, likesom man senere i hver årsberetning har gjentatt kravene, sist for 1930, side 33. Også ved denne anledning fremholdes nødvendigheten av at det gamle krav nu imøtekommes. Havnedirektøren anfører:

»Planer er under bearbeidelse.«

S a k r i s ø y. — Heller ikke for dette vær er de gjentagne krav tatt hensyn til. Man henviser til Lofotberetningen for 1931, side 33. Kravene kan ikke fortsatt avvises, og en utvei må finnes.

Havnedirektøren anfører:

»Plan for nytt brønnenanlegg er avgitt, men der er ikke gitt bevilgning.«

M o s k e n e s. — Kravene gjentas fra 1929 og senere år, kfr. hvad der er anført i beretningen for f. år. Havnedirektøren anfører:

»Planer er under bearbeidelse.« —

S ø r v å g e n. — Heller ikke for dette vær er der tatt hensyn til de mange og gjentagne krav. Man må derfor atter henstille, under henvisning til beretningen for 1929 og senere år, at de mislige forhold bringes til snarlig ophør.

Havnedirektøren anfører:

»Forholdene i Sørvågen skal bli optatt til overveielse.« —

V æ r ø y. — Kravene fra 1931 og tidligere år, som nærmere er påpekt i Lofotberetningen, gjentas. Havnedirektøren anfører:

»Vannbeholderen ved Guldaksla er reparert. På grunn av omkostningene med å forlenge ledningen i fjellterreng frem til Røsnesvågen, og da vanntilsiget er begrenset, er intet foretatt med forlengelsen. Så vidt vites har fylket foranlediget at i hvert fall nogen av brønnene er oprenset. Forholdene er imidlertid ennå ikke tilfredsstillende, og det

er å håpe at midler kan erholdes for å rette på manglene. De nødvendige planer herfor foreligger.»

Røst. — Kravet om et tilfredsstillende tilsyn av de off. brønne gjentas. Havnedirektøren anfører:

»Der er avgitt særskilte rapporter for vedlikeholdet av brønnanlegg.»

Med hensyn til renholdet av rorbodene er stillingen omtrent som tidligere fremholdt. Fra et par vær anføres at bedring er sporet, og at enkelte væreiere har tatt sig av hovedrengjøringen av bodene etter endt fiske, så beboelsesrummene er rene, når fiskerne overtar samme ved fiskets begynnelse. Dette eksempel bør befulges av alle som har hus for utleie til fiskerne. Selv om disse gjør rent etter sig ved fiskets av-

Tabell 13. **Antall rorboder og losjihus.**

Fiskevær	Rorboder tilhørende					Losjihus		Husrum til ialt
	Væreiere	Fiskere	Andre	Ialt	Rummer antall mann	Antall	Rummer antall mann	
Rinøy og Kjeøy.....	—	—	—	—	—	16	260	260
Raftsund og Risvær	11	1	2	14	128	14	220	348
Brettesnes.....	6	2	2	10	120	15	180	300
Skrova med øyer	48	21	23	92	658	5	51	709
Austnesfjorden	14	—	—	14	114	2	20	134
Svolvær	11	—	—	11	110	9	65	175
Kabelvåg.....	5	2	20	27	507	8	100	607
Storvågen	23	3	5	31	445	1	10	455
Ørsvåg	10	—	2	12	106	1	30	136
Ørsnes	21	—	2	23	230	—	—	230
Hopen	21	—	—	21	210	1	8	218
Kalle	35	—	—	35	350	1	2)	370
Festvåg	3	—	—	3	40	—	—	40
Guldvik	5	—	—	5	44	1	9	53
Sauøy og Skata.....	6	—	—	6	112	1	15	127
Henningsvær.....	33	8	18	59	856	28	500	1356
Stamsund og Sværholt.....	46	2	—	48	826	16	100	926
Steine	11	—	—	11	122	1	8	130
Ure.....	54	—	—	54	550	7	35	585
Mortsund med øyer	15	4	5	24	191	5	65	256
Balstad.....	65	6	—	71	810	3	28	838
Nusfjord	56	—	—	56	520	1	5	525
Nesland	24	—	—	24	240	2	14	254
Sund med øyer	25	—	—	25	275	—	—	275
Havnøy	41	—	—	41	359	—	—	359
Olenilsøy, Sakrisøy og Topøy	36	—	—	36	300	—	—	300
Reine	59	—	2	61	606	—	—	606
Moskenes	32	—	2	34	260	—	—	260
Sørvågen og Bogen	75	—	4	79	810	—	—	810
Å og Tind	86	—	2	88	860	—	—	860
Værøy	78	6	4	88	574	—	—	574
Røst	74	6	1	81	917	21	350	1267
Ialt	1029	61	94	1184	12250	159	2093	14343

slutning hvert år, så vil dog en hovedrengjøring være påkrevet like før fiskerne atter tar husene i bruk, da der selvsagt i løpet av sommeren og høsten, et tidsrum av 9 måneder, vil ha opsamlet sig så meget skidt og støv, at en fornyet rengjøring er høist påkrevet. Også hos fiskerne spores i enkelte vær nogen bedring med hensyn til renholdet inne i bodene under selve fisket, og særlig i de boder hvor kvinden har fått innpass som kokk er forandringen påtagelig.

Hol kommune har fått nye helseforskrifter. Flere bestemmelser i samme er nye og tar sikte på bedre renhold i fiskeværene. De kommuner som ennå ikke har revidert disse forskrifter bør ta op saken snarest.

Om dette spørsmål samt renholdet i fiskeværene i sin almindelighet har der hvert år vært skrevet utførlig i Lofotberetningen, sist f. år, side 35 og 36. Man skal derfor ved denne leilighet innskrenke sig til å henvise til det passerte.

Rorbodspørsmålet.

Av fiskerikonsulent Rønnestad, Bergen.

Som nevnt i forrige års »Lofotberetning« blev der i 1930 gitt tilsagn om nedskrivningsbidrag til opførelse av 18 rorboder i Lofoten, (for dens ene vedkommende til fullførelse av bygget), med plass for ialt 346 mann. Det var oprinnelig forutsetningen å få disse rorboder opført i bruksferdig stand til vinterfisket 1931, men forskjellige omstendigheter medførte for enkelte av byggerne, at de fant å måtte søke om utsettelse med byggingen. Det blev derefter rettet henvendelse til nogen av »varamennene« om å overta de således tiloversblevne bidragsbeløp for å få opført flest mulig av de planlagte rorboder, men på grunn av fremskredet årstid var det bare en av disse som kunde gjøre sig benyttelse derav (nemlig hr. Georg J. Krogtøft, Møllerodden) og denne lot opføre en rorbod til 24 mann. Der blev således opført ialt 12 rorboder til vinteren 1931 og ytterligere 3 er bygget senere. Sistnevnte efter delvis endret og godkjent byggeplan.

Fristen for innsendelse av søknad til bidragsfordelingen for 1931 blev av Fiskeridirektøren satt til 31. desember 1930. Der innkom ialt 39 søknader, derav 3 fra Finnmark. De 36 søknader for bygging i Lofoten — hvorav en del var gjentatte søknader fra året før — omfattet opførelse av bl. a. 35 nye rorboder til et beregnet kostende av kr. 275 658. Disse skulde gi plass til 749 mann. Det ansøkte nedskrivningsbeløp androg til kr. 106 900.

Efter anmodning av Fiskeridirektøren har fiskeriinspektør Ellingsen og utvalgsformann Anderssen-Strand i fellesskap gjennomgått og bedømt disse søknader og avgitt forslag til bidragsfordeling. I det

vesentlige overensstemmende med dette har Fiskeridirektøren derefter gitt tilsagn om bidrag til 22 ansøkere med tilsammen ca. kr. 48,600 for opførelse av 21 nye rorboder og tilleggsbidrag til 2 bidragsmottagere fra ifjor til fullførelse av byggene efter utvidede og godkjente planer. Av de nye rorboder vil 2 bli opført i Svolvær, 4 i Henningsvær, 9 i Mortsund med omegn, 1 i Sund, 1 i Reine, 1 i Sørvågen, 1 i Aa, 1 i Refsvik (Aa) og 1 i Værøy.

Hvad de 3 søknader fra Finnmark angår viste det sig efter anstilte undersøkelser at 2 av dem ikke fantes å opfylle de krav som betinger bidrag. Den 3dje søknad angikk bidrag til opførelse av et herberge for tilreisende småbåtfiskere o. l. i Vardø, beregnet å gi plass for ca. 100 mann og koste ca. kr. 25 000. Beløpet søktes i sin helhet utredet av de midler av Pengelotteriets overskudd som er bevilget til bygging av rorboder. Fiskeridirektøren fant i betraktning av de vanskelige losjiforhold som til sine tider kan herske i Vardø under stor tilstrømning av fiskere under vårfisket, at der var grunn til å medvirke til å avhjelpe denne boligmangel ved støtte til dette byggeforetagende og har gitt tilsagn om et nedskrivningsbidrag på 40 pct. av omkostningene, eller ca. kr. 10 000. Det er ennå ikke opplyst om den fornødne byggekapi tal til opprettelse av nevnte herberge er tilveiebragt.

I 1931 er altså ialt tilstått nedskrivningsbidrag til 23 rorboder og et herberge med plass for tilsammen 439 mann. Bygningenes kostende (inkl. kai m. m.) var beregnet til kr. 175 468. Der var søkt om kr. 78 356 som nedskrivningsbidrag og gitt tilsagn om ca. kr. 58 600.

Statens rorboder i Kabelvåg.

Som tidligere nevnt har Staten i 1928 latt opføre (på Statens grunn) i Kabelvåg 5 rorboder av forskjellige typer, for å vinne erfaring for hvorvidt der kunne skapes en praktisk standardtype av rorboder. Rorbodene bestyres av tilsynsmannen for Statens eiendomme i Kabelvåg og Skrova m. v. og gir plass for tilsammen 90 mann.

Lægetjenesten.

(Lofotfisket 1931).

Som fiskerilæge i Kjeøy fungerte også i vinter distriktslæge K. Friedrichsen, Lødingen. Denne har i alt behandlet 42 syke. Belegget var i forhold til tidligere vintre lite. Der blev holdt 2 kontordager på Rinøy. 1 patient blev innlagt på sykehus. Sykeligheten blandt fiskerne betegnes som middels.

Som fiskerilæge i Skrova tjenestgjorde læge Otto Olsen. Som tidligere år blev der også i år holdt ukentlige kontordager på Bret-

tesnes og Risvær, med 8 kontordager på hvert sted. Lægetjenesten begynte den 6. februar og avsluttet den 15. april. I dette tidsrum blev for alle tre steder tilsammen behandlet 1284 patienter.

Det som først og fremst satte sitt preg på årets fiske, var den store influensaepidemi, som begynte å rase allerede før fisket begynte, og fortsatte helt til midten av mars. Mange av fiskerne var blitt syke på vei til Lofoten, og når de så nådde frem til været, blev de øvrige også smittet. Epidemien fikk derfor et veldig omfang, og kun et fåtall av fiskerne gikk helt fri den. Sygdommen nådde sitt maksimum i slutten av februar, og avtok sterkt utover mars måned. Epidemien hadde i det store og hele et mildt forløp. I forhold til det store antall angrepne, tilstøtte få komplikasjoner. Der inntrådte nogen tilfeller av lungebetendelse, bronchit, ørebetendelse og et tilfelle av hjernebetendelse, 2 av patientene som blev innlagt på Kabelvåg sykehus døde.

Fiskerilægen påpeker i denne forbindelse det meningsløse i, at Skrova under slike forhold som i år, ikke har en sykestue som kan åpnes og ta imot iallfall de dårligste av fiskerne. De fleste av fiskerne måtte behandles ombord i dårlige lossementer, og skrøpelige og trekkfulle rorboder. På mange steder lå hele båtlag tilsengs, og hvordan pleien kan bli i slike tilfeller, er lett å tenke sig.

De dårligste av patientene måtte sendes til Kabelvåg sykehus, men det vil forståes, at det er en stor risiko til eksempel for en lungebetendelses-patient å bli transportert 1 mil over Vestfjorden i allslags vær.

På grunn av den avsides beliggenhet, og det årlig-års store belegg i Skrova, er det absolutt påkrevet at stedet har en sykestue. Den nuværende sykestue i Skrova er utmerket, men den trenger til reparasjon og oppusning. Sykestuens utstyr må også kompletteres betraktelig, skal den bli brukbar som sådan.

Utenom de ukentlige kontordager på Brettesnes og Risvær, måtte lægen — særlig i influensaepidemien gjentatte ganger i sykebesøk til fiskere i Brettesnes og Risvær. Reisene blev i år i høi grad vanskeliggjort på grunn av dårlig vær, som bevirket at lægen ofte måtte overnatte ute i distriktet.

Fiskerilægen har inntrykk av at mange fiskere alt for ofte benytter sig av adgangen til gratis lægebehandling, og nevner som eksempel herpå, at han om natten er tilkalt til en fisker i Brettesnes, uten at dette var nødvendig. Også når det gjelder tannuttrekning har lægen det inntrykk, at der finner et stort misbruk sted. Der blev således trukket ut ca. 700 tenner.

Uten om influensaen forekom av epidemiske sykdomme kun 2 tilfeller av røde hunde, 1 tilfelle av meslinger og 1 tilfelle av rosenfeber. Der blev også påvist en del tilfeller av tuberkulose.

I denne forbindelse uttrykker fiskerilægen sin tilfredshet med den nyoprettede diagnosestasjon for tuberkulose i Svolvær. Den viste sig å være til stor hjelp, særlig for å fastslå diagnosen av de mange tvilsomme tilfeller av tuberkulose.

Av sykdommer forøvrig kommer sykdommer i brystorganene og fordøielsesorganene som vanlig i forgrunnen. Av svullfingre og blodforgiftninger, var det derimot et påfallende lite antall, sammenlignet med tidligere år.

Av ulykker forekom enkelte små benbrudd, men ingen av alvorlig art.

De hygieniske forhold for Risvær og Brettesnes, må sies å være relativt gode. Mange fiskere i Risvær lå ombord i lossementbåter, og innkvarteringen i disse er værre enn i en dårlig rorbod.

I Skrova er de hygieniske forhold langt dårligere. Mange av rorbodene på dette sted er under enhver kritikk, og egner sig ikke som oppholdssted for mennesker. Flere av rorbodene er falleferdige og de fleste er skitne og fæle. Bygning av nye rorboder i Skrova må ansees som meget påkrevet. Priveter mangler fremdeles på mange steder.

Brønnforholdene i Skrova er fremdeles utilfredsstillende.

Der er 2 store brønne i Skrova, som nogenlunde tilfredsstiller fordringene til en god brønn. Dog påtales det, at der ikke alltid er fast bømte til brønnene for ophaling av vann. 2 brønner er imidlertid for lite, og mange er derfor henvist til å hente sitt vann fra små brønner, som har tilsig av overflatevann.

Som fiskerilæge i Svolvær tjenestgjorde læge I. P a r o w, fra 1. februar til 18. april.

Der blev behandlet 1683 fiskere. Av disse blev 193 innlagt på sykehus. 90 tilfeller av sydomsinnleggelse, skyldes en herskende influensaepidemi. Denne sykdom begynte blandt fiskerne omkring 5. februar, og kulminerte mellom 10.—25. februar. Sygdommen begynte å ebbe ut fra ca. 15. mars. Lægen antar at ca. 90 pct. av fiskerne i Svolvær, var angrepet av denne epidemi, dog var de fleste kun lettere angrepet. Driften blev på grunn av denne sykdom sterkt hindret, og det var mange båttag som lå på land op til 14 dager grunnet sykdom. Sygdommen blev efterhvert mere alvorlig, og der opstod nokså mange komplikasjoner, bl. a. blev 35 patienter angrepet av lungebetendelse og av disse døde de to.

Pengemangel blandt fiskerne vanskeliggjorde i høi grad den nødvendige pleie, idet patientene i mange tilfeller ikke hadde råd til å kjøpe medisin.

Sist på vinteren var sundhetstilstanden god om enn lægesøkningen var temmelig stor.

Som fiskerilæge for K a b e l v å g og H o p e n opsynsdistrikter fun-

gerte distriktslæge Granfeldt, Kabelvåg. Fiskerilægetjenesten begynte 2. februar og blev avsluttet 25. april.

Fiskerilægen innberetter at sykелigheten under årets fiske blev uhyggelig stor, vesentlig p. g. a. en influensaepidemi. Denne epidemi begynte ved fiskernes reise til Lofoten sist i januar måned, og grep om sig med en rivende fart. Mange skøiter kom til Lofoten med flere av mannskapene syke, og som følge herav blev det for manges vedkommende nokså mange landliggedager.

Sygdommen var også i dette distrikt tildels ondartet, med mange tiistøtende komplikasjoner, som lungebetendelse, bronchitis, øre- og øienbetendelse. De hardest angrepne, samt alle kompliserte tilfeller, blev innlagt på sykehus. Februar måned var utvilsomt værst, men sykdommen fortsatte også en stor del av mars måned.

For fiskerilægen var det et ustanselig arbeide med sykebesøk i rorboder og ombord i skøiter — dag og natt, og dertil overfylt venteværelse i kontortiden. Av sykdommer forøvrig blev behandlet en hel del mavelidelser — oftest forårsaket ved uhensigtsmessig kost.

Tannuttrekningenes antall er som tidligere år uhyggelig stort, og lægen er fremdeles av den opfatning, at det på dette område foregår et stort misbruk.

Av ulykker inntraff de vanlige ben- og armbrudd, og andre kvestelser, dog ingen av alvorlig art. Der forekom ingen tilfeller av epidemisk sykdom i Kabelvåg og Hopen, undtatt nogen spredte tilfeller av røde hunde.

Fiskerilægen uttaler sin tilfredshet med diagnosestasjonen i Svolvær, som under årets fiske var satt igang av »Nationalforeningen mot tuberkulosen«. Diagnosestasjonen som var helt ny, falt i praksis meget heldig ut. Til denne stasjon kunde sendes alle mistenkelige tilfeller av brystsykdommer. Stasjonen blev meget benyttet for Kabelvåg og Hopens vedkommende, og der uttales håp om, at den må komme til å fortsatte.

På Kabelvåg sykehus var belegget $2\frac{1}{2}$ gang større enn fjorårets, og 50 pct. større enn det tidligere rekordår i 1929. I alt blev innlagt 133 patienter. Det daglige belegg var enkelte dager op i 35, men da var sykehusets ramme sprengt, og plassen utnyttet til det ytterste.

Der inntraff 4 dødsfall — 2 av lungebetendelse, og 2 av hjernebetendelse, samtlige som komplikasjoner efter influensa.

I vinter måtte man gå til ansettelse av 2 sykepleiersker. Det fremholdes, at selv under normale forhold er 1 sykepleierske for lite for et sykehus av Kabelvågs størrelse. Der burde ansettes 2 sykepleiersker, både av hensynet til de syke, som av hensyn til pleierskene selv, som har vanskelig for å overkomme arbeidspresset i de gammeldagse og tungvinte lokaler.

Sykdomme under

Tabell 14—15.

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Cerebrospinal meningit	1	1	—	—	—	1
Simpel feber	10	—	—	5	1	4
Vannkopper	3	—	—	2	1	—
Skarlagensfeber	15	—	—	6	5	4
Røde hunde	65	—	—	8	25	32
Mæslinger	12	—	—	1	8	3
Rosen	10	—	—	5	3	2
Kusma	1	—	—	1	—	—
Akut bronchit, katarrh	779	1	8	251	304	216
Katerralsk og follikulær angina	164	—	2	47	59	56
Lungebetendelse	61	5	—	30	23	8
Brystbetendelse	44	—	1	16	14	13
Influenza	1970	1	57	335	523	55
Gigtfeber	4	—	—	2	1	1
Diarrhoe (akut)	53	—	—	19	21	13
Blodgang	2	—	—	—	—	2
Hjernebetendelse	2	4	—	—	2	—
Andre hjerne- og rygmarsvssykdomme	6	—	—	3	2	1
Andre nervesykdomme	111	—	1	36	43	31
Sindssykdom (form?)	4	—	—	1	2	1
Drankersykdom	6	—	—	6	—	—
Hjertesykdom	52	1	—	9	22	21
Kronisk bronchit, astma	65	—	—	15	29	21
Lungetuberkulose	57	—	—	22	19	16
Blodspytning (blodbrekning)	10	—	—	6	4	—
Akut sykdom i fordøielsesorganerne	106	—	—	26	51	29
Kronisk gastrit. Kardialgi	277	—	1	75	127	74
Nyresykdom	24	—	—	4	11	9
Anden sykdom i urinveiene	35	—	2	12	9	12
Andre kroniske underlivssykdomme	47	—	1	21	20	5
Blod og ernæringssykdomme	12	—	—	2	6	4
Septichæmi, pyæmi	1	1	—	—	1	—
Kronisk rheumatisme	160	—	3	35	84	38
Fnat og smitsomme hudsykdomme	81	—	—	25	38	18
Andre hudsykdomme	167	—	2	46	86	33
Gonorrhoe. Epididymit	30	—	—	14	9	7
Sår (vulnera)	161	—	1	66	50	44
Benbrudd. Luxationer	76	—	—	26	33	17
Ben- og ledsykdomme	75	—	—	23	37	15
Stød. Forvridning etc	163	—	—	39	84	40
Seneskjebetendelse	55	—	—	13	27	15
Lymphangit. Årebetendelse	168	—	1	22	83	62
Bylder, phlegmone, karbunkel	308	—	3	63	156	86
Verkefinger	256	—	—	45	101	110
Ulcera	56	—	—	20	22	14
Forbrenning	26	—	—	8	12	6
Forfrysning	5	—	—	1	3	1
Øiensykdom	203	—	3	53	90	57
Øresykdom	244	—	—	98	89	57
Sykdom i nesen. Blødning	50	—	—	14	22	14
Svulster	29	—	—	10	11	8

Lofotfisket 1931.

Fordeling på fiskeridistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Malnes	Skrova, Risvær, Brettesnes	Kjeøy	Sørvågen og Reine	Sund og Nusfjord	Stamsund	Hennings- vær
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2
—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	2	1	—	—	4	—	5	3
1	4	5	21	—	5	—	3	—	21	5
—	—	—	4	1	—	—	4	—	—	2
2	2	—	1	1	1	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
59	132	78	122	13	93	5	14	39	64	160
19	15	12	28	5	9	3	9	22	29	13
11	2	11	7	—	6	—	5	1	8	10
4	13	5	4	1	3	1	3	—	7	3
320	404	168	559	25	129	7	125	25	88	120
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
6	3	—	4	1	3	—	4	—	12	20
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	1
1	9	6	23	4	17	4	6	7	21	13
1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
5	11	—	13	—	3	—	2	—	4	14
8	—	—	45	—	—	—	2	—	—	10
4	5	6	13	4	4	1	6	—	8	6
1	2	3	—	—	2	—	2	—	—	—
17	21	12	26	2	8	—	4	4	6	7
29	38	31	44	1	28	1	11	8	41	45
2	5	4	5	1	—	1	1	—	3	2
4	3	2	9	4	6	—	2	—	—	5
—	3	—	30	3	—	—	—	—	—	11
—	1	—	7	—	—	—	—	—	—	4
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	4	3	68	8	1	1	—	—	27	45
15	—	15	8	—	17	—	7	4	11	4
16	9	10	60	3	20	3	8	5	17	14
1	—	4	10	—	4	—	2	—	7	2
13	32	19	15	8	10	—	14	2	24	24
5	6	11	11	1	5	—	4	4	6	23
6	2	8	31	1	8	—	2	—	7	10
15	16	16	38	4	21	1	14	4	12	22
9	9	3	3	3	3	—	11	—	9	5
27	52	13	9	—	5	—	9	25	12	8
26	67	21	57	11	22	2	35	17	24	29
18	59	22	19	2	17	1	48	—	44	26
2	4	3	17	—	10	—	7	1	5	7
4	1	4	3	1	3	—	1	—	5	4
—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—
22	18	23	33	4	28	—	7	1	31	38
34	15	36	48	1	34	1	11	7	17	40
4	—	16	11	—	6	3	2	—	10	2
4	5	—	7	2	2	—	5	2	—	2

Tabell 14—15 (forts.).

Sykdomme under

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Brok	33	—	—	6	11	16
Tannuttrekning	3282	—	30	945	1336	971
Chirurgisk operasjon (art)	67	—	—	32	26	10
Samlet sum syke	9704	14	116	3570	3746	2272

Tabell 16.

Døde under Lofotfisket 1930.

Sykdom	Sum	Alder	Hjemstavn
Lungebetendelse	1	23 år	Loppa
Hjernebetendelse	1	18 "	Rødøy
Kronisk bronchit.	1	55 "	Lenvik
Influensa	1	40 "	Sørreisa
Hjertesykdom	1	38 "	Sørreisa
Lungebetendelse	1	52 "	Helgøy
Hjernebetendelse	1	30 "	Balsfjord
Lungebetendelse	1	22 "	Målselv
Hjernebetendelse	1	18 "	Karlsøy
Lungebetendelse	1	65 "	Malangen
Lungebetendelse	1	47 "	Vevelstad
Hjernebetendelse	1	21 "	Bø i Vesterålen
Cerebrospinal meningit	1	28 "	Buksnes
Bukhindebetendelse	1	18 "	Moskenes
	14	—	—

Utstyret på Kabelvåg sykehus er blitt forbedret i de siste år, og går jevnt om enn smått fremover. Til neste års fiske vil man ha utelukkende moderne jernsenger, som er en stor forbedring.

Med hensyn til bolig og sanitære forhold anføres, at der er mange dårlige rorboder i Hopen, hvor også vannforsyningen er utilfredsstillende. Det fremholdes, at det offentlige bør gå til anlegg av en brønn i dette store vær.

Fiskerilægen nevner at renslighetssansen hos fiskerne burde være større i rorboder og ombord i fiskerskøitene. Dessuten forekommer det ofte spytning på gulv og dørk. Hvad orden og renslighet angår frem-

Lofottisket 1930.

Fordeling på fiskedistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Malnes	Skrøva, Risvær, Brettesnes	Kjeøy	Sørvågen og Reine	Sund og Nuisfjord	Stamsund	Hennings- vær
5	1	6	8	2	1	—	1	—	1	7
250	169	388	253	88	719	7	450	152	329	477
—	—	40	—	—	25	—	—	—	1	1
979	1144	1003	1683	211	1284	42	846	330	929	1253

holdes det at særlig høvedsmennene har et stort ansvar, da deres opptreden i almindelighet er det bestemmende for mannskapet.

Fiskerilægen bemerker sluttelig, at hvis opsynsbetjentene blev innkalt litt tidligere i fisket, og foretok inspeksjon av samtlige rum som skulde benyttes til innkvartering, vilde meget kunne rettes på i tidens løp.

Som fiskerilæge i H e n n i n g s v æ r fungerte distr.læge S. T h u r n, som beretter at sundhetstilstanden blandt fiskerne siste vinter var mindre god. Dette skyldtes først og fremst en influensaepidemi, som foruten å gjøre de fleste fiskere ukampdyktige i lengere eller kortere tid, fulgtes av flere ondartede eftersygdommer, som lunge og hjernebetendelse, øre og øiensygdommer. Der forekom enkelte tilfeller av skarlagensfeber, røde hunde og meslinger, uten at det kunde påvises hvorfra smitten skrev sig.

Influensaen aktiverte flere tilfeller av tuberkulose enn der vanlig forekommer under fisket. Nationalforeningens diagnosestasjon i Svolvær var til stor nytte og bør bli permanent.

Hvad de sanitære forhold angår bemerkes, at drikkevannet i værets brønner i vinter var forholdsvis godt. Rensligheten blandt fiskerne er hverken værre eller bedre enn før. Dog gjør den utstrakte anvendelse av kvinnelige kokker forholdene bedre i enkelte rorboder.

Hvert år krever tannhjulene på kraner og heiseinnretninger på kaiene en del fingre. Det burde påbydes at alle tannhjul blev innbygget.

Der blev holdt et foredrag om »Tuberkulosen og fiskerne« av reserve-læge S v å r. Sykehuset er i ganske god stand.

Som fiskerilæge i S t a m s u n d med tilhørende fiskevær S t e i n e og U r e, fungerte læge A. R a m s o n i tiden 2. februar til 22. april d. å.

Der blev behandlet 929 fiskere, hvorav 35 blev innlagt på sykestuen i Stamsund, og en fisker døde på Fylkessykehuset i Bodø. Fiskerilægen beretter at også i Stamsund var lægesøkningen meget stor som følge av influensaepidemien, som her artet sig på samme måte som i de østenfor liggende vær, og med de samme påfølgende eftersygdomme. Også i dette

distrikt aktiverte influensaen mange tilfeller av latent lungetuberkulose. Tannuttrekningenes antall har vært meget stort, idet hele 329 fiskere har søkt læge for »tannverk«.

Av epidemiske sykdommer forekom nogen spredte tilfeller av skarlagensfeber, som alt var konstatert blandt den fastboende befolkning før fiskets begynnelse. To av disse tilfeller blev overført til Gravdal sykehus. I slutten av fisket forekom en del tilfeller av røde hunde som forløp nokså lett.

Også fiskerilægen i Stamsund uttaler sin store tilfredshet med den nyoprettede diagnosestasjon i Svolvær, som har vært til stor nytte når det gjaldt å påvise begynnende tilfeller av lungetuberkulose.

Som fiskerilæge i Balstad og Mortsund, fungerte distriktslæge i Buksnes dr. Gedde-Dahl. Denne innberetter at lægetjenesten i år har for en del tatt preg av det dårlige fiske. Dels derved at belegget har vært sterkt varierende, og som følge derav også varierende lægesøking, og dels derav at fiskerne som følge av de hyppige uvær, fikk god tid til på fritiden å få gratis undersøkelse, uten at det i mange tilfeller forelå nogen medisinsk grunn herfor. I Balstad og Mortsund er tilsammen behandlet ca. 1000 fiskere.

I den første måned var det influensaen som satte sitt preg på sykigheten. Lægen mener at det var få fiskere, som undgikk denne epidemi og at en 80—90 pct. av fiskerne var angrepet. Også her fulgte i influensaens spor de vanlige eftersykdommer. Sygdommen virket generende ved en rett lang rekonvalescens hos et stort antall syke. Der opptrådte et par tilfeller av skarlagensfeber i fiskeværet Balstad, uten at dog smitten spredte sig videre. En fisker døde ved fiskets slutning av hjernebetennelse, muligens efter strabadser på sjøen med forfrysninger.

Som foregående år er der foretatt en stort antall tannuttrekninger, der dog har vært nødvendig, da tennene hos fiskerne stort sett er i en elendig forfatning.

Hvad de hygieniske forhold angår fremholdes det uheldige i at egning av liner foregår inne i rorbodene, istedenfor i egnerboder. Likeledes burde det i hvert fiskevær finnes et bad således at fiskerne kunde foreta iallfall en ukentlig »rundvask«.

Fiskerilægen opplyser at der ennu finnes i bruk en del rorboder som neppe nok kund være brukbare til kreaturer. Helserådet vil nu ta affære, og søke å få bodene forbedret, eller ombygget.

Også fiskerilægen i Balstad hevder at diagnosestasjonen i Svolvær har vært til umåtelig nytte, og håper at der om ikke så lenge blir en lignende stasjon for Vest Lofoten. Det viser sig at fiskerne i almindelighet kvier sig for fraværet og tidstapet ved en reise østover.

Som fiskerilæge i Sund og Nusfjord, fungerte distriktslæge E. Dyblie, som betegner sundhetstilstanden under årets fiske for meget god. I februar måned forekom en del influensa, som dog gikk lett uten nogen alvorlige eftersygdommer.

Der var i vinter få tilfeller av verkfingre og bylder. Dette kommer formentlig av, at fiskerne beskytter sine håndledd med pulsvanter, og ofte vasker sine hender med desinficerende væsker.

De sanitære forhold i disse vær er stort sett bra. Der blev som regel avholdt en ukentlig kontordag i Nusfjord.

Sykepleiersken var også i vinter stasjonert i Nusfjord, til almindelig tilfredshet blandt fiskerne.

Som fiskerilæge i Reine og Sørvågen, fungerte dr. Peter Sundt. Foruten på Reine avholdtes hver fredag og lørdag kontordager på Sørvågen.

Fiskerilægen beretter, at også i disse vær raste influensaen i hele februar måned med en forholdsvis svær sykелighet. Sygdommen gikk dog forholdsvis lett, med få eftersygdommer. I mars måned avtok epidemien, men enkelte tilfeller holdt sig helt til fiskets slutt. På Sørvågen og Tind optrådte spredte tilfeller av skarlagensfeber, meslinger og røde hunde. I vinterens løp er påvist 6 nye tilfeller av tuberkulose og 3 tilfeller av brysthinnebetendelse.

I vinterens løp er innlagt 5 fiskere på Sørvågen sykestue, som til-trengende øieblikkelig hjelp.

Som fiskerilæge i Værøy og Røst, fungerte distriktslæge J. Aasen, som innberetter at også der står influensaen som nr. 1 i antall av sygdomstilfeller. Sygdommen raste der som ellers i Lofoten — værst i februar måned, og var mest utbredt i Værøy hvor den hadde et strengere forløp enn i Røst, hvor den optrådte senere. Influensaen forløp med et dødelig tilfelle, idet en mann døde på Værøy sykestue av sekundær lungebetendelse. Forøvrig fulgtes den i høi grad av bronchit. Tann-uttrekningen inntar fremdeles en fremskutt plass.

I sykestuene blev tilsammen behandlet 39 patienter med tilsammen 562 liggedager. Herav faller på Værøy sykestue 27 patienter med 442 dager, og Røst med 12 patienter med 120 dager.

I alt blev behandlet 1144 tilfeller — det største antall for fiskerilægen i de siste 9 år.

Oversikten over sygdommenes fordeling på månedene og fiskeridistriktenes er også i år utarbeidet av opsynschefen.

IV. Fiskens avsetning.

Kjøpefartøiene.

Tilvirkerne, såvel de som benytter fartøier for saltning, som de der stasjoneres på land, for sådan tilvirkning var også i vinter nokså tidlig ute, om enn noget senere enn foregående år. For fartøienes vedkommende skyldes dette for en del værforholdene, der forsinket fremkomsten til værstasjonene. Antallet av kjøpefartøier er gått ned en del fra foregående år, hvilket derimot ikke er tilfelle med de der tilvirker produktene ved landstasjoner. Fartøienes antall nådde høidepunktet først 27. mars med 457 og uken etter for »landkjøpernes« vedkommende med et antall på 321.

I januar var ytterst få kjøpefartøier ankommet. Ved første optelling den 6. februar hadde 95 innfunnet sig. Også i den påfølgende uke var tilstrømningen liten. Senere øket belegget hurtig, særlig sist i februar. Fiskets utvikling medførte at den største del av fartøiene tok stasjon i Øst-Lofoten, særlig i Svolvær, Skrova og Henningsvær, hvor fartøibelegget var meget stort hele sesongen, nemlig i et antall av henholdsvis 184, 59 og 60.

De aller fleste fartøier fikk full last i de vær hvor innkjøpene begynte, så flytning blev ikke nødvendig i nogen særlig utstrekning. For enkeltes vedkommende innkjøptes op til 2 laster i samme vær. Det tok forholdsvis lang tid innen de første fikk full last, hvorfor nogen nedgang i fartøienes antall ikke merkedes før først i april. Da fisket begynte å ta av i Øst-Lofoten sist i mars, var der en del av de fartøier som innfant sig ute i sesongen som ikke fikk full last og som måtte flytte vestover hvor innkjøpene fortsatte. De fleste opnådde på den måte full last. De første dage av april seilte flere fartøier fra Lofoten og til tørreplassene.

»Landkjøperne« var også i vinter godt representert i alle fiskevær og fordelingen var jevn. I mange vær, særlig i Vest-Lofoten var landkjøperne de største avtagere, da fartøibelegget var litet.

Også i vinter var der en rekke fiskere som hadde ordnet sig for tilvirkning av egen fangst, dels ved å leie hus på land og dels ved benyttelse av medbragte farkoster. Enkelte benyttet også selve fiskefarkosten som salteri. Den første del av vinteren, da prisene var lave, var der mange som tilvirket sin fangst. Da prisene ut på vinteren gikk op ophørte dog i det vesentligste dette, idet fiskerne da fant det formålstjenlig å selge fangsten for hver dag. Ved fiskets avslutning solgte de aller fleste fiskere sine tilvirkede fiskepartier, og der var kun få som ordnet sig anderledes. Det var stor økonomisk fordel for de fiskere som tilvirket sin fangst først på vinteren mens prisene lå nede. Efterspørselen etter saltfiskepartier var ikke liten ut på våren og de fiskere som da solgte opnådde tilfredsstillende priser.

Man har inntrykk av at såvel fiskerne som tilvirkerne nu gjør sitt beste for å fremstille et fint produkt. Slaktning av fisken umiddelbart etter fangsten blev også for en del anvendt, idet fiskerne blev opmuntret med en høiere kilopris en den som blev betalt for uslaktet fisk. Stort sett kan man vel si at en ubetydelig del av partiet blev slaktet.

Antall kjøpefartøier tilstede i hvert vær ved hver ukes slutning i 1931.

Tabell 17.

Uken som endte	Kanstadfjord	Risvær	Brettesnes	Austnesfjorden	Skrova	Svolvær	Kabelvåg	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nusfjord	Sund	Reine	Sørvågen	Værøy	Røst	Tilsammen
Februar 6	—	1	2	—	14	20	3	12	19	10	5	5	—	2	1	—	2	—	95
— 13	—	1	8	—	17	37	10	16	27	11	6	6	—	2	1	—	3	—	145
— 20	6	6	10	—	38	85	13	23	46	11	7	7	—	2	1	—	3	—	258
— 27	11	6	9	—	42	119	17	29	51	11	7	7	—	2	—	—	3	—	314
Mars 6	17	6	13	—	55	157	25	43	47	12	7	4	—	3	—	—	3	—	392
— 13	8	20	13	—	59	184	25	46	60	13	7	4	—	3	—	—	3	—	445
— 20	3	32	13	—	58	184	26	47	60	12	8	4	—	3	—	1	3	—	454
— 27	3	36	12	—	57	181	19	45	60	14	8	8	—	3	—	1	3	—	457
April 3	3	19	11	—	52	149	25	39	52	13	7	6	—	3	—	0	3	13	389
— 10	2	6	4	—	45	94	19	28	40	16	8	6	—	3	—	1	3	23	291
— 17	—	—	—	—	5	5	12	6	3	12	5	3	—	3	—	6	2	6	58
— 24	—	—	—	—	—	—	2	5	1	2	2	2	—	3	—	—	2	3	20

Nærmere opplysninger om de i Lofoten den 22. mars 1931 noterte kjøpe- og losjifartøier, oplagte innbefattet.

Tabell 18.

Hjemsted	Fartøiernes art						Samtlige fartøiers		Samlet drektighet i tonn	Gjennemsnittlig		Losjifart. el. fart. i oplag
	Dampskibe	Skonnerter og galeaser	Slupper	Jakter	Jektgaleaser og jekter	Skøiter	Antall	Besetning		Besetning pr. fartøi	Drektighet i tonn	
Byer:												
Haugesund	—	1	—	1	—	—	2	12	108	6,0	54,0	—
Skudeneshavn	—	—	1	—	—	—	1	7	60	7,0	60,0	—
Bergen	1	3	1	3	—	—	8	62	995	7,7	124,4	—
Aalesund	2	2	—	—	—	—	4	40	359	10,0	89,8	—
Molde	—	—	1	—	—	—	1	5	27	5,0	27,0	—
Kristiansund N.	3	15	13	17	4	1	53	335	2972	6,3	56,1	—
Trondheim	—	2	6	1	—	2	11	65	466	5,9	42,4	—
Brønnøysund	—	2	1	—	—	1	4	21	157	5,2	39,2	—
Bodø	1	—	3	2	3	1	10	63	707	6,3	70,7	—
Svolvær	—	—	—	1	—	—	1	2	35	2,0	35,0	—
Tromsø	—	—	1	—	—	1	2	9	46	4,5	23,0	—
Tilsammen	7	25	27	25	7	6	97	621	5932	6,4	61,2	—
Landdistrikt. angitt Sorenskriveri-vis:												
Hardanger	—	2	3	8	1	1	15	85	805	5,7	53,7	—
Karmsund	—	—	—	—	—	1	1	6	31	6,0	31,0	—
Søre Sunnmøre	—	1	—	—	—	—	1	8	102	8,0	102,0	—
Nordre Sunnmøre	—	—	—	—	—	2	2	4	50	2,0	25,0	—
Romsdal	—	1	8	3	2	1	15	74	624	4,9	41,6	—
Nordmøre	—	3	2	4	—	—	9	53	455	5,9	50,9	—
Hitra	—	1	2	5	—	10	18	70	478	3,9	68,3	—
Fosen	—	2	12	17	—	6	37	178	1403	4,8	37,9	—
Inderøy	—	—	—	1	—	—	1	6	52	6,0	52,0	—
Namdal	—	1	10	10	3	3	27	134	1031	4,9	38,2	—
Brønnøy	—	1	2	7	—	2	12	58	470	4,8	39,2	—
Alstahaug	1	2	3	9	—	5	20	204	806	10,2	40,3	—
Rana	1	2	7	5	—	3	18	79	576	4,4	32,0	1
Salten	—	17	21	54	3	17	112	616	5897	5,5	52,7	3
Steigen	—	1	9	10	1	4	25	128	869	5,1	34,8	3
Lofoten	—	—	4	14	6	7	31	129	1238	4,2	39,9	—
Vesterålen	—	—	1	1	4	—	6	29	280	4,8	46,7	—
Trondenes	—	1	2	1	1	1	6	27	212	4,5	35,3	—
Senja	—	—	2	4	1	2	9	43	315	4,8	35,0	1
Moskenes	—	—	—	—	1	—	1	3	67	3,0	67,0	—
Tilsammen	2	35	88	153	23	65	366	1934	15761	5,3	42,9	8
Ialt	9	60	115	178	30	71	463	2555	21693	5,5	46,8	8

Fiskeopkjøpere på land tilstede 22. mars 1931.

Tabell 19.

Kanstadfjorden, Rinøy:	Kabelvåg:	Stamsund:
Fra Lødingen..... 5	Fra Nesna..... 1	Fra Ørsta..... 1
Ialt 5	- Sør-Rana..... 2	- Tjøtta..... 1
Kanstadfjorden, Kjeøy:	- Vågan..... 8	- Nesna..... 2
Fra Lødingen..... 5	- Hadsel..... 1	- Hol..... 13
Ialt 5	- Sandtorg..... 3	Ialt 17
Raftsundet:	Ialt 15	Ure:
Fra Vågan..... 8	Storvågen:	Fra Meløy..... 1
- Bø i Vesterålen.. 1	Fra Bergen..... 1	- Hol..... 7
- Harstad..... 1	- Meløy..... 1	- Buksnes..... 1
- Kvæfjord..... 1	- Hadsel..... 1	Ialt 9
Ialt 11	- Sandtorg..... 2	Mortsund:
Brettesnes:	Ialt 5	Fra Bergen..... 1
Fra Vågan..... 5	Ørsvåg:	- Valberg..... 1
- Hadsel..... 1	Fra Vågan..... 4	- Hol..... 9
- Sortland..... 1	Ialt 4	Ialt 11
Ialt 7	Ørsnes:	Balstad:
Skrova:	Fra Vågan..... 4	Fra Buksnes..... 36
Fra Bergen..... 1	Ialt 4	- Bergen..... 2
- Kristiansund..... 2	Hopen og Kalle:	- Bodin..... 1
- Brønnøy..... 1	Fra Vågan..... 2	- Dønnes..... 1
- Bodin..... 1	Ialt 2	- Gamvik..... 1
- Nordfoll..... 2	Henningsvær:	- Hadsel..... 2
- Hamarøy..... 1	Fra Bergen..... 1	- Vega..... 2
- Vågan..... 4	- Ålesund..... 3	- Vågan..... 1
- Målselv..... 1	- Tjøtta..... 1	Ialt 46
- Kjelvik..... 1	- Alstahaug..... 1	Nusfjord:
Ialt 14	- Dønnes..... 1	Fra Flakstad..... 5
Svolvær:	- Nesna..... 1	Ialt 5
Fra Ørsta..... 1	- Gildeskål..... 1	Sund:
- Kristiansund..... 2	- Skjærstad..... 1	Fra Vevelstad..... 1
- Trondheim..... 1	- Fauske..... 1	- Flakstad..... 5
- Brønnøy..... 1	- Saltdalen..... 2	Ialt 6
- Tjøtta..... 1	- Sørfold..... 1	Reine:
- Meløy..... 1	- Leiranger..... 4	Fra Moskenes..... 5
- Saltdalen..... 2	- Vågan..... 22	Ialt 5
- Sørfoll..... 1	- Valberg..... 5	Havnøy:
- Hamarøy..... 1	- Borge..... 3	Fra Moskenes..... 4
- Narvik..... 1	- Hadsel..... 2	Ialt 4
- Svolvær..... 6	- Harstad..... 1	Sørvågen, Moskenes,
- Hadsel..... 1	- Trondenes..... 1	Tind og Å:
- Lenvik..... 1	- Sørreisa..... 1	Fra Bergen..... 1
Ialt 20	- Tromsø..... 1	- Vevelstad..... 1
	Ialt 54	- Moskenes..... 14
		Ialt 18

Tabell 19 (forts.).

Værøy:		Røst:	
Fra Bergen	2	Fra Bergen.....	1
- Vega	3	- Vega	1
- Bodø	1	- Alstahaug	1
- Hol	1	- Meløy	1
- Værøy	11	- Bodin	2
	<u>Ialt 18</u>	- Røst	7
			<u>Ialt 13</u>

Fartøier med handel, tilstede 22. mars 1931.

Tabell 20.

Hjemsted	Varernes art			
	Antall fartøier	Kolonialvarer	Agn	Diverse
Byer:				
Bergen	1	—	1	—
Kristiansund.....	2	—	2	—
Mosjøen	1	—	—	1
Tils.	4	—	3	1
Landdistrikter:				
Hardanger	1	—	1	—
Sørreisa	1	—	1	—
Skjerstad, Salten.....	1	1	—	1
Sørfold	1	1	—	1
Stokmarknes	1	—	—	—
Vega	1	—	1	—
Tjøtta	1	—	1	—
Alstahaug.....	1	—	1	—
Flakstad	1	1	—	—
Tils.	9	3	5	2
Ialt	13	3	8	3

Gjennemsnittspriser på fiskeprodukter i hvert fiskevær i 1931 angitt kroner (kilopris for sløiet fisk).

Tabell 21.

Fiskevær	Garnfisk	Linefisk	Dypsagnfisk	Hoder	Lever	Fersk rogn	Salt rogn
	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 stk.	pr. hl.	pr. hl.	pr. hl.
Kjeøy og Rinøy	9,9	9,9	9,9	2,00	24,3	12,4	—
Risvær	11,0	11,0	11,9	2,20	29,0	15,0	25,0
Brettesnes	10,5	10,5	10,5	1,74	23,5	11,8	34,0
Skrova	11,1	11,1	11,1	2,00	25,0	11,4	28,0
Austnesfjord	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	11,4	11,4	11,4	2,50	29,8	15,1	26,0
Kabelvåg	11,4	11,4	11,4	2,00	28,6	13,7	24,0
Hopen	10,5	10,5	11,5	1,85	28,0	12,8	26,0
Henningsvær	11,6	11,6	11,6	2,80	27,8	14,5	—
Stamsund	11,3	12,0	10,0	2,25	28,5	17,0	—
Ure	11,7	11,7	11,7	2,25	27,2	16,0	—
Balstad	11,5	11,5	11,5	2,50	23,0	14,0	—
Nusfjord	11,0	11,0	—	2,25	23,0	14,0	—
Sund	12,1	12,1	—	2,40	27,5	12,7	33,0
Reine	11,8	11,8	—	2,00	24,7	12,8	—
Sørvågen	12,5	12,5	—	2,00	23,5	12,5	—
Værøy	11,0	11,0	—	2,00	22,3	12,8	35,0
Røst	11,9	11,9	—	2,50	24,8	12,2	33,0

Gjennemsnittspris for rund og sløiet fisk 1889—1929.

Tabell 22.

(Øre pr. stk.).

År	Sløiet	Rund	År	Sløiet	Rund	År	Sløiet	Rund
1889	27.0	34.1	1903	21.2	24.4	1916	91.0	130.6
1890	20.5	24.2	1904	18.5	23.9	1917	116.5	149.1
1891	26.5	31.7	1905	26.8	34.1	1918	94.0	121.7
1892	21.4	26.4	1906	25.1	30.4	1919	130.0	166.3
1893	17.1	22.3	1907	37.5	43.4	1920	85.0	121.6
1894	20.0	26.6	1908	36.3	42.1	1921	45.0	58.3
1895	14.0	17.8	1909	33.6	39.7	1922	73.0	91.1
1896	21.1	28.6	1910	34.8	44.7	1923	42.0	158.2
1897	15.5	20.4	1911	43.1	55.6	1924	88.6	121.8
1898	16.6	22.0	1912	25.3	29.6	1925	99.44	127.82
1899	25.0	30.3	1913	29.0	34.4	1926	43.16	63.00
1900	33.4	41.2	1914	33.6	39.3	1927	16.41	28.50
1901	25.5	32.3	1915	32.5	40.6	1928	—	60.2
1902	25.2	30.6						

Gjennemsnittspris angitt kilovis for sløiet fisk.

(Øre pr. kg.).

1929	10,5	1931	11,4
1930	11,8		

Alt salg av fisk foregikk i vinter på vekt.

Tilstedeværende trandamperier på land og ombord i fartøier i Lofoten
den 22. mars 1931.

Tabell 23.

	På land	Om- bord		På land	Om- bord
Kanstødfjorden (Kjeøy).			Kabelvåg.		
Fra Ålesund		1	Fra Bergen	1	
” Lødingen	3		” Ålesund	1	
			” Vågan	2	
Ialt 4	3	1	” Sandtorg	2	
			Ialt 6	6	—
Raftsundet.			Hopen.		
Fra Harstad	1		Fra Ålesund	1	
” Hamarøy	1		” Bodø	1	
” Lødingen	3		” Vågan	2	
” Bø i Vesterålen	1		” Flakstad	1	
Ialt 6	6	—	Rørvik		1
			Ialt 6	5	1
Brettesnes.			Henningsvær.		
Fra Vågan	3		Fra Bergen	2	
Sørreisa		1	” Ålesund	4	
Ialt 4	3	1	” Harstad	1	
			” Vågan	3	
Skrova.			” Borge	2	
Fra Bergen	1		” Valberg	1	
” Kristiansund	2		” London	1	
” Ørstad	1		Ialt 14	14	—
” Bodin	1				
” Nordfold	1		Stamsund.		
” Vågan	2		Fra Oslo	1	
” Målselv	1		” Ålesund	2	
Sørøysund		1	” Stamsund	3	
Ialt 10	9	1	” Steine	1	
			Ialt 7	7	—
Svolvær.			Ure.		
Fra Oslo	1		Fra Ålesund		1
” Bergen		1	” Hol	2	
” Svolvær	2		” Flakstad		1
” Ålesund	2	2	Ialt 4	2	2
” Kristiansund	1	1			
” Narvik	1				
” Ørstadvik	1				
” Sandtorg		2			
” Nærø og Vikten		1			
” Berlevåg		1			
” Sørøysund		1			
” Finneid i Romsdal		1			
Ialt 18	8	10			

Tabell 23 (forts.)

	På land	Ombord		På land	Ombord
Mortsund.			Reine.		
Fra Bergen	1		Fra Reine	1	
» Hol	2		» Havnøy	2	
Ialt 3	3	—	» Zakrisøy	1	
			» Olenilsøy	1	
			Ialt 5	5	—
Balstad.			Sørvågen.		
Fra Bergen	3		Fra Bergen	1	
» Dønnes	1		» Moskenes	6	
» Bodin	1		Ialt 7	7	—
» Buksnes	1				
» Vågan	1		Værøy.		
» Birmingham	1		Fra Bergen	1	
Ialt 8	8	—	» Vega	1	
			» Hol	1	
Nusfjord.			» Værøy	4	
Fra Flakstad	2		Ialt 7	7	—
Ialt 2	2	—			
			Røst.		
Sund.			Fra Bergen	1	
Fra Flakstad	3	1	» Bodin	1	
» Sund	1		» Røst	2	
Ialt 5	4	1	Ialt 4	4	—

Tilstede ialt 120 trandamperier, hvorav på land 103, ombord 17.

V. Tilreisende og næringsdrivende. (Kjøpefartøier ikke innbefattet).

Tabell 24.

Opholds- sted	Beskjeftigelse														Tilsammen								
	Handlende	Agenter	Spiseverter	Hodekjøpere	Lever- og rognkjøpere	Trandampere	Urnakere	Gravører	Motormontører	Garnbøtere	Andre håndverkere	Flekkere	Egnere	Andre arbeidere		Betjenter og tjenere	Artister (Kunstnere)	Kvaksalvere	Uten fast arbeide	Fotografer	Kokker	Fiskekjøpere	
Kjeøy, (Rinøy) ..	6	—	—	18	15	12	—	—	—	12	—	6	—	28	9	—	—	—	—	—	2	10	118
Risvær, Raftsundet	3	—	—	7	40	22	—	—	—	28	—	10	8	40	9	—	—	—	—	12	10	189	
Brettesnes	2	3	3	7	10	4	1	—	—	12	1	3	6	23	7	—	—	—	—	—	7	105	
Skrova...	12	6	3	37	56	10	2	—	2	27	3	68	—	98	34	2	1	43	1	37	14	456	
Svolvær...	69	16	—	95	104	68	—	—	—	68	2	53	34	130	38	3	—	385	2	—	18	1085	
Kabelvåg, Storvågan	25	2	—	38	9	16	—	—	1	18	4	17	—	31	11	—	—	18	—	—	20	210	
Ørsvåg ..	—	—	—	5	1	1	—	—	—	24	—	2	—	6	2	—	—	—	—	1	—	4	46
Ørsnes...	1	—	—	5	1	1	—	—	—	5	—	2	6	7	2	—	—	—	—	—	—	4	34
Hopen, Kalle	1	1	—	12	2	8	1	—	—	32	—	4	—	26	8	—	—	4	—	—	2	101	
Henningsvår	31	7	4	42	32	31	—	—	3	8	10	47	—	131	40	2	—	90	—	70	54	602	
Stamsund,	7	2	—	33	11	13	2	—	2	5	4	17	—	48	6	—	—	22	—	—	—	172	
Steine ...	—	—	—	2	2	2	—	—	—	4	1	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	19	
Ure	1	3	2	8	6	4	1	—	—	5	4	5	4	12	2	—	—	—	—	22	10	89	
Mortsund	1	—	1	5	5	5	—	—	—	7	—	3	12	22	7	—	—	11	—	28	11	118	
Balstad ..	1	2	—	20	15	24	—	—	—	12	—	8	129	70	18	—	—	40	—	60	50	449	
Nufsfjord.	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	5	41	30	6	—	—	—	—	1	43	3	134
Sund	1	6	1	5	2	6	—	—	—	6	1	—	7	19	7	—	—	—	—	—	6	67	
Havnøy ..	—	—	—	2	2	4	—	—	—	10	—	—	—	8	5	—	—	—	—	7	—	38	
Reine	—	—	—	2	2	4	—	—	1	29	—	2	—	7	8	—	—	1	—	10	—	66	
Moskenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sørvågen.	4	—	—	3	4	8	1	—	—	2	2	2	7	71	11	—	—	—	—	—	6	121	
Å og Tind	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Værøy	1	2	—	1	2	10	—	—	1	—	1	14	—	33	3	—	—	16	—	—	18	102	
Røst	1	4	—	—	—	4	—	—	2	3	—	2	15	35	6	—	—	—	—	10	14	96	
Ialt	167	54	14	347	322	259	8	—	12	319	33	274	269	879	239	7	1	637	3	312	261	4417	

Herav handlet 26 med kolonial- og fiskeredskaper, 8 med fetevarer, 7 med frukt, 9 med manufaktur, 27 med bekleddingsgjenstande, 7 med bøker og kortvarer, 12 med trevarer, 4 med jernvarer og blikktøi, 67 med agn (skjell og frossen sild).

VI. Været og bedriften.

Landliggedager på grunn av været i tiden 2. februar til 25. april 1931.

Tabell 25.

Måned	Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar.....	—	—	—	—
Februar.....	4	7	4	8
Mars.....	4	4	5	5
April.....	2	2	2	3
Ialt	10	13	11	16

Når man bortser fra en godværsperiode i april måned foregikk fisket hele vinteren under særdeles ugunstige værforhold. Således skapte været meget store hindringer hele februar måned, idet daglig storm og uvær hindret en sammenhengende drift omtrent over alt i Lofoten. Som det vil skjønnes led småbåtfiskerne, særlig dypsagnfolket meget under disse slette værforhold. De søkte ut på feltet så langt råd var, men blev omtrent daglig tvunget på land av stormen efter kort opphold på feltet. Mars inntrådte med noget bedre vær, men nogen stabilitet fant ikke sted. Efter en ukes forløp blev været atter utrygt og stormfullt, vesentlig syd og sydvest. Kun enkelte dage kunde fisket foregå nogenlunde uhindret. I tiden 20.—25. mars var bedriften sterkt værhindret, og særlig gikk det ut over de mindre farkoster. Fra 26. mars inntrådte forandring til det bedre og været stillet sig da gjennomgående gunstig for en full utnyttelse av forekomstene for alle farkoster.

Når sjøværsgagenes antall blev så stort som skjedd, så skyldes dette som det vil skjønnes de større farkoster, som jo søker ut på feltet

så å si i alt slags vær. Der utrettes jo litet på feltet under storm, i hvert fall av fruktbringende arbeide. Stort sett gjøres der sådanne dage materiell skade for større beløp enn der fiskes for.

Også de større farkoster burde innse fordelene ved å holde sig i havn de store uværsdage. Store summer var dermed utvilsomt spart.

Hele og delvise uværsdager fra fiskets begynnelse til dets avslutning.

Tabell 26.

År	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt
1922.....	1	7	5	4	17	2	9	5	4	20
1923.....	2	5	3	0	10	5	8	7	1	21
1924.....	4	8	7	1	20	5	8	6	2	21
1925.....	2	8	6	2	18	3	9	4	2	18
1926.....	2	10	8	3	23	2	10	9	3	24
1927.....	1	6	4	3	14	1	6	2	3	12
1928.....	—	8	5	5	18	—	7	3	5	15
1929.....	1	6	9	5	21	2	9	12	4	27
1930.....	—	10	6	2	18	1	11	7	2	21
1931.....	—	11	8	4	23	—	12	10	5	27
Gj.snittlig	1.6	7.9	6.1	2.9	18.2	2.1	8.9	6.5	3.1	20.6

Antall trekningsdager i hvert fiskevær under opsynstiden.

Tabell 27.

H = hele, D = delvise, S = ialt.

Fiskevær	Januar			Februar			Mars			April			Ialt		
	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S
Kjeøy og Rinøy.....	—	—	—	19	1	20	19	2	21	7	—	7	45	3	48
Risvør.....	—	—	—	20	1	21	19	2	21	18	—	18	57	3	60
Brettesnes.....	—	—	—	15	4	19	15	6	21	13	7	20	43	17	60
Skrova.....	—	—	—	14	7	21	16	5	21	16	—	16	46	12	58
Svolvær.....	—	—	—	15	5	20	13	9	22	19	—	19	47	14	61
Kabelvåg.....	—	—	—	14	6	20	17	5	22	20	—	20	51	11	62
Hopen.....	—	—	—	13	6	19	16	9	25	18	—	18	47	15	62
Henningsvær.....	—	—	—	13	7	20	17	7	24	20	—	20	48	14	64
Stamsund.....	—	—	—	12	6	18	17	7	24	19	1	20	48	14	62
Ure.....	—	—	—	13	2	15	14	18	22	19	—	19	46	10	56
Balstad.....	—	—	—	12	6	18	20	5	25	19	1	20	51	12	63
Nufsfjord.....	—	—	—	8	6	14	17	8	25	21	2	23	46	16	62
Sund.....	—	—	—	9	10	19	16	9	25	18	—	18	43	19	62
Reine.....	—	—	—	9	4	13	19	3	22	19	—	19	47	7	54
Sørvågen.....	—	—	—	10	10	20	18	8	26	19	1	20	48	19	67
Værøy.....	—	—	—	11	4	15	13	10	23	17	—	17	41	14	55
Røst.....	—	—	—	10	4	14	15	7	22	17	2	19	42	13	55

Tabell 28. Antall sjøværdsdager i årene 1927—1931.

	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	1927	1928	1929	1930	1931	1927	1928	1929	1930	1931
Januar	1	2	4	5	—	1	1	3	5	—
Februar	22	19	22	21	20	21	19	22	21	17
Mars	27	27	21	25	22	27	26	23	24	24
April	16	19	20	21	18	17	20	21	20	19

Antall personer omkommet under fisket i de siste 10 år.

Tabell 29.

År	Antall båtforlis						Antall forliste		Omkomne ved andre tilfeller	Antall omkomne		
	Ialt	Anledning			Tilregnelighet			Reddede		Omkomne	Ialt	Pr. tusen fiskere
		Under fisket	Under reise	Andre tilfeller	Utilregnelig	Kunde være undgått	Ubestemt					
1921	8	6	2	—	8	—	—	12	9	1 ¹⁾	10	0.68
1922	5	4	1	—	4	—	1	13	3	—	3	0.18
1923	6	4	1	1	5	1	—	11	4	—	4	0.24
1924	6	5	—	1	6	—	—	14	2	1 ²⁾	3	0.18
1925	8	7	1	—	7	—	1	13	7	—	7	0.34
1926	7	7	—	—	5	—	2	12	14	—	14	0.70
1927	5	3	2	—	5	—	—	20	12	1	13	0.75
1928	5	3	1	—	4	—	—	13	4	—	4	0.17
1929	10	9	1	—	9	—	1	31	14	—	14	0.48
1930	8	7	1	—	7	—	1	12	7	—	7	0.25
1931	2	2	—	—	2	—	—	—	5	1	6	0.20

1) Falt overbord fra båt eller skøyte. 2) Falt i sjøen fra kai i havn.

Tabell 30. Antall av båtforlis, spesifisert etter måte og båttype.

	Aar 19..										
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Ialt
Måte:											
Fylt eller kantret av bråtsjø ..	3	3	5	4	3	—	3	4	4	1	30
Kuldseiling	—	—	—	2	—	2	1	1	1	—	7
Påseiling	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Grundstøtning	—	—	—	—	1	2	1	1	—	1	6
Overlastning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Andre, eller ukjente m.	2	2	1	2	3	—	—	3	3	—	16
Ialt	5	6	6	8	7	5	5	10	8	2	62

Tabell 30 (forts.).

	År 19..										
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Ialt
Båttype:											
Nordlandsbåter:											
Fembøring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otring	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	4
Halvfemterumming	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Halvfjerderumming	—	—	—	2	1	1	—	2	3	—	9
Trerumming	1	2	1	1	1	1	1	1	—	—	9
Halvtredjerumming	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	4
Spissbåt	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	3
Båtjolle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skipsbåt	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Dory	—	—	2	2	—	—	1	1	—	—	6
Sneseilbåt	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Motorbåt	—	2	—	1	2	—	—	2	2	2	11
Motorskøite	1	—	1	—	2	1	2	3	2	—	12
Ialt	5	6	6	8	7	5	5	10	8	2	63

Forlis.

Som det vil fremgå av foregående to tabeller omkom der i vinter under fisket ialt 5 mann, hvorav 4 fra en og samme farkost, en skøite fra Øksnes, som den 9. februar på reise fra Svolvær til værstasjonen Ørsvåg under snekave og storm grunnstøtte på Helle ved Ræksteinen. Alle 4 ombordværende omkom og skøiten blev vrak. Alle mann var hjemmehørende i Øksnes.

Dessuten gikk en mann over bord fra en motorskøite fra Tromsøysundet og druknet. Skøiten fikk brekning på Hopshavet og vedkommende blev skyllet over bord.

Når man tar i betragtning det stormfulle vær som hersket under fisket må man si at forlisprocenten var meget liten.

Redningsskøitene gjorde som sedvanlig et utmerket arbeide likesom motorfarkostene over alt ydet hjelp hvor det var nødvendig.

Luftens temperatur i Balstad 1931 (celsiusgrader).

Tabell 31.

Uken som endte	Gjennomsnitt av middags-temperatur	Gjennomsnitt av døgnetts laveste temp.	Ukens høieste noterte temperatur	Ukens laveste noterte temperatur
Februar 7	÷ 2	÷ 4.5	÷ 1	÷ 6
— 14	+ 0.4	÷ 2.4	+ 4	÷ 5
— 21	+ 3.4	÷ 1.4	+ 5	÷ 3
— 28	+ 2.7	÷ 1.1	+ 7	÷ 4
Mars 7	0	÷ 5.1	+ 3	÷ 6
— 14	+ 3.2	÷ 3.8	+ 4	÷ 5
— 21	+ 5.5	÷ 3.4	+ 5	÷ 3
— 28	+ 3.2	÷ 2.5	+ 7	÷ 5
April 4	+ 5.5	÷ 1.8	+ 7	÷ 3
— 11	+ 4.7	÷ 1.1	+ 7	÷ 3
— 18	+ 6.4	+ 1.1	+ 8	0
— 25	+ 8.1	+ 1	+ 9	÷ 1
Hele sesongen	+ 3.7	÷ 2.1	+ 5.4	÷ 3.7

Luftens middelstemperatur m. v. ved middagstider i Balstad.

Tabell 32.

Tidsrum	1927	1928	1929	1930	1931
Januar 27—31	÷ 3.	÷ 0.5	÷ 0.8	÷ 4.8	—
Februar 1—14	+ 2.3	0	+ 1.4	0	+ 2.0
— 15—siste	÷ 0.9	+ 1.7	÷ 1.2	+ 5.1	+ 3.1
Mars 1—15	+ 1	+ 0.7	÷ 0.3	+ 2.3	+ 3.2
— 16—31	+ 1.1	+ 3.5	+ 3.5	+ 0.1	+ 4.3
April 1—26	+ 1.9	+ 5.7	+ 2.6	+ 6.1	+ 7.1
Middeltemperatur	+ 0.9	+ 1.	+ 1	+ 1.5	+ 3.9
Gjennomsnittlig døgminimum ..	÷ 2.8	÷ 0.1	+ 1.2	÷ 1	÷ 1.3
Lavest noterte temperatur	÷ 11.	÷ 9.	÷ 9	÷ 9	÷ 6

Vannets temperatur.

Temperaturmålinger i sjøen blev ikke foretatt i vinter såvidt vites. Ingen meldinger om sådanne målinger er innløpet og heller ikke er der fremkommet anmodning om utlån av de termometre utvalgsformannen har til rådighet.

VII. Fisket og utbyttet.

Utbyttet av Lofot fisket må i år betegnes som meget utilfredsstillende for den overveiende del av fiskerbefolkningen. Dette skyldes igjen flere omstendigheter. For det første må vel driftsresultatene vinteren igjen sies å ha konstatert at egentlige store og rike fisketyngder ikke har søkt under Lofoten ivinter. Dernæst skapte været omtrent fra fiskets begynnelse hele februar og en god del av mars meget store vanskeligheter. Stormfullt vær bragte de mindre farkoster mange landliggedager, og for de store båtens vedkommende blev den daglige og regelmessige bedrift sterkt hemmet, hvilket gjelder alle Lofot-vær. Dertil støtte en ondartet og omsiggripende influensaepidemi til og satte en rekke båtlag helt og delvis ut av drift i kortere og lengere tid. Endelig stillet fiskeprisene sig så lave den første halvdel av sesongen, at bedriften lite og intet økonomisk utbytte gav.

Forekomstene av fisk var overalt ivinter meget spredte og ganske sikkert uvesentlige helt fra bedriften begynte sist i januar og fremover til midten av februar. Der blev overalt igangsatt full sjødrift fra først i februar. Utbyttet stillet sig alltid slett. Dagsfangstene var regelmessig små på de forskjellige redskaper, og alltid stod fisken særdeles langt inn på feltet.

Omkring 20. februar inntrådte nogen bedring for værene i Øst-Lofoten, og man håpet på forandring til det bedre. Utbyttet den øvrige del av februar stillet sig dog fremdeles meget lite tilfredsstillende, idet fangstene på alle redskaper var forholdsvis små. Utbyttet var ujevnt og sterkt varierende fra dag til annen, endog på selvsamme felt. De små forekomster stod usedvanlig langt inn på feltet, noe som i forbindelse med det slette vær hindret regelmessig drift, særlig for de svakere farkoster.

Sist i februar inntraff det egentlige fiskeinnsig for en stor del av Lofoten, hvilket efter all sannsynlighet dog ikke kan ha vært særlig omfattende eller rikt. Tyngden søkte op mot Eggen og blev over alt stående som nevnt langt inn. Disse forekomster var meget spredte og optrådte ikke i store mengder. Fisketyngden søkte østover langs Eggen

såvidt skjønnes fra Midtre Lofoten forbi Skrovens innerside og videre østover til Kanstadvjorden. På den strekning foregikk fiske i mars måned, men utbyttet var alltid meget ujevnt og kan kun til enkelte tider betegnes som nogenlunde tilfredsstillende. Fisketyngden var urolig, og det var forbundet med vanskeligheter, særlig for garnfolket å dirigere redskapssetningene etter fiskesiget. En natt kunde nemlig garnfiskerne få et bra utbytte på bestemte steder av feltet, og næste natt kunde resultatet bli helt mislig.

Fisketyngden seg ikke op på Hølla og heller ikke inn Austnesviken, likesom de senere års rike forekomster på Hopshavet uteblev. Fisket for Kjeøy og Kanstadvjorden blev også i år en stor skuffelse, idet den fisketyngde som søkte op på de tidligere rike fiskeplasser på omhandlede strøk i år var uvesentlig. Særlig gjelder dette feltet utenfor Kjeøy. Inne i selve Kanstadvjorden var de beste forekomster tilstede, og det egentlige fiske for dette distrikt foregikk der. Heller ikke søkte fisken op Raftsundet i nevneværdige mengder.

Driftsresultatene for Vest-Lofoten stillet sig ytterst slett helt til sist i mars. Inntil da var fiskeforekomstene gjennegående uvesentlige overalt. Været hadde selvsagt også for Vest-Lofoten skapt et betydelig avbrekk i bedriften, men fisket blev dog mest mulig regelmessig underholdt. Feltene overalt blev forsøkt, men alltid med mistrøstige resultater. Sist i mars intrådte en betydelig forbedring for Vest-Lofoten, samtidig med at dagsfangstene i værene østpå skrumpet helt inn. Den almindelige opfatning var at fiskeforekomstene østfra var på vestsig, og at det var det som skapte efterfisket for Vest-Lofoten. Værforholdene stillet sig også da gunstige, likesom også fiskeprisene gikk godt op, hvilket skapte tilfredsstillende økonomiske resultater den tid dette efterfiske varte. Tilstrømningen til Vest-Lofoten østfra var også stor, så flere vær blev godt belagt. Helt fremover til omkring 20. april artet fisket sig delvis tilfredsstillende, og mange av de som tidligere intet hadde utrettet skaffet sig driftsbalanse.

Noget egentlig innsig av fisk av betydning forekom efter alt å dømme i det hele tatt ikke for Vest-Lofoten, når bortsees fra de fiskestimer som søkte op i april da fisken var på vestsig, og som vistnok skrev sig fra det foran nevnte hovedinnsig fra midtre Lofoten og østover sist i februar.

I Værøy og Røst var nogen fisketyngde tilstede, men værforholdene hindret bedriften på disse utsatte strøk. Sist i mars kviknet fisket godt til for Røst, og mange gikk ut fra at det vilde bli et utmerket efterfiske på Røst innerside. Dette slo imidlertid ikke til, da fisket kun enkelte netter gav bra utbytte. Der var stor tilflytning til Røst en tid, men de fleste forlot været efter kort ophold, da bedriften ikke gav utbytte som forventet.

Såvel det kvantitative som det økonomiske utbytte må betegnes som slett, idet der kun falt 2450 kg. fisk og en bruttolott på 337 kroner på hver lofotfisker. Når så alle driftsutgifter fratrekkes den anførte bruttolott, blir det dessverre lite for den enkelte å bringe med sig hjem til sin familie som vederlag for 3 måneders kamp på Lofothavet.

Om fiskets nærmere detaljer i de enkelte opsynsdistrikter henvises til vedkommende opsynsbetjents sålydende rapport:

Kanstadfjordens opsynsdistrikt. Kanstadfjorden, Rinøy og Kjeøy.

»Der blev formerket fisk for distriktet allerede de første dagene av februar, men fangstene var små og ujevne og driften lite lønnsom. Først omkring midten av februar opnåddes fangster på 1000 kg. på garn. Fra den tid og utover til omkring av mars foregikk det beste fiske for dette distrikt. Imidlertid var været på denne tid meget hemmende for bedriften. Selv storgarnskoitene hadde mange landliggedager, og for robåter og småskoiter var det rent galt, idet de på flere dager ikke fikk røkte sitt bruk på tilfredsstillende måte.

Der blev i begynnelsen av mars formerket et mindre fiskesig over hele distriktets fiskehav, såvel vestpå som innover Kanstadfjorden forbi Rotvær og innover Tjeldsund, men det formenes ikke å ha vært nogen stor fisketyngde. Denne fisketyngde seg etterhvert innover Kanstadfjorden og blev stående der, så fisket i den senere tid utelukkende foregikk på Kanstadfjorden.

Der opnåddes imidlertid ingen store fangster. For garnbruket nogenlunde drivverdig, men for line- og dypsagnfarkoster var fisket for det meste ulønnsomt.

I begynnelsen av april slakket fisket mere og mere av, og allerede omkring 12. april var omtrent alle fremmede fiskere avreist fra distriktet. Fisket for dette distrikt må betegnes som helt mislykket.

Distriktets opfiskede kvantum utgjorde 718 000 kg.«

Raftsundet opsynsdistrikt. Raftsundet og Risvær.

»De siste dager av januar blev der ved prøvefiske med garn merket fisk tilstede på feltet. Fangtene var dog ubetydelige. Høieste fangst i første uke av februar var således 700 kg.

Det var garnfiskerne som drev sjøen til midten av februar, da nattlinebrukerne ikke syntes at fangstene var såpass store, at der var full dekning for agn m. v.

Imot slutten av februar kviknet fisket til og gav fangster for garnskoiter op til 2500, nattlinebåter 700 kg., og rett pene fangster på dypsagn.

Fisket holdt sig så med vekslende fangststørrelser, natt-mellem til omkring første uke av mars, da fangstene blev — sammenlignet med andre distrikter — meget pene på alle bruk, særlig garn, og medførte en tilflytning mest av store fiskefarkoster.

Når der medregnes de mange hundre snikskøiter og garnskøiter fra Svolve, Skrova, Kanstadsfjord og andre distrikter, som drev fiske for Raftsundet uten å være innmeldt her, må vel belegget i Risvær betegnes som det største som formentlig har vært.

Dette store belegg i forbindelse med stormende vær og det at den betydeligste fiskeforekomst stod på et nokså begrenset område av Risvær-havet medførte at utbyttet blev langt mindre, enn om belegget hadde vært mindre.

Da fisket med garn, snik og dypsagn tok fart med gode fangster, blev nattlinefisket ytterst smått.

De første dager av april ebbet fisket ut, og de større farkoster trakk bort fra dette distrikt. For de tilbakeværende nattlinebåter og garnbåter viste fisket sig å være ulønnsomt. Nogen flyttet vestover, andre reiste hjem, og omkring 20. april var all vinterdrift for dette distrikt ophørt.

Inne i Raftsundet blev der iår, i likhet med tidligere år formerket fisk ved slutten av februar, men gav fisket intet utbytte iår.

På Måsøflaget, hvor der ikke har forekommet fiske siden 1921, blev der siste uke av mars tatt ganske store garnfangster, men fisken vilde ikke »stø sig« til der, så dette blev også en skuffelse.

Man skulde tro at fisketyngden var stor i dette distrikt, når taes i betraktning at det opfiskede kvantum for Raftsundet måtte være mer enn dobbelt av det i distriktet tilvirkede. Men der var for dette distrikt neppe noget opsig av fisk, som kan betegnes stort. Erfarne fiskere mener at fiskebestanden her var meget minimal.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 3 063 000 kg.«

Skrova opsynsdistrikt. Skrova og Brettesnes.

»Noget egentlig fiske for Skrova distrikt inntraff ikke før henimot midten av mars måned. I begynnelsen av februar og utover hele denne måned, stod fisken på strekningen Brettesnes og vestover langs eggbakken mot Hopshavet, men såvidt kunde skjønnes, var fisketyngden meget liten, og fangstene var små og ujevne for alle bruk. Været var også hele tiden meget ugunstig.

I begynnelsen av mars var fisket fremdeles gjennemsnittlig smått, men med enkelte garnfangster noget bedre. Den 14. fikk man på garn op til 6500 kg., og den 16. garnfangster på op til 12 000 kg., samtidig godt fiske for alle bruk.

De siste dager av mars og utover april inntraff bedre vær, og der

fiskedes jevnt, men med gjennomgående små fangster. Dette fiske varte utover midten av april, og avtok da jevnt i siste halvdel av måneden.

Det beste fiske foregikk hele sesongen innenfor Skrova og vestover Skrov-Skallene.

For Brettesnes artet fisket sig ganske lignende som for Skrova, men avsluttedes noget tidligere.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 6 406 000 kg., hvorav for Skrova 4 910 000 og for Brettesnes 1 496 000 kg.«

S v o l v æ r o p s y n s d i s t r i k t.

»Til å begynne med artet fisket sig svært dårlig. Dette gjaldt alle slags bruk og på de forskjellige felter. Der blev foretatt forsøk overalt, men med samme dårlige resultat.

Fisket blev fortsatt utover februar, men utbyttet blev hele denne måned svært dårlig, og det kan fastslåes, at der på dette distrikts fiskehav ikke var nogen fisketyngde tilstede.

En hel del farkoster drev på den tid fiske på Hopshavet, men utbyttet var også der minimalt.

8 dager ut i mars tok fisket sig en del opp, og der blev da gjort forholdsvis bra fangster, særlig på garn.

Utover mars og til ca. 8 dager ut i april holdt fisket sig nogenlunde bra, hvorefter det atter avtok, idet fiskestimen var på sig vestover.

Fisken stod ivinter praktisk talt den hele tid inne på eggen på et forholdsvis begrenset område, og dette hadde igjen tilfølge, at fangstene — når en overmåte stor bruksmengde skulde utsettes på et begrenset område — blev svært ujevne.

Kun en enkelt gang, i de første dager av april merkedes, at fisken hadde seget litt opp på feltet, hvor den dog blev stående bare en kort tid, for så atter å sige utover igjen.

De beste fangster for Fellesdistriktet gjordes i den sydvestlige Skrovbakke. Ellers var fangstene på dette distrikt forholdsvis små hele vinteren.

Efter driftsresultatene å dømme, kan det med bestemthet fastslåes, at der for dette distrikt ikke var nogen vesentlig fisketyngde tilstede nogen gang i løpet av vinteren, og den fisk som hadde søkt opp på feltet, holdt sig praktisk talt hele tiden inne på eggen.

Nattlinefiskerne drevt også i år hele tiden på fiskehavet for Hopen distrikt. Det samme var for en stor del også tilfelle med garnfiskerne.

Snik, som de siste år har vist sig som et utmerket redskap, sviktet helt i år, og fisket på dette redskap blev uten nevneverdig betydning. I år benyttedes derimot i stor utstrekning »haldangel«, d. v. s. fiske med 2 almindelige angler egnet med skjell. På dette redskap var det juksefiskerne egentlig fikk sin fangst.

Foruten at fiskesiget var lite, må det dårlige utbytte for jukse- og linefiskernes vedkommende tilskrives den omstendighet, at fisken i år var særlig fet.

Det beste og kanskje jevneste utbytte hadde garnfiskerne, men også på dette bruk var det flere som ikke fikk mer enn til dekning av utgiftene, når bruksslitasjen medregnes. Også for de øvrige bruksarter var utbyttet svært dårlig, og gav for manges vedkommende — særlig for juksefiskerne, intet nettoutbytte, og mange klarte neppe de påløpne lagutgifter.

Når resultatet blev så dårlig som det blev, hadde det dårlige vær som rådet omtrent hele vinteren, sin store skyld heri. Resultatet av vinterens drift må i det hele betegnes som meget slett.

I Østnesfjorden formerkedes intet innsig av skrei.

Det for distriktet opfiskede kvantum utgjorde 10 097 000 kg.«

Vågene opsynsdistrikt. Kabelvåg og Stolvågen.

»Det vanlige forsøksfiske med liner blev igangsatt fra omkring midten av januar måned, uten at det bragte noget særlig utbytte. Da opsynet blev satt den 2. februar, var også garnfarkostene kommet i drift, og disse gjorde fangster på op til 1000 kg. pr. båt, mens det for linebruket fremdeles var ytterst smått. Det første fiske blev foretatt vekselvis på Hopens og Fellesdistriktets fiskehav. Fra omkring midten av februar blev der foretatt ordinær drift på Fellesdistriktets fiskehav med et betydelig islett av juksefiskere, men det viste sig at der ikke var nogen fiske-tyngde tilstede for distriktet.

Det karakteristiske ved årets fiske er, at der helt til omkring midten av mars måned blev formerket skrei langs eggen fra Hopens fiskehav mot Skrovnesen, således at der på de få garn som stod i skarpeste eggen blev gjort god fangst, mens det ellers var svart. For linebrukets vedkommende artet fisket sig på samme måte. Det viste sig forøvrig at fisken stod i »lopper« som stadig skiftet plass, således at der man den ene dag gjorde en bra fangst, der var det som regel svart den andre dagen. Som det vil forstås, var det under disse forhold meget vanskelig for fiskerne å beregne setteplass for det best mulige utbytte.

Fiskerne holdt sig imidlertid ved godt mot, idet de regnet med at hovedtyngden av fisk stod inne på »djupna« innfor eggen, og blev holdt tilbake av en eller annen årsak, f. eks. uheldig temperatur- og strømforhold. Håpet stod til siste halvdel av mars måned, idet de mente at det da vilde komme et hovedfremstøt av fisk på det vanlige fiskehav, i likhet med foregående år, men dette kom ikke til å slå til.

Utover midten av mars måned merket man en liten bedring i fangstene, og da særlig for snik- og juksebåtene, som tidligere på vinteren hadde gjort det ytterst dårlig. Imidlertid satte det på denne tid inn et

langvarig og sammenhengende uvær, som tok bort den siste chance. Dette var særlig skjenerende for robåtene, som helt blev satt ut av drift.

I påsken seg fisken, som tidligere hårdnakket hadde holdt sig inne på eggen, opover fiskefeltet. Annen påskedag blev de beste fangster i vinter bragt iland i dette distrikt, og det viste sig da at fisken stod midtveis mellom eggen og bakken. Imidlertid var det ingen tyngde av betydning, og fangstene tok snart merkbart av, og forekomstene seg ut og vestover Hopens linehav.

Også på »Hølla« blev der omkring midten av mars formerket skrei, men etter etpar sett var det borte.

Efter 8. april tok fangstene merkbart av, og de siste fiskere sluttet bedriften 17. april. Også i vinter var det tilstede en stor bruksmasse på distriktets fiskehav, idet de fleste garnbrukere i Vest-Lofoten flyttet østover i februar måned. Ved påsketider reiste tilflytterne herfra, og en del av distriktets faste belegg av garn- og linefarkoster flyttet vestover og deltok i bedriften for Vest-Lofoten, for de flestes vedk. med tilfredsstillende resultat.

Utbyttet av fisket for dette distrikt må betegnes som høist utilfredsstillende. En del garn- og linefarkoster stoppet turen, men kun få hadde noe netto utbytte av betydning. For robåtenes vedk. var det flere som knapt fisket til livsophold, mens de delvis blev stående tilrest med husleie og laggjeld.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 2 883 000 kg.

Hopen opsynsdistrikt. Hopen, Kalle, Ørsnes og Ørsvåg.

»Det vanlige forsøktfiske blev igangsatt til vanlig tid, uten at det bragte noget særlig utbytte. Utover 25. januar blev der dog trukket garnredskaper med et utbytte av 750 kg. Fra begynnelsen av februar blev der iverksatt en mere omfattende bedrift, men utbyttet gikk i det små. Været var også i denne tid vanskelig for en rasjonell drift. Hertil kom så at der blandt fiskerne brøt ut en ondartet influensaepidemi som herjet over hele været, og som bevirket at en hel del av fiskerne blev satt ut av drift.

Det urolige og stormende vær i forbindelse med at fisken stod helt inne på eggen, gjorde det meget vanskelig for de mindre farkoster, men især for robåtene, å følge med i fisket.

Man kan med sikkerhet si, at der ivinter ikke stod nogen fisketyngde av betydning på distriktets fiskehav. Den forekomst som var tilstede, stod spredt utover feltet, og det bevirket ujevne dagsfangster for alle bruksarter.

Ved midten av mars måned blev der formerket et innsig av fisk på den vestre del av distriktets fiskehav — mot Henningsvær opsynsdistrikts

særhav —. Dagsfangstene øket betydelig, og da særlig for garnbrukernes vedkommende, men været hindret dog at forekomsten blev helt utnyttet.

I slutten av mars måned begynte fangstene å ta av, på samme tid som de blev mer ujevne enn tidligere. Enkelte dager kunde utbyttet være tilfredsstillende, men så næste dag ytterst smått.

Dette forhold vedvarte til omkring 10. april, da fisken begynte å sige bort fra feltet.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 3 200 000 kg.«

Henningsvær opsynsdistrikt.

»For Henningsvær opsynsdistrikts fiskehav var fisketyngden i år mindre enn i 1930, likesom også fisken innfant sig noget senere til feltet. Inntil 14. februar merkedes merkedes intet opsig av fisk, og en mengde fangstforsøk over hele distriktets hav gav samme negative fangstresultat. De første opsig av skrei merkedes 14. og 21. februar, idet fangstene da bedredes en del, men dog ikke i nogen særlig grad.

Fra 4. mars inntrådte en bedring. På såvel garn som liner opnåddes da en tid temmelig bra fangster, tross de uheldige værforhold. Denne siste fiskestim kom som i 1930 sigende op og vest fra Hopshavet, og blev stående på Henningsværhavets østre del. Denne stim var efter alt å dømme ikke ubetydelig. Også på distriktets vestre havteig blev fisketyngden ganske bra utover mars måned. Forekomstene var dog vanskelig å utnytte, idet fisken stod langt fra land, helt inne på eggen. Det blev derfor kun de største fiskefarkoster som kunde drive nogenlunde intens drift, mens de mindre, åpne motorbåter og robåtene måtte holde sig nærmere land, med det derav følgende dårligere fangstutbytte.

Best utbytte gav garnbruket, mens det for line- og dypsagnbrukets vedkommende blev lite utbytte av slitet. Hertil bidrog foruten været også skreies sene ankomst, hvorved sesongens effektive fangsttid blev for kort. Det høvelige vær i april måned bedret ikke vesentlig driftsresultatet, idet fangstmengden da var i avtagende. For manges vedkommende gjorde brukstap og manglende økonomisk evne til nyanskaffelser, at de allerede tidlig så sig nødt til å avslutte fisket og foreta hjemreise. Man må gå mange år tilbake for å kunne opvise et så dårlig driftsutbytte som i år, og der blev fra opsynsdistriktet hjemsendt ca. 300 fiskere på offentlig bekostning. Særlig gikk dette ut over småbåtfiskere.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 9 221 000 kg.«

Stamsund opsynsdistrikt. Stamsund, Steine og Ure.

»Forsøksdrift optokes av nogen få linefarkoster omkring 20. januar, og resultatet viste at det allerede da var skjedd innsig av fisk, om enn mest »opsigfisk«.

På de første prøvesett oppnåddes på frosset storsild fra 100 til 400 kg. Den fortsatte linedrift i januar gav lignende resultater, og til daværende lave priser på fiskeproduktene gav driften vanskelig balanse, hvorfor en stor del av de ankomne fiskere ikke optok nogen ordinær drift.

Enkelte få garnbåter oppnådde i siste uke av januar og første uke av februar bra resultater, nemlig op til 1200 kg. på 1- og 2-netters garn, mest veritabel skrei og på eggen.

Dette gav håp om fiskeinnsig av sådan tyngde at lønnsom drift kunde optaes. Men dessverre blev man skuffet heri, idet det viste sig ved den almindelige drift som nu blev iverksatt, at forekomstene var ganske ubetydelige. Enkelte tilløp til bedring i dagene omkring 20. februar var bare av kort varighet. De høieste fangster som oppnåddes på garn i februar var 2000 kg., og på nattliner 1800 kg. og 1300 kg. på småskøiter.

Fisket foregikk den hele tid langt inne på feltet, vesentlig på Eggen, og da været mest var stormende og utrygt, blev de mindre farkoster helt satt ut av spill. Mars måned, som man nu satte sitt håp til, skuffet også i en grad som aldri før.

Vel blev driftsresultatene mere lønnsomme enn tilfellet var i februar, men nogen ordentlig sving i fisket blev der heller ikke denne måned. Garnfisket gav dog det beste utbytte. Også gjennom hele denne måned stod fisken ved Eggen, og da været også denne måned til stadighet var stormende, kunde bare de største og best utstyrte båter drive nogenlunde ordinært. På storgarn oppnåddes som beste resultat i mars 5100 kg., mens gjennomsnittsfangstene i månedens løp lå omkring 1500 kg. På nattliner var fangstene også gjennom denne måned små, med høieste tall 2000 kg. på stor, og 1500 kg. på småskøiter, og med en gjennomsnittsfangst på henholdsvis 1000 og 500 kg. måneden igjennem.

Ved april måneds begynnelse intrådte en gledelig forandring, idet fisket, særlig på distriktets vestre del tok sig godt op, med dagsfangster på op til 5000 kg. på nattliner, storskøiter jevnt 2000 kg., og lignende fangster på garn.

Den store tilflytning som nu fulgte, skapte imidlertid vanskeligheter for de mindre farkoster, og da fisken nu heller ikke denne måned seg lengere op enn på »Sulingen«, blev det endelige resultat for småbåtfiskerne et totalt mislykket vinterfiske.

For doryskøitene opprettet fisket i april meget, og de fleste kunde forlate Lofoten med litt overskudd.

Garnfiskerne er de som gjennomgående har oppnådd de beste resultater.

For Ure og delvis Steine stillet resultatene sig omtrent som for Stamund. Dog var fiskeforekomstene, særlig den siste måned, avgjort langt større på den østre del av feltet enn tilfellet var vestpå, men det strålende vær i april gjorde at de også fra disse vær kunde nå øst på feltet.

En stor del av nattlineskøitene fra Henningsvær deltok gjennom hele april måned med fordel på dette opsynsdistrikts fiskehav.

Omkring 20. april sluttet fisket, da forekomstene nu var helt minimale.

Dypsagnfisket gav ikke nevneverdige resultater hele vinteren igjennem, og forsøk med dagliner gav helt utilfredsstillende resultater.

Det for distriktet opfiskede kvantum utgjorde 5 970 000 kg., hvorav for Stamsund 4 454 000 kg. og for Ure 1 520 000 kg.

Utenom dette parti er der imidlertid bortfalt, mest til Stamsund 1 500 000 kg.«

Balstad opsynsdistrikt. Balstad og Mortsund.

»Forsøksdrift var allerede forsøkt omkring 20. januar, og fortsattes av småskøiter etterhvert som disse fikk gjort sig klar. Til 15. februar hadde fisket vært så lite lønnende, at for manges vedkommende blev det underskudd eller balanse — få hadde noget overskudd. På grunn av det dårlige resultat undlot flere setning av redskaper en tid. Nogen merkelig forandring til det bedre kunde ikke merkes før omkring 25. februar. Før den tid hadde fisket foregått fra Eggen og opover, og nogen sett ganske nær land. Denne fisk var svært ujevn, men gav likevel en pen gjennomsnittsvikt.

Efter 25. februar foregikk fisket langs Eggen, og beste og jevneste fiske lengst inn og vest. Denne fisk var sjelden jevn og pen, og gav en god gjennomsnittsvikt. Fangstene for småskøitene kunde være op til 1200 kg., jevnt 3—400 kg. På garn hadde fisket til denne tid vært uvesentlig.

I uken 6.—13. mars foregikk et ganske bra fiske på dypsagn langs Eggen med fangst op til 2500 kg. Også garnfisket tok sig nu op, idet der omkring 15. mars tokes fangster på op til 5000 kg., jevnt 2500 kg. For garnbruket holdt dette fiske sig nogenlunde jevnt til omkring 10. april, men tok da hurtig av, og var helt slutt omkring den 20. Fra begynnelsen av april tok linefisket sig betydelig op, og der forekom en tid utover ganske gode fangster. Men fisken var på vestsig langs Eggen, idet den mot sedvane ikke seg op på »bakken« på sitt sig vestover. Efter 18. april tok også dette fiske hurtig av, og var helt slutt omkring 24. april.

Det fiskesig som i januar—februar formerkedes, må antaes være seget op på »bakken« og blitt stående, idet robåtene i første halvdel av april enkelte dager hadde ganske gode fangster nær land. Denne fisk var i motsetning til den fisk som på samme tid fiskedes på Eggen — helt utgytt, mens Egge-fiskens rogn fremdeles var ganske god.

Resultatet og utbyttet av fisket artet sig så ujevnt som man vel neppe kan opvise sidestykke til tidligere år.

Distriktets kvantum utgjorde 6 105 000 kg.«

Sund opsynsdistrikt. Sund og Nusfjord.

»De første trekninger blev foretatt i slutten av januar, men gav lite utbytte. Den 2. februar fikk 2 storgarnskøiter 1200—2100 kg., og på nattliner småskøiter op til 300 kg. Fortsatt fiske gav imidlertid lite utbytte, idet fangstene i midten av februar gikk ned til 160 kg. på storgarn, og på nattliner jevnt 200 kg. Fisket blev dog adskillig hindret av uvær, men resultatet blev da trekning forekom, ytterst dårlig. Fra 27. februar bedredes fangstene på nattliner, så disse nådde op til 860 kg. og omkring 2. mars op til 1200 kg., almindelig 570. Resten av mars var fangstene som i begynnelsen av måneden, med litt forandring dag om annen.

Omkring 1. april forekom en del tilflytning fra de østlige vær, samtidig som fisket tok sig noget op. De beste fangster blev gjort den 11. og 12. april med op til 2500 kg., på lineskøiter jevnt 1200 kg. Garn gav også disse dager et bra utbytte, gjennomsnittlig 800 kg. Efter den tid avtok fisket daglig, og kunde regnes som slutt omkring 20. april.

Av det anførte kan man sikkert gå ut fra, at nogen vesentlig tyngde av fisk ikke har forekommet i distriktet.

Utbyttet blev for de fastroende i Sund meget lite, og for de fleste av linefiskerne opnåddes ikke dekning av utgiftene. Derimot stillet forholdet sig bedre for Nusfjord, hvor fangstene var bedre og jevnere enn i Sund.

Distriktets fiskeparti utgjorde i alt 2 207 000 kg., hvorav for Sund 1 356 000 kg. og for Nusfjord 851 000 kg.«

Reine opsynsdistrikt. Reine og Havnøy.

»Noget nevneverdig innsig av fisk antaes ikke å ha funnet sted for dette distrikt før i begynnelsen av april, hvilket synes å fremgå av det stadig mislykkede fiske. I slutten av januar var der forsøkt både med garn og liner, men fangstene var ytterst små, særlig på liner. I begynnelsen av februar var gjennomsnittsfangstene på storgarn 400 kg., men på liner var det smått. Der inntrådte da en uværperiode, så bruket blev stående i 8 døgn, og ved trekning av dette bruk var gjennomsnittsfangsten på storgarn 350 kg., på smågarn 250 kg. På liner var fangstene så små at en hel del sluttet driften, da den ikke var regningssvarende. Efter den mistrøstige drift som blev foretatt omfattende med garnredskaper, kunde man med sikkerhet gå ut fra, at noget nevneverdig innsig av fisk ikke hadde forekommet for distriktet.

Dette medførte at storgarnskøitene flyttet til Øst-Lofoten, mens smågarnbåtene og linebåtene blev liggende igjen. Den drift som disse båter foretok, bragte intet nevneverdig utbytte før i begynnelsen av april, og da vendte garnskøitene tilbake fra Øst-Lofoten og gjenoptok driften.

Fangstene bedredes efterhvert inntil 20. april, da fisket igjen begynte å avta. Som følge av det gode fiske fra 8. april og utover, forekom en større tilflytning fra de østlige vær, så bruksmassen blev for stor, da fisken stod på et meget lite område, og dette var en medvirkende årsak til at fisken så tidlig forlot distriktet. Garnfolket sluttet omkring 20. april, mens linefiskerne fortsatte bedriften helt til 25. april, men med små fangster. Det kan derfor med sikkerhet sies, at noget fiskeinnsig utenom det foran nevnte fiske i april, neppe har funnet sted. Utbyttet blev således dårlig for distriktet, særlig for robåtenes vedkommende, da fisken stod langt inn.

Det samlede fiskekvantum utgjorde 4 467 000 kg.«

S ø r v å g e n o p s y n s d i s t r i k t. Moskenes, Sørvågen, Tind og Å.

»Den almindelige opfatning var at fiskeforekomstene for dette opsynsdistrikt var meget minimale. Den lille fiskestim, som støtte innunder distriktet, holdt sig hele tiden langt inn og vest mot Værøyhavet. Det blev således kun motorfarkostene som kunde utnytte den chance, disse forekomster gav. For robåtene blev det ingen fangster, og hertil bidrog ikke så lite det stadig stormende vær, som inntraff i februar og en god del av mars.

Heller ikke ivinter var der nogen stor fisketyngde tilstede for yttersiden, dog var det adskillig bedre fangster enn på indresiden. De beste fangster blev gjort på yttersiden av Værøy.

Efter påske tok fisket sig bra op for distriktet, samtidig som det i tiden efter påske var utmerkede værforhold, så at også de mindre farkoster kunde delta, selv om fisket foregikk lenger inn enn man i almindelighet var vant til på denne årstid. For småbåtene blev det som følge herav et magert utbytte, og de alle fleste klarte neppe utgiftene, hvorimot otringsbåtene klarte sine utgifter og hadde nogen kroner i netto lott. Motorfarkostene — småskøitene — klarte sig efter forholdene bra.

Efterat fisket for distriktet var slutt, gjordes nogen gode fangster av småskøitene på yttersiden av Lofot-odden.

Det iår for distriktet opfiskede kvantum blev det minste som har vært på mange år, nemlig 4 500 000 kg.

V æ r ø y o p s y n s d i s t r i k t.

»Første fiskeforsøk blev gjort med liner omkring 20. januar, men enda var der ingen fisk tilstede. Fisk formerkedes ikke av betydning før 2. februar, da fangstene på liner blev op til 600 kg. Det viste sig at fisken først på denne tid var på innsig til fiskefeltet, og med nokså stor tyngde, idet linefangstene fra nevnte dato øket hver dag i måneden op til 1000 kg. på indresiden av Værøy. Den 12. i samme måned blev garn først

forsøkt på yttersiden av Værøy, og man fikk fangster på fra 3600 til 4800 kg. Nattliner forsøktes da også for yttersiden, og fangstene blev på op til 1600 kg., på indresiden litt mindre. Omkring 5. mars blev fangstene omtrent ens både for inner- og yttersiden med fangster op til 2000 og 3500 kg. både på garn og nattliner.

Omkring 18. mars avtok fisket for yttersiden, men derimot ikke for innersiden, hvor linefangster for småskøiter utgjorde op til 2000 kg. Fra første dager av april avtok fisket merkbart, men det var likevel fremdeles lønnsomt å drifte.

Da opsynet hevedes den 25. april, fikk nattlineskøiter op til 1000 kg. Distriktets fiskeparti utgjorde 3 689 000 kg.«

R ø s t o p s y n s d i s t r i k t.

»Første dager av januar foretokes prøvesett med garn på yttersiden av Røst med meget små fangster. Dette vedvarte hele januar ut.

Først i februar tok fisket sig noget op på denne side, og bedredes utover måneden, så fangstene midt i februar var op til 4000 a 5000 kg., med gjennomsnittsfangster på ca. 2000 kg. Dette fiske vedvarte ut måneden og til midt i mars, da det avtok og var slutt sist i måneden på denne side. På liner fiskedes på yttersiden hele tiden januar—mars, men med små fangster. I april foretokes en del sett med garn på yttersiden, men fangstene var ytterst små.

På innersiden begynte fisket den 16. februar, med fangster på garn op til 550, og på liner 700 kg.

Efter denne tid fiskedes på denne side helt til opsynet hevedes, med meget vekslende fangster så å si dag for dag.

Det beste fiske var omkring 23. mars, med garnfangster op til 6000 kg., gjennomsnittlig 3000.

Forøvrig var garnfisket på innersiden mindre og mere ujevnt enn linefisket.

Fisket artet sig i år særdeles ujevnt dag for dag på begge sider av Røst, dog formentes sist i mars å være stor fisketyngde tilstede på innersiden, og midt i februar likeså for yttersiden, mens uvær og strøm hindret fisket på yttersiden. Likeså vanskeliggjorde strøm og tåke fisket på innersiden en tid.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 2 570 000 kg.«

Tilvirkning og verdiutbytte.

Kvantummet av handelsvarer utgjorde ved avslutningen 65 100 000 kg. fisk, 1753 hl. lever, 33 779 hl. dampmedisintran og 34 716 hl. rogn.

Det angitte fiskeparti i kg. svarer til et stykkekvantum på 18 600 000.

Verdien av produktene utgjorde kr. 10 mill. mot i 1930 kr. 19.5 mill.

Tilvirkningen. Av fiskepartiet blev 34 303 000 kg. saltet til klippfisk, 29 536 000 kg. hengt til rundfisk og 1 261 000 kg. eksportert i iset tilstand.

Til guano blev anvendt ca. 16 mill. stk. torskeshoder, og av sådanne blev derhos en del hjemsendt. Av torskerygger blev anvendt en mengde til guano. Der var også i år en rekke fiskere, særlig fastboende, som selv tok vare på alt fiskeavfall for senere å selge det som guano. Dette har erfaringsmessig vist sig økonomisk fordelaktig.

Til fortæring i Lofoten og hjemsendelse i småpartier medgikk ca. 2 mill. kg. fisk til en verdi av ca. 220 000 kroner. Dette parti er ikke medtatt i Lofotkvantummet og er også satt ut av betraktning ved beregningen av totalutbyttet.

Leverens fettholdighet utgjorde gjennomsnittlig 51 pct.

Fiskens rognholdighet i hl. pr. 1000 stk. fisk har i de siste år stillet sig således:

1921..	1.19	1925..	1.81
1922..	1.22	1926..	1.32
1923..	1.64	1927..	1.21
1924..	1.69	1928..	1.24

Rognholdigheten i hl. pr. 1000 kg. fisk utgjorde i: 1929 0.44, 1930 0.44 og i 1931 0.53.

Beregningen er foretatt på den tid av sesongen da forøkelsen av rognpartiet ophørte.

Av rognpartiet blev 5082 hl. anvendt til hermetikk.

Det årlige utbytte av fisk, lever og tran, samt antallet av fiskere siden 1885.

Tabell 33.

År	Antall fiskere	Opfisket kvantum i tusen stkr.	Fisk pr. fisker i stkr.	Leverholdighet		Dampre-disintran-parti	Bruntran-parti	Leverparti til annen tran
				Antall fisk pr. hl. lever	Antall Gjennsnittlig			
1000 hektoliter								
1885.....	26 652	26 500	1 000	400— 700	—	6,55	18,5	29,5
1886.....	28 920	31 000	1 072	300— 650	—	10,00	25,4	41,0
1887.....	28 030	29 700	1 060	300— 700	—	9,50	23,6	38,3
1888.....	31 917	26 000	815	250— 450	—	16,10	23,6	38,0
1889.....	30 083	17 200	572	200— 500	—	12,90	14,6	23,5
1890.....	30 324	30 000	989	200— 500	—	16,70	36,3	58,5
1891.....	30 378	21 050	691	250— 500	—	18,20	14,1	22,7
1892.....	30 092	16 250	530	280— 550	—	8,10	14,3	23,0
1893.....	26 683	27 000	1 012	270— 550	—	18,60	19,5	31,5
1894.....	28 000	28 500	1 107	400— 800	—	12,30	7,3	14,6
1895.....	32 600	38 600	1 184	500—1300	—	12,30	3,8	11,0
1896.....	32 280	18 000	558	570—1000	—	8,85	1,2	2,5
1897.....	31 312	25 800	824	300— 720	—	18,26	3,8	7,7
1898.....	29 777	15 000	504	300— 700	460	11,25	4,0	8,0
1899.....	24 461	15 000	613	250— 450	340	18,45	6,1	11,0
1900.....	22 736	8 400	369	230— 440	320	10,77	3,0	5,6
1901.....	18 555	13 000	700	250— 500	350	15,89	3,1	6,0
1902.....	23 054	14 300	620	380— 900	560	9,63	1,1	2,6
1903.....	18 277	13 700	750	700—4000	2160	0,61	0,2	1,1
1904.....	18 000	12 290	683	500—1800	1150	3,29	0,3	0,8
1905.....	20 626	13 500	654	370— 700	551	11,49	1,1	2,2
1906.....	20 777	18 600	895	260— 700	521	16,95	1,6	3,1
1907.....	20 166	18 700	927	280— 550	430	20,37	2,3	4,5
1908.....	20 183	13 300	659	230— 450	330	20,10	1,5	2,9
1909.....	20 346	16 800	825	250— 500	400	20,00	1,3	2,6
1910.....	19 113	13 900	727	300— 500	435	13,46	0,9	2,0
1911.....	28 088	10 500	581	330— 800	527	7,87	0,3	0,8
1912.....	16 360	15 100	925	400— 750	553	12,04	0,6	1,2
1913.....	14 659	10 200	696	420—1000	610	6,04	0,3	0,9
1914.....	16 382	11 700	715	350— 900	523	9,62	0,5	1,0
1915.....	15 920	16 000	1 015	350— 800	542	12,65	0,6	1,4
1916.....	19 758	14 400	729	300— 530	425	15,94	0,7	1,4
1917.....	19 091	9 200	538	240— 600	378	12,00	0,4	0,8
1918.....	16 394	6 120	373	280— 700	430	6,49	0,3	0,6
1919.....	11 539	7 000	606	240— 650	414	8,43	0,2	0,7
1920.....	12 090	12 100	1 000	240— 550	300	18,37	0,6	2,4
1921.....	17 095	18 600	1 088	220— 700	313	29,27	0,4	5,2
1922.....	15 682	13 100	847	200— 500	240	27,69	0,5	3,2
1923.....	17 369	17 012	978	170— 370	235	35,29	0,4	4,3
1924.....	18 676	16 100	862	160— 450	220	36,79	0,6	4,1
1925.....	21 471	21 900	1 020	170— 650	276	42,05	2,1	1,3
1926.....	21 625	27 600	1 276	210— 680	300	45,24	1,9	2,4
1927.....	19 523	35 600	1 825	250—1200	382	43,04	1,8	1,5
1928.....	25 216	34 000	1 348	220—1000	440	27,96	1,5	1,3
		Opfisket kvantum i tusen kilo	Fisk pr. fisker i kilo	Leverholdighet				
				Kilo fisk pr. hl. lever	Kilo Gjennsnittlig			
1929.....	27 054	130 256	4 814	800—1600	1050	55,16	2,8	1,3
1930.....	28 356	127 200	4 486	800—1500	1073	54,96	2,7	1,3
1931.....	26 508	65 100	2 456	850—1300	960	33,77	1,9	1,7

Opfisket kvantum skrei, månedsviis fra 1871.

Tabell 34.

År	Antall (mill. stk.)				Procent			
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt	Jan. og februar	Mars	April	Ialt
I gjennomsnitt 1871—1891 ..	5.0	15.8	4.4	25,2	19,8	62,7	17,5	100
— " — 1891—1900 ..	2,8	13,8	4,7	21,4	12,3	65,4	22,3	100
— " — 1901—1910 ..	1,5	8,6	4,7	14,8	9,7	57,0	33,3	100
— " — 1911—1920 ..	1,4	7,1	2,8	11,3	12,4	62,8	24,8	100
1921	4,0	8,1	6,5	18,6	21,4	43,6	35,0	100
1922	1,8	8,0	3,3	13,1	13,9	61,1	25,0	100
1923	2,6	10,1	4,3	17,0	15,3	59,4	25,3	100
1924	2,5	3,3	5,3	16,1	15,5	51,5	33,0	100
1925	3,0	13,2	5,7	21,9	13,7	60,1	26,2	100
1926	2,9	12,8	11,9	27,6	10,5	46,4	43,1	100
1927	5,7	22,6	7,3	35,6	16,0	63,5	20,5	100
1928	3,0	19,6	11,4	34,0	8,8	57,7	33,5	100
	Antall (mill. kg.)							
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt				
1929	28,3	63,1	38,8	130,2	21,8	48,4	29,8	100
1930	14,0	77,1	36,1	127,2	11,0	60,0	29,0	100
1931	3,3	30,4	31,4	65,1	5,06	46,68	48,26	100

Ukentlige opgaver over utbyttet for 1931.

Tabell 35.

Uken som endte	Fisk			Lever som ikke er anvendt til dampmedisintran	Dampmedisintran	Rogn	Tekningsdage			
	Ialt	Herav saltet	Ukens fiske				Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
							Hele	Delvis	Hele	De v
Millioner kg.			Hektoliter							
Februar 2 ...	0,315	0,106	0,315	33	151	193	3	1	2	—
— 13 ...	0,690	0,273	0,375	51	299	502	4	2	2	3
— 20 ...	1,895	0,870	1,205	88	899	1543	4	2	2	2
— 27 ...	3,300	1,758	1,405	108	1528	2841	2	2	3	1
Mars 6 ...	7,871	4,933	4,571	293	3781	7347	5	1	5	1
— 13 ...	18,091	11,893	10,220	396	9048	17961	5	1	5	1
— 20 ...	27,784	17,611	9,693	546	14187	26741	4	1	4	2
— 27 ...	33,695	21,128	5,911	657	17635	30558	1	4	1	3
April 3 ...	42,541	26,798	8,846	1050	21081	33438	4	1	4	1
— 10 ...	51,799	31,376	9,258	1261	26020	34595	5	—	4	1
— 17 ...	61,434	33,878	9,635	1317	31804	34716	6	—	5	1
— 24 ...	65,100	34,303	3,666	1753	33779	34716	6	—	6	—

Tabell 37. Fordeling av årets kvantum på opsynsdistriktene og på bruksartene samt på tilvirkningsmåtene.

Fiskevær	Fiskeparti i kilo	Fiskepartiets an- vendelse (mill. kilo)			Lever i hl.			Rogn i hl.		Hoder (mill. stkr.)		Opfisket mill. kilo på:		
		Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Eksportert iset	Lever- parti	Brukt til damp- disintran	Utvunnet damp- medisintran i hl.	Saltet	Herme- tikk	Guano	Hjemme- forbruk	Garn	Liner	Dypsagn
Kanstadfjorden og Kjeøy	0,718	0,526	0,120	0,072	747	1210 ²⁾	628	370	75	0,150	0,044	0,516	0,168	0,034
Raftsundet og Risvær	3,063	2,260	0,695	0,108	3191	4190 ²⁾	2143	1800	300	0,740	0,106	1,950	0,450	0,663
Brettesnes	1,496	1,176	0,305	0,015	1560	631 ¹⁾	322	680	160	0,280	0,135	0,500	0,780	0,216
Skrova	4,910	3,848	1,007	0,055	5111	4017 ¹⁾	2054	1589	170	1,000	0,260	2,150	0,750	2,010
Svolvær	10,097	9,590	0,203	0,304	10532	6935 ¹⁾	3554	4812	1651	2,500	0,370	2,927	3,332	3,838
Kabelvåg	2,883	1,392	1,275	0,216	3000	5444 ²⁾	2787	2772	—	0,700	0,110	1,089	0,980	0,814
Hopen	3,200	2,448	0,740	0,012	3333	2811 ¹⁾	1444	1829	350	0,680	0,140	1,653	0,595	0,952
Henningsvær	9,221	5,846	3,187	0,188	9606	9960 ²⁾	5086	2916	984	2,500	0,120	3,306	5,087	0,828
Stamsund	4,454	2,595	1,828	0,031	4630	7164 ²⁾	3659	1740	160	1,200	0,060	1,354	3,000	0,100
Ure	1,520	0,849	0,671	—	1583	737 ¹⁾	376	821	75	0,400	0,030	0,196	1,307	0,017
Balstad	6,105	1,471	4,502	0,132	6355	8356 ²⁾	4267	2640	803	1,400	0,315	1,172	4,863	0,070
Nusfjord	0,851	0,083	0,763	0,005	886	586 ¹⁾	290	381	—	0,200	0,030	0,036	0,815	—
Sund	1,356	0,202	1,147	0,007	1412	760 ¹⁾	389	540	35	0,300	0,075	0,220	1,136	—
Reine	4,467	0,210	4,228	0,029	4656	4068 ¹⁾	2075	1710	50	1,250	0,030	2,000	2,467	—
Sørvågen, Moskenes og Tind	4,500	0,473	4,021	0,006	4688	462 ¹⁾	2072	1760	15	1,160	0,110	0,050	4,450	—
Værøy	3,689	0,710	2,904	0,075	3843	3051 ¹⁾	1561	2132	150	0,900	0,145	0,142	3,547	—
Røst	2,570	0,624	1,940	0,006	2677	2075 ¹⁾	1063	1142	104	0,650	0,075	0,901	1,669	—
Ialt	65,100	34,303	29,536	1,261	67810	66057	33779	29634	5082	16,010	2,155	20,162	35,396	9,542

¹⁾ En del lever fraført distriktet.

²⁾ — — — tilført

Lofot-fiskets utbytte i ferdige produkter fra 1881—1930.

Tabell 36.

År	Ialt fisk	Prod. herav			Hoder	Rogn	Medisin- tran	Tran	Verdi i mill. kroner
		Klipp- fisk	Tør- fisk	Annen tilvirk.					
Millioner stykker					1000 hektoliter				
I gjennomsnitt 1881—1885 ...	23,7	20,2	3,5	—	17,3	28,4	3,23	16,5	5,80
I gjennomsnitt 1886—1890 ...	27,5	23,5	4,0	—	15,5	29,5	13,10	25,0	6,21
I gjennomsnitt 1891—1900 ...	21,4	17,0	4,4	—	14,4	22,9	13,71	7,7	5,26
I gjennomsnitt 1901—1910 ...	14,8	9,2	4,3	—	10,2	17,3	13,18	1,3	5,13
I gjennomsnitt 1911—1920 ...	11,3	7,5	3,2	—	8,2	14,1	10,79	0,4	9,05
1921	18,6	7,8	10,0	0,8	14,2	22,2	29,3	0,4	10,80
1922	13,1	6,9	5,9	0,3	10,7	16,7	27,7	0,5	11,89
1923	17,0	9,6	7,0	0,4	14,4	27,8	35,3	0,4	9,90
1924	16,1	9,7	6,1	0,3	13,8	27,2	36,8	0,6	19,51
1925	21,9	13,8	7,9	0,2	18,7	39,4	42,0	2,1	27,99
1926	27,6	15,8	11,4	0,4	24,7	35,5	45,2	1,9	17,40
1927	35,6	20,4	14,8	0,4	32,8	39,1	43,0	1,8	10,20
1928	34,0	18,9	14,3	0,8	32,8	45,1	27,9	1,5	16,80
Millioner kilo									
1929	130,2	83,6	45,4	1,2	41,8	50,4	55,1	2,8	17,61
1930	127,2	95,6	30,5	1,1	38,0	55,5	54,9	2,7	19,46
1931	65,1	34,3	29,5	1,3	16,0	34,7	33,7	1,9	9,99

Fiskernes og utbyttets procentvise fordeling på de forskjellige redskaper.

Tabell 38.

År	Garnbruk		Linebruk		Dypsagn		Antall ialt	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk mill. stkr.
I gjennomsnitt								
— 1871—1880	50.4	48.7	29.6	45.6	10.0	5.7		
— 1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9		
— 1891—1900	38.4	34.9	55.0	62.3	6.6	2.8		
— 1901—1910	42.2	33.8	54.8	64.9	3.0	1.3		
— 1911—1920	30.6	34.3	63.6	62.9	5.8	2.8	17.028	11.232
— 1921—1930	27.0	32.8	47.5	54.0	25.5	13.2	21.216	26.591
1931	19.7	30.9	37.8	54.4	42.5	14.7	26.508	Fisk mill. kilo 65.100

Mannslotter i kroner for hvert fiskevær — beregnet i brutto.

Tabell 39.

Fiskevær	Høieste				Middels				Laveste			
	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	450	220	90	200	250	120	40	100	120	50	10	40
Raftsundet og Risvær	700	800	500	400	400	300	200	300	200	150	80	100
Brettesnes	550	550	450	350	300	300	175	200	250	200	75	100
Skrova	1000	400	500	550	500	125	175	235	150	50	25	50
Svolvær.....	820	900	300	—	350	400	130	—	180	300	30	—
Kabelvåg og Stolvågen... ..	700	600	350	400	350	350	100	180	170	100	30	100
Hopen, Ørsnes og Ørsvåg	1100	700	600	—	550	500	240	—	270	350	45	—
Henningsvær	870	700	450	—	480	230	150	—	150	20	10	—
Stamsund og Steine.....	1100	1000	—	500	700	700	—	250	500	200	—	100
Ure	800	800	250	300	600	500	120	100	450	150	80	60
Balstad og Mortsund.....	900	1150	—	—	650	600	—	—	330	150	—	—
Nusfjord	1000	800	—	—	800	600	—	—	600	400	—	—
Sund	1000	800	—	450	550	400	—	150	350	150	—	60
Reine og Havnøy	650	520	—	600	300	250	—	300	250	150	—	190
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å.....	750	1000	—	400	—	300	—	—	—	50	—	—
Værøy.....	900	1000	—	—	800	700	—	—	600	300	—	—
Røst.....	900	1425	—	—	650	600	—	—	220	280	—	—

Gjennomsnittsutbytte i brutto pr. mann fra 1881—1931.

Tabell 40.

År	Stykker skrei	Kroner	Fratrukket båtslott reduseres bruttolotten til kroner
I gjennomsnitt 1881—1890	656	203	—
1891—1900.....	732	183	—
1901—1910.....	744	259	—
1911—1920.....	716	595	—
1921.....	1088	631	514
1922.....	847	759	625
1923.....	978	568	448
1924.....	862	1050	900
1925.....	1020	1300	1030
1926.....	1276	804	620
1927.....	1824	523	393
1928.....	1348	666	509
	Antal kilo		
1929.....	4814	650	500
1930.....	4486	690	575
1931.....	2456	377	300

Det gjennemsnittsutbytte som er anført i tabell 40 foran er beregnet etter fiskernes antall den 22. mars og som vanlig angitt i brutto. Når derimot lottantallet beregnes på samme måte som fangstfordelingen skjer på, øker lottantallet så meget at bruttolotten reduseres som anført i nevnte tabell.

Agnforsyningen.

De senere år har linefiskerne i større utstrekning bragt med sig agn til Lofoten, da agnkontoen når lottene skal gjøres op spiller den aller største rolle. Enkelte kjøper da agn foran fisket, og mange skaffer sig det selv. Det er vesentlig blekksprutbelling og blekksprutlever samt saltet skjell, som fiskerne søker å skaffe sig. For de fiskere som ved egen fangst skaffer sig disse agnsorter er det en direkte fortjeneste i form av tilsvarende forøkelse av nettolotten. Imidlertid kan få dekke sitt behov på den måte, hvorfor der som det vil skjønnes må kompletteres i Lofoten av de gjengse agnsorter.

Det agn som nu i flere år har spillet hovedrollen er frossen storsild, vesentlig fra Statens Kjølelager i Ålesund og Nikolai Dahl, Trondheim. Denne agnsort har vært meget efterspurt, og derfor også anvendt i meget stor utstrekning. Såvel kjølelageret som hr. Dahl har ypperlige salgsorganer gjennom sine agenter i alle Lofotvær, og derfor har også agnformidlingen vært jevnt god. Tilgangen på frossen storsild stillet sig hele sesongen stort sett tilfredsstillende. Man bortser da fra et enkelt vær, Henningsvær, hvor der en ukes tid var mangel på denne agnsort.

Prisene på frossen sild må vel betegnes som rimelige, men i betraktning av de meget lave fiskepriser den første halvdel av sesongen tyngtet disse utgifter meget hårdt på den enkelte fiskers budgett.

Av saltet skjell må vel markedet betegnes som helt overfylt. Snik- og daglinefisket slo jo som bekjent feil i Øst-Lofoten, noget som selvsagt virket lammende på skjellhandelen. Prisene på dette agn falt derfor hurtig til kr. 30.00 ned til kr. 5.00 pr. dunk. Kun uvesentlige partier blev solgt til kr. 30.00 og situasjonen var vanskelig for de som drev med skjellhandel. De allerfleste av disse påførtes store tap.

Fersk småsild fra distriktene omkring kom på markedet ut i sesongen, men fikk ikke den mottagelse man ventet. Det samme var tilfelle med lodden, som innfant sig først i april. De store usolgte beholdninger av agnskjell østpå blev den siste halvdel av sesongen distribuert omkring i værene i Vest-Lofoten, hvor dette agn fikk en god avsetning, men dog til meget lave og tapbringende priser. Fersksilden og lodden som samtidig blev falbudt stod sig ikke i konkurransen med agnskjell til kr. 5.00

å 10.00 pr. dunk, hvorfor silden og lodden fikk liten anvendelse. Vedkommende agnenskap antaes derfor å ha lidt tap på sin agntrafikk.

Av fiskernes bruttofortjeneste medgikk ca. 1 900 000 kroner til agn, eller ca. kr. 140.00 pr. fisker. Ved beregningen har man tatt hensyn til hvad der av agn er medgått under snikfisket og annen lignende driftsmåte, hvor anvendelse av agn var nødvendig.

Med hensyn til agnprisene henvises til tabell 41.

Gjennomsnittspris på agn i hvert vær 1931 i kroner pr. hektoliter.
Tabell 41.

Fiskevær	Fersk sild	Salt sild	Skjell	Salt skjell	Fersk lodde	Blekksprut	Blekksprut-lever	Isset eller frosset fersk storsild
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	—	—	—	—	—	—	—	22.0
Raftsundet og Risvær.....	—	—	—	70.0	20.0	—	—	20.0
Brettesnes.....	—	—	—	75.0	21.4	40.0	—	20.0
Skrova.....	—	—	—	72.0	21.4	—	—	20.0
Svolvær.....	7.5	—	—	50.0	—	21.4	—	20.0
Kabelvaag og Storvaagen.	—	—	—	65.0	21.4	35.0	20.0	18.4
Hopen og Ørsnes.....	—	—	—	53.5	25.0	—	—	18.3
Henningsvær.....	—	—	—	53.0	17.1	—	—	20.0
Stamsund.....	—	—	—	46.4	18.5	—	—	15.8
Ure.....	—	—	—	45.0	18.0	—	—	16.0
Balstad og Mortsund.....	—	—	—	47.0	17.0	—	—	19.0
Nufsfjord.....	—	—	—	60.0	19.5	—	—	17.5
Sund.....	—	—	—	39.0	17.0	—	—	19.5
Reine og Havnøy.....	—	—	—	36.2	18.8	—	—	19.5
Sørvaagen, Moskenes, Tind og Å.....	10.0	—	—	45.0	20.0	—	—	20.0
Værøy.....	—	—	—	—	16.2	—	—	17.0
Røst.....	14.0	—	—	39.0	15.5	—	—	20.0

Redskapstap og slitasje.

Besynnderlig nok forekom ikke store redskapstap i løpet av hele vinteren til tross for det hårde vær. Spredte tap inntraff selvsagt overalt, men av særlig økonomisk betydning for den enkelte var disse ikke. Selv på uværsdagene, hvor redskapstrekning foregikk, lberget de fleste redskapene. Slitasjen blev derimot forholdsvis stor, hvilket skyldtes høist ugunstige strøm- og værforhold den overveiende del av fisketiden, som medførte at redskapene for mange blev henstående i sjøen lengere enn

vanlig. Hertil kommer også trengselen på fiskehavet, der alltid medfører stor redskapsslitasje. Men den største årsak til den store slitasje som alltid forekommer på Lofot-havet ligger i den uskjønnsomme behandling som annenmanns redskaper undergis ved trekning av sammenviklet bruk. Hvis den enkelte fisker utviste samme påpasselighet under behandlingen av andres redskaper, som den der legges for dagen ved trekning av eget bruk, så vilde såvel redskapstapene som slitasjen komme til å utvise ganske andre og mindre uhyggelige tall enn de man nu må notere på disse konti.

Vinterens samlede redskapstap er beregnet til 535 000 kroner, hvorav faller på garnbruket 125 000 kroner og på linebruket 410 000 kroner.

Slitasjen kommer derimot op i en sum på 2 300 000 kroner, hvorav på garnbruket 1 320 000 kroner og på linebruket 980 000 kroner.

Leverholdighet i hver uke i hvert vær 1931.

(De anførte datoer betegner hver ukes slutning). Tallene angir antall

Tabell 42.

kg. fisk pr. 10 liter lever.

Fiskevær	Februar				Mars				April			
	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24
A. Garnfisk.												
Kanstadjorden	—	95	85	90	90	95	95	95	100	110	—	—
Raftsundet	—	100	100	100	85	85	90	95	95	100	100	100
Brettesnes	110	90	95	95	90	90	85	90	95	95	100	—
Skrova	85	85	85	86	86	85	89	90	95	95	90	90
Svolvær	—	90	90	90	90	92	90	95	94	90	90	90
Kabelvåg	90	90	87	90	85	87	90	95	95	90	98	110
Hopen	—	85	85	85	80	80	87	90	95	100	100	100
Henningsvær	110	—	95	51	85	93	90	90	85	95	95	95
Stamsund	100	70	80	80	85	86	80	100	100	100	100	90
Ure	—	—	105	98	95	95	95	100	110	110	110	110
Balstad	—	85	80	85	85	85	90	95	100	100	95	95
Nusfjord	—	105	85	90	90	94	95	100	100	110	115	100
Sund	100	90	—	—	—	—	—	118	118	110	105	105
Reine	90	95	95	95	95	95	95	95	105	105	100	100
Sørvågen	—	—	88	88	—	—	—	—	—	118	99	—
Værøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110
Røst	86	88	82	78	82	86	90	100	102	110	110	—
B. Linefisk.												
Kanstadjorden	—	—	—	95	95	100	110	105	110	120	—	—
Raftsundet	—	100	100	100	90	90	90	95	95	100	100	100
Brettesnes	120	100	110	115	110	100	95	100	100	100	100	—
Skrova	—	—	—	95	95	95	100	105	110	110	105	105
Svolvær	—	100	100	95	100	100	95	100	100	110	110	110
Kabelvåg	95	95	92	98	100	95	98	100	110	110	110	110
Hopen	—	95	95	95	95	90	100	105	110	115	115	115
Henningsvær	115	105	100	33	90	100	100	100	100	110	105	105
Stamsund	150	130	110	100	100	99	100	120	113	115	110	100
Ure	—	—	105	100	100	100	100	105	110	110	110	110
Balstad	90	90	85	95	100	100	100	105	115	110	110	110
Nusfjord	105	105	100	100	100	100	100	105	105	115	120	110
Sund	130	100	95	90	100	100	105	108	108	110	115	115
Reine	100	105	105	105	105	105	105	105	125	125	130	120
Sørvågen	—	—	95	95	100	100	100	123	103	112	113	113
Værøy	—	110	100	100	100	100	110	120	110	120	110	110
Røst	—	—	100	102	94	97	104	106	107	120	117	117

VIII. Biologiske og oceanografiske undersøkelser.

Ved Fiskeridirektoratets avdeling for havforskning.

Torskebestanden i 1931.

Av Oscar Sund.

Undersøkelsen av torskebestanden blev i 1931 utført efter omtrent samme plan som året før. Dog bevirket noget knappere pengemidler og et sykdomsforfall for en av fiskemålerne at materialet for Vest-Finnmarken og for de sydlige distrikter ikke blev så stort som ønskelig. Da imidlertid fisket nettop i de nevnte distrikter var særlig mislykket, tør denne mangel ansees som mindre vesentlig. Omfanget av målingene fremgår forøvrig av nedenstående tabell:

Måling av torsk i 1931.

	1931	1930	1929	1928	1927
Østfinnmarken	16 806	19 712	19 221	41 428	23 671
Vestfinnmarken	675	6 227	1 359	2 740	8 869
Vesterålen	1 324	1 600	5 910	—	—
Østlofoten	19 427	22 320	12 182	15 620	18 731
Vestlofoten	22 894	51 743	10 717	11 627	11 232
Møre og Fjordane	4 357	2 024	9 092	4 602	11 363
Tilsammen	65 483	113 608	58 581	76 017	73 866

Fiskens størrelse.

På fig. 1 er fremstillet de fleste målinger av torsk som blev gjort i skrei- og vårsesongen. Målingene er samlet i månedsserier, idet mars måned som den viktigste er delt i to. Ved den grafiske optegning av målingene er der gjort fradrag for det gjennomsnittlige antall fisk i hver

centimetergruppe i årene 1913—1931. Den sorte farve i figuren kommer derfor til å bety underskudd under det normale av vedkommende cm.-klasser, de skrafferte arealer er på samme måte overskudd over de normale antall i hver cm.-klasse. Alle serier er beregnet til 10 000 fisk.

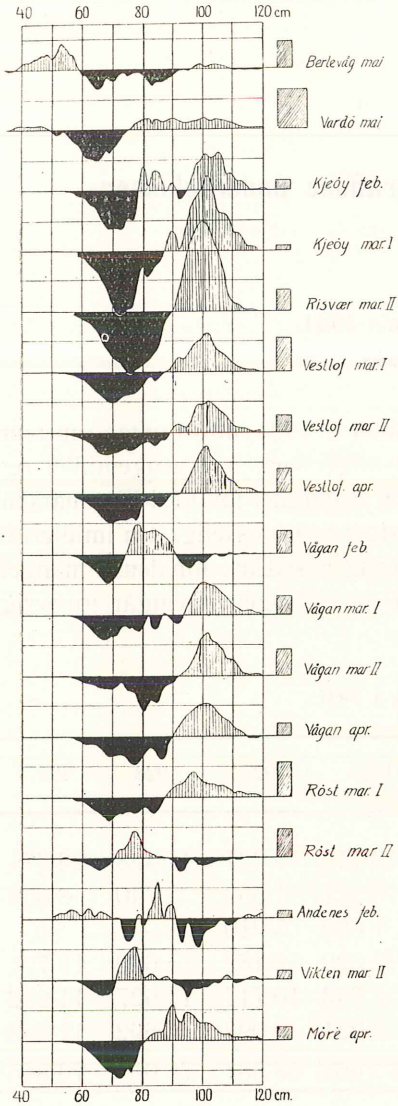

Fig. 1.

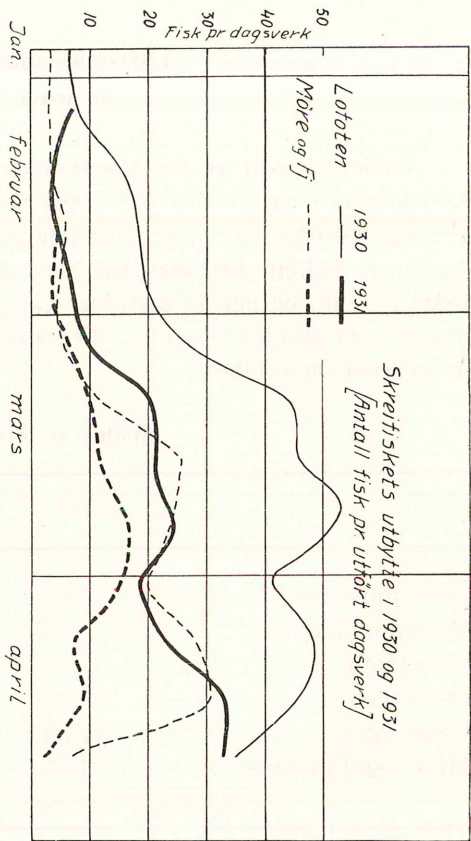

Fig. 2.

Ser vi nu på de forskjellige målserier, faller det straks i øinene at de fleste skreiserier viser overskudd av storfisk, 90—120 centimeters fisk, underskudd av små og middels. Særlig innerst i Vestfjordbukten bestod fangsten næsten bare av kjempetorsk. I februar var det dog middelstor-

fisket som gjorde sig mest gjeldende for Andenes og for Vågan, ja helt inne ved Kjeøy også. Hvilke størrelser som forekom senere ved Andenes, vites ikke, men i Vestfjorden blev senere den store fisk fremherskende. Senere i sesongen spores et nytt innrykk av middelsfisk, nemlig til Røst og til Vikten i annen halvdel av mars.

Omsatt i alder svarer denne middelsfisk vesentlig til årgangene 1920—1924, mens storfisken vesentlig er sammensatt av årgangene 1919, 1917 og endog delvis 1915. Vi ser det er disse nu tilårskomne årsklasser som har spillet hovedrollen under skreifisket i 1931.

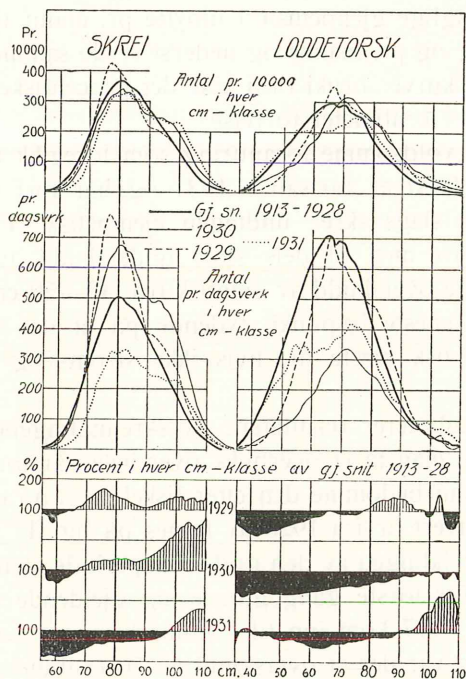

Fig. 3.

Hvad Finnmarksfisket angår, viste dette i motsetning til skreifisket tydelig opgang i utbytte. Øverst på fig. 1 ser man at opgangen for en del skyldes tilsig av ungfisk på 40—60 cm., altså 4 og 5 års fisk (årgang 1926 og 1927).

Vi skal nu se på hvad disse målinger forteller når de kombineres med hverandre for hele sesongen og når der tas hensyn til fiskeutbyttet i skreitiden. Dette er fremstilt på fig. 2, efter opsynets ukentlige opgaver. Som man ser var utbyttet både i Lofoten og på Møre meget dårligere enn ifjor, for Lofotens vedkommende omtrent det halve pr. utført dagsverk. Karakteristisk for både 1930 og 1931 er det at der i begynnelsen

av april inntrær en synkning av utbyttet etterfulgt av en stigning, et bedre sluttfiske. Denne mellempriode med dårligere utbytte skyldes antagelig at tilsiget slutter og fisken begynner å komme høiere op i vannet på vei vekk fra gytefeltene og så blir gjenstand for et intenst snik- og daglinefiske.

Fig. 3 gir en fremstilling av alle målinger i de tre siste år, skrei-, og loddefiske for sig. Øverst størrelseskurver uten hensyn til fiskeutbytte. Det sees at skreien er blitt mer og mer storfallen, men finnmarksfisken har fått tilskudd av nokså små fisk.

I midten er de samme kurver omtegnet slik at deres areal er blitt i forhold til det daglige gjennomsnittsutbytte pr. mann (hver rute svarer til $1\frac{1}{2}$ fisk pr. dag og pr. mann) og nederst er de samme tall som ligger til grunn for disse kurver brukt til å vise det procentiske overskudd eller underskudd av hver centimeterstørrelse.

Vi ser at den voldsomme forandring som foregikk med skreibestanden for 1929 til 1930 er fortsatt i 1931 og har ført til at der nu er underskudd av all slags skrei, undtagen kjempesk. Finnmarken, som nådde lavmålet ifjor med til dels stort underskudd av alle størrelser, viste siste vår et lite overskudd av småfisk (ca. 40—50 cm.) og dette lille overskudd er det eneste lyspunkt, tydende på at det skulde bli noget bedre tilgang på fisk neste år, hvis ikke strøm- og værforhold blir ugunstig.

Hvis man kombinerer resultatene av skreimålingene og målingen i Finnmarken skulde man få et overblikk over hele vår torskebestands forhold slik som vi kan bedømme den efter fisket på våre kyster. En slik kombinasjon for hvert år fra 1920 av finnes på fig. 4. Vi kan på denne kurveserie følge utviklingen av den gode fiskeperiode som begynte i 1920, da årgang 1912 for første gang gjorde sig gjeldende som skrei. Året efter kom årgang 1917 kom inn til Finnmarken som småfisk på ca. 40 cm. — mellom den var der et overskudd av 50 centimetersfisk av årgang 1915. Senere har fisket vesentlig vært båret av årgang 1917 og 1919, sistnevnte i Finnmarken fra 1924, som skrei allerede fra 1925. Denne gode periode basert på årgang 1919 er nu forbi, men det ser ut til at en ny, basert på årgang 1926 og muligens 1927 nu begynner, om enn langt fra med de løfter om rike fangster som vi kunde forutse i 1924 for de år som umiddelbart skulde følge.

Fig. 5 er fremkommet av fig. 4 ved successiv fradragning av det ene års tall fra det følgende, slik at de fremstilte kurver i denne figur viser forandringene fra det ene år til det neste. Vi legger særlig vekt på den store nedgang i skrei, også storfisk som er skjedd mellem de to siste sesonger og på den gledelige oppgang i fangsten av småfisk i Finnmarken.

Utsiktene:

Uttrykt i en hovedsum tør man si at målingene kombinert med fiskeristatistikken tyder på fortsatt avtagende skreifiske eller ialfall ingen

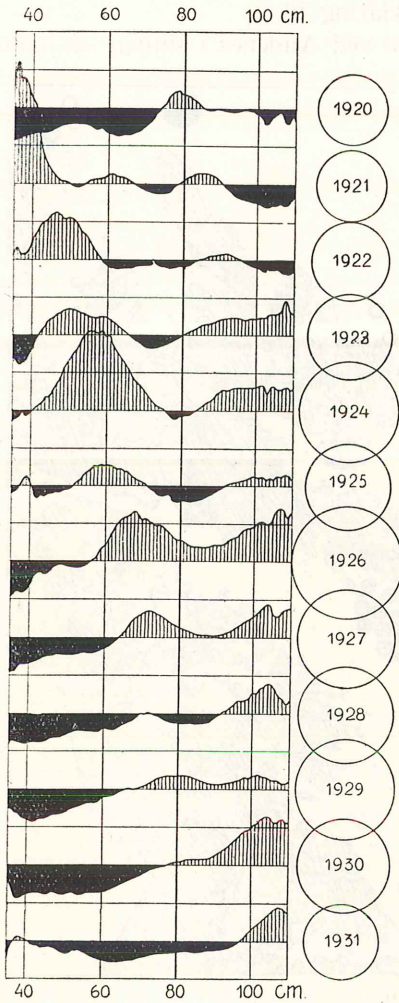

Fig. 4.

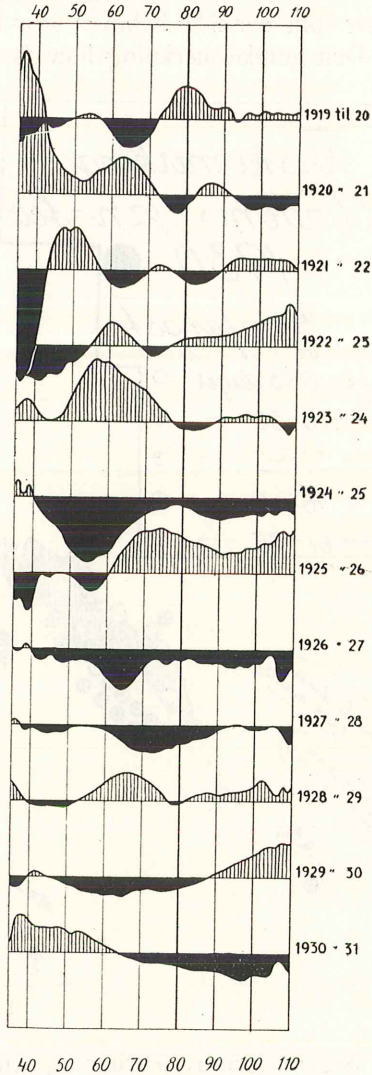

Fig. 5.

vesentlig bedring, med stadig overvekt av storfallen fisk. For Finnmarken derimot synes der å være betingelser for nogen oppgang i fangst av små og middelstor loddefisk, gjennomsnittstørrelsen synes å ville bli ringere der enn den har vært de senere år.

Merking av torsk.

Ved Oscar Sund.

I 1930 blev der såvel fra norsk som russisk side merket et stort antall torsk. De viktigste gjenfangster er avsatt på hosstående to kart-skisser som der ikke behøves stor forklaring til.

Den norske merkning blev foretatt ved Andenes i slutten av januar

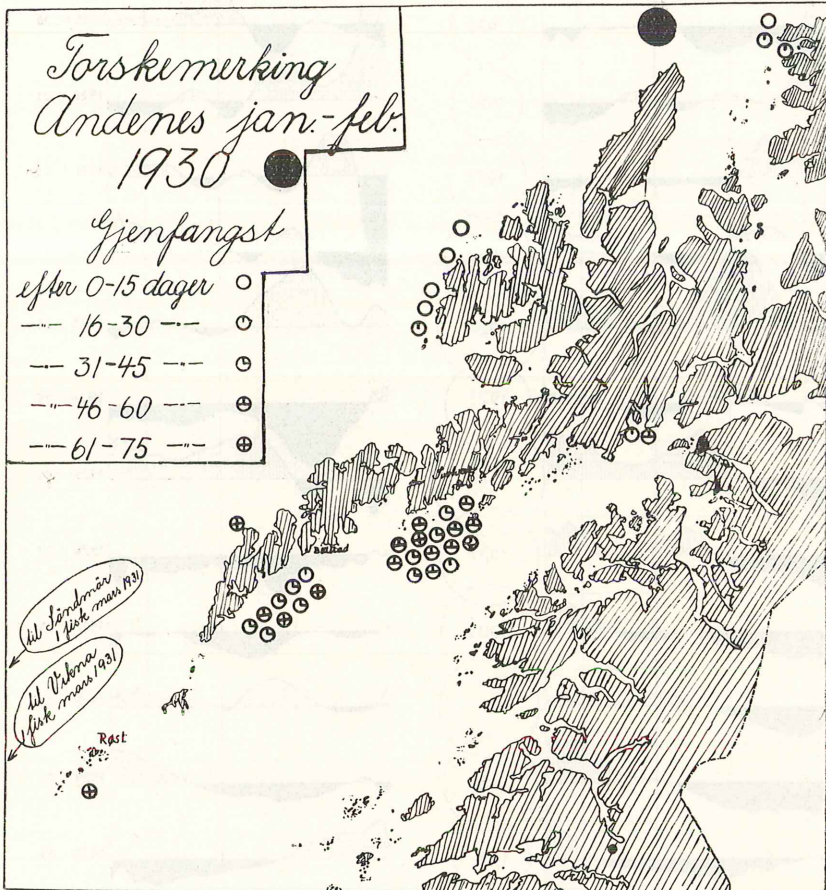

Fig. 6.

og i begynnelsen av februar og utførtes av Edv. J. Havnø med assistanse av Erling Larsen. Merkerne fulgte med fiskeskøiter på havet og merket fisken, voksen skrei, såsnart den kom på dekk. De anvendte merker var ebonittskiver av en 25-øres størrelse festet til gjellelokket eller rygfinnens basis. Merkene bar alle seriemerket N8 og fortløpende nummer fra 1 til 882. Der er til utgangen av 1931 meldt 39 gjenfangster, hvorav 37 i samme sesong og 2 under skreifisket i 1931, nemlig en i mars ved

Bondøy i Vikna (Nord-Trøndelag) og en ved Antonberget, nær Sula, Sunnmør, også i mars. Samme sesongs gjenfangster fordeler sig efter tid og sted som nedenstående tabell viser:

Gjenfangstområde	Antall dage i frihet					Tils.
	0—15	—30	—45	—60	—75	
For Senja	1	2				3
For Langøya	4	1				5
Lofotens ytterside.....				1		1
Vestfjorden: ved Røst.....					1	1
— „ Vestlofoten.....		1	5	1	2	9
— „ Østlofoten.....		1	4	9	2	16
— „ Kanstadfj.....		1		1		2
Ialt	5	6	9	12	5	37

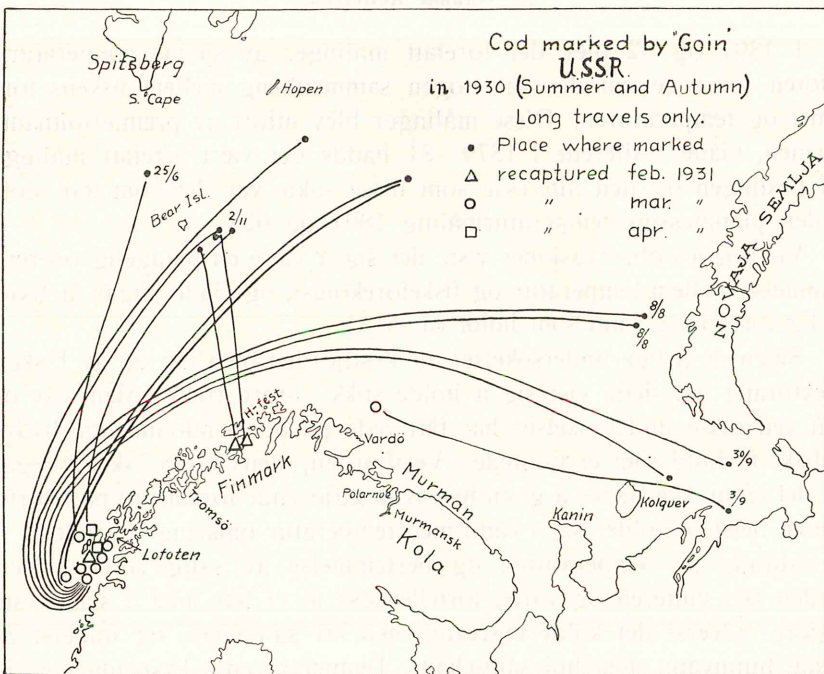

Fig. 7.

Bemerkelsesverdig er at man har fått av denne merkede fisk helt inne i Kanstadfjorden allerede en måned etter utsetningen. På den annen side har enkelte fisk opholdt sig over to måneder på gytefeltene. Erfar-

ringene fra merkningene i Lofoten 1913 og på Nordmør 1928 gikk forresten i samme retning.

Også i 1931 blev der merket skrei, ca. 900 stk. på Gjesbåen og LoppHAVet. Det er endnu for tidlig å omtale denne merkings resultater.

De russiske merkninger blev utført på mange forskjellige steder i ØstHAVet (BarentshAVet) endog så langt øst som forbi sydden av Novaja Semlja i løpet av sommeren og høsten 1930. På kartet er avsatt alle gjenfangster som blev gjort i norske farvann. De russiske merkningers resultater kompletterer på en smuk måte resultatene av de norske merkninger på Finnmarkkysten i 1913 og i BarentshAVet i 1914. Den gang fikk vi positivt bevis for at vår skrei ialfall går så langt som til de centrale deler av BarentshAVet og langt bortover Murmankysten. Disse nye gjenfangster viser at skreiens sommerbeiter strekker sig helt til den aller østligste del av BarentshAVet.

Temperaturmålinger i Vestfjorden under fisket 1931.

Av Gunnar Rollesen.

I 1891 og 92 blev der foretatt målinger av sjøens temperatur i Lofoten for å se om der var nogen sammenheng mellem fiskens forekomst og temperaturen. Disse målinger blev utført av premierløytnant i marinen, Gade. Allerede i 1879—81 hadde der vært foretatt målinger ved Lødingen og den interesse som disse vakte var det som gav støtet til den planmessige temperaturmåling 1891 og 92.

Ved Gades observasjoner viste det sig å være en påtagelig overensstemmelse mellem temperatur og fiskeforekomst, og Gade angav at fisken særlig forekom i vann som holdt ca. 5° C.

Siden de årlige undersøkelser av Vestfjorden blev tatt op av Fiskeridirektoratet har dette vist sig å holde stikk i store trekk. Men selv om man ved disse undersøkelser har fått rede på de eiendommelige hydrografiske forhold som er til stede i Vestfjorden, mens Lofot-fisket foregår, har det endnu ikke lyktes å gi en helt fyldestgjørende forklaring på hvorfor skreien helst opholder sig i vann med temperatur omkring 5 grader.

Måling av temperaturen og bestemmelse av saltgehalten i Vestfjorden om vinteren og våren forteller oss at vi har med 2 slags vann å gjøre. Øverst det kolde kystvann med lav saltgehalt, og underst det varme bunnvann med høi saltgehalt. Temperaturen i kystvannet er fra 2—4 grader, i bunnvannet fra 6—7 grader.

Tykkelsen av disse vannlag kan variere både fra år til år og innenfor samme år, men som regel strekker kystvannet sig ned til 70—90 meters dyp. På dette dyp møtes kystvann og bunnvann og blandes litt med hverandre. Dette blandingsvann kan vi kalle blandingslaget.

Nu viser det sig at det nettop er dette blandingslaget som fører 5 graders vann, og at det er i dette vannlag skreien helst holder sig.

Det er klart at der ikke er fisk over alt hvor der er 5 graders vann, men erfaringen viser at hvis der er fisk tilstede holder den sig fortrinnsvis i vann med denne temperatur.

Der hvor blandingslaget støter inn til eggen foregår så fisket. Er blandingslaget tykt, kan fisket foregå over store arealer og fisken står både høit oppe og langt nede i sjøen, men er laget tynt, står fisken knapt, og flåten må trenge sig sammen på et lite område for å komme akkurat over den smale sone hvor blandingslaget tar bunn, slik som vi så det i 1931 på Hopseggen.

For å se om regelmessige temperaturmålinger på et begrenset felt kunde gi opplysninger som kunde nyttiggjøres under utøvelsen av fisket, blev der ifjor rent forsøksvis satt igang daglige målinger i Øst-Lofoten, på Hølla og Hopseggen.

Til innkjøp av de nødvendige instrumenter blev der ydet midler av Fiskeribedriftens Forskningsfond. Målingene blev utført på opsynets skøyte »Sjøgutten« og blev foretatt om morgenen og hurtigst mulig bekjentgjort ved opslag i Svolvær, Kabelvåg, Henningsvær og Skrova.

Fra fiskerimessig synspunkt sett var kanskje målingene ifjor ikke av så stor betydning, men desto interessantere var de som en stadfestelse av fiskens tilsynelatende forkjærlighet for blandingslaget. Begge dele skyldes den ting at blandingslaget ifjor var ualmindelig tynt og at det stod dypt. Man måtte ifjor langt »inn« for å finne fisken, og her stod den på et så lite område at de som forsøkte å sette redskap lengere »op« blev fri og de som satte lengere »inn« kom på for dypt vann og fikk akkar og annen »ufisk«.

Den siste uke av februar og de 2 første uker i mars lå blandingslaget på 95 til 115 meters dybde og varierte i tykkelse mellom 4 og 10 meter. Daglig konferanse med fiskere om fangst og dybde viste at overensstemmelsen mellom fiskeforekomst og temperatur ikke er til å komme forbi.

De erfaringer som i årenes løp er samlet om fisken og sjøens temperatur i Lofoten er: 1. at der ikke foregår fiske på vann som er 6 grader og derover, 2. at der sjelden forekommer fisk i vann som er kaldere enn 4 grader og 3. at fisken fortrinnsvis holder sig i vann på 5 grader.

Det synes som om nytten av temperaturmåling under skreifisket er størst for garn- og linefiskere. De har hermed et middel til å undgå å sette for langt »op« og for langt »inn«. De behøver bare ved 2—3 målinger finne ut hvilken dybde 4 grader og 6 grader finnes, sammenholde dette med kartet og legge merke til hvilket område av banken

er dekket av det nevnte blandingslag på mellom 4 og 6 graders temperatur. Holder man sig innenfor det således begrensede område, er muligheten for fangst bedre enn om der settes ovenfor eller lengere »inn« på Vestfjorden. Juksefiskerne kan neppe tenkes å ha større nytte av termometret, da de jo med sitt hurtigvirkende redskap forholdsvis snart vil få rede på i hvilken dybde fisken står.

Fortsatte undersøkelser over torskeegget.

Av Gunnar Rollesen.

I årsberetningen vedkommende Norges Fiskerier 1929, nr. 2, side 85 »Torskeegg med deformerte fostre« blev det vist at torskens egg kunde ødelegges ved å utsettes for rystelser og støt. Det blev gjort rede for hvordan ødeleggelsen ytret sig, idet det tynne blommefattige protoplasmalag (blommehinnen), som omslutter blommen, ved sterke ytre påvirkninger gikk istykker, blommen undvek og fosteret døde (side 89). Av de få forsøk som blev gjort var det dessuten tydelig å se at eggens motstandsdyktighet steg under utviklingen, og det blev antydnet at dette kunde skyldes at blommen efterhånden blev omvokset av fosterets vev (blommesekken), (se side 91).

I 1930 blev undersøkelsen av disse forhold hos torskeegget fortsatt.

Liksom i 1929 foregikk arbeidet i Kabelvåg hvor Statens Havnevesen ved overingeniør E. Holst stillet arbeidsrum til rådighet. Utgiftene til apparater, utstyr, anskaffelse av materiale o. s. v. blev dekket av bidrag fra Fiskeribedriftens Forskningsfond.

En beretning om det arbeide som blev utført i 1930 vil bli offentliggjort i sin helhet annet steds. Her skal bare gis en kortfattet fremstilling av de viktigste resultater.

Når det kunde vises at torskens egg blev ødelagt ved ytre påvirkninger var det av stor interesse å få greie på hvor store disse ytre påvirkninger måtte være for å virke ødeleggende.

Det gjaldt med andre ord å finne en måte hvorved eggene blev utsatt for en påvirkning hvis styrkegrad man kunde endre efter ønske, og helst også finne tallmessige uttrykk for.

Den metode som blev valgt gikk ut på å la eggene falle fra forskjellige høider. Ved dette opnådde man at alle egg blev utsatt for den samme påvirkning samtidig, og påvirkningen kunde gis en ønsket grad av styrke, som tilnærmedesvis kunde beregnes.

Eggene som blev brukt til disse fallforsøk blev tildels innsamlet i Vestfjorden ved hjelp av slepehåv, men den største del blev skaffet til veie ved kunstig befruktning. Fra den torsk som om morgenen blev bragt på land blev moden rogn og melke (isel) opsamlet og blandet.

Efterat rognen således var blitt befruktet, blev den rensset og ført over på store glasskar med rent sjøvann. På denne måte kunde man få så mange egg man ønsket.

Det vil her føre for langt å gå inn på selve den tekniske utførelse av fallforsøkene, men metoden bestod i at nogen hundrede egg blev suget op i et glassrør og fra dette dryppet ned på et stykke stramt utspent silke. Når eggene hadde vært utsatt for et slikt fall blev de forsiktig overført til små glass-skåler. Her stod de i 6—18 timer før det blev undersøkt hvilken virkning fallet hadde hatt på dem, det vil si hvor mange av eggene som var blitt drept.

Eftersom eggene utviklet sig blev deres ømfintlighet undersøkt på denne måte, og det viste sig at eggene først har en periode hvor de meget lett lar sig påvirke og ødelegge, men at de siden blir mere motstandsdyktige overfor ytre påvirkninger. Den ømfintlige periode viser sig nu å falle sammen med den periode i eggets utvikling hvor blommen kun er dekket av det tynne protoplasmalag (blommehinnen), mens den motstandsdyktige periode begynner når blommen for den største del ligger omsluttet av fosterets vev (den senere blommesekk).

Den større motstandsdyktighet må derfor skyldes at blommen under utviklingen blir bedre beskyttet og fastere forbundet med fosteret.

For å gi et inntrykk av eggenes ømfintlighet og ømfintlighetens variasjon under utviklingen gjengis her resultatet av en rekke fallforsøk i tabellform.

Til forståelse av denne tabell må der gjøres oppmerksom på et eggets utvikling er delt op i 12 stadier og hvert stadium representerer en tid av ca. 1½ døgn ved 5° Celsius. Eftersom eggene passerte de forskjellige stadier blev de utsatt for fall fra 0, 5, 15, 25, 35 og 50 cm.s høide.

For å kontrollere den »naturlige« dødelighet blev der ved hvert forsøk uttatt en porsjon egg som ikke blev utsatt for fall.

Ser vi på tabellen under 1ste stadium er der tilsammen benyttet 1306 egg som kontrollegg (K). Av disse døde 69 av en eller annen grunn. Dødeligheten blandt kontrolleggene er altså 5 pct. 3220 egg har falt fra 0 cm., det vil si de har ikke egentlig vært gjenstand for fall, men er behandlet på samme måte som de øvrige egg. Dødeligheten er her ca. 4 pct. Av dette kan man slutte at selve behandlingen av eggene ikke øker dødeligheten. — 3238 egg har falt fra 5 cm., 3075 egg levet, 163 døde. Dødelighet ca. 5 pct. Altså fall fra 5 cm.s høide har ingen virkning. — 3433 egg falt fra 15 cm.s høide. 2387 levet, men 1046 døde. Dødeligheten stiger her til 30 pct. Ennu større blir dødeligheten ved fall fra 25 cm. Fra denne høide falt 3506 egg, 1628 overlevet fallet, men 1878 døde, altså 53 pct. dødelighet og ved fall fra 50 cm. er dødeligheten 79 pct..

Tabell over fallforsøk.

S = antall egg. L = levende egg. D = døde egg. D% = døde i prosent.

	K	Fallhøider					
		0	5	15	25	35	50
<i>1. stadium</i>							
S	1306	3220	3238	3433	3506	3321	2759
L	1237	3078	3075	2387	1628	1028	577
D	69	142	163	1046	1878	2293	2182
D%	5	4	5	30	53	69	79
<i>2. stadium</i>							
S	2183	2627	3354	3407	3253	3690	2279
L	2031	2485	3244	2346	1414	1015	443
D	152	142	110	1061	1839	2675	1836
D%	7	5	3	31	56	72	82
<i>3. stadium</i>							
S	1617	1800	3609	4130	3339	4081	1790
L	1453	1671	3355	2321	1056	723	230
D	164	129	254	1809	2283	3358	1560
D%	10	7	7	44	69	82	87
<i>4. stadium</i>							
S	538	508	2065	2558	1754	2218	1004
L	524	476	1955	1517	613	475	142
D	14	32	110	1041	1141	1743	862
D%	3	6	5	40	65	78	86
<i>5. stadium</i>							
S	1032	875	4084	5354	4822	4709	3735
L	985	809	3938	3971	2644	1880	1111
D	47	66	146	1383	2178	2829	2624
D%	5	8	4	25	45	60	70
<i>6. stadium</i>							
S	512	445	407	995	1243	773	666
L	496	431	391	935	1068	622	465
D	16	14	16	60	175	151	201
D%	3	3	4	6	14	20	30

	K	Fallhøider					
		0	5	15	25	35	50
<i>7. stadium</i>							
S	647	532	552	671	728	845	790
L	640	522	536	636	692	732	657
D	7	10	16	35	36	113	133
D%o.....	1	2	3	5	6	13	17
<i>8. stadium</i>							
S	220	175	561	447	476	443	434
L	212	175	546	424	455	406	378
D	8	—	15	23	21	37	56
D%o.....	3	—	3	5	4	8	13

Følger vi nu de forskjellige stadiers ømfintlighet, f. eks. ved et fall på 25 cm., ser vi at ømfintligheten stiger fra 1ste til 3dje stadium, men begynner å synke fra 4de stadium og blir siden mindre og mindre.

I virkeligheten er egg på senere stadier mere motstandsdyktige enn disse tall gir inntrykk av, for med de enkle hjelpemidler som stod til disposisjon var det nemlig umulig å hindre at eggene etterhånden blev bakteriebegrodd. Eggeskallene blev av den grunn skjøre og eggene vanskelige å behandle. Derfor kunde heller ikke egg som var kunstig befruktet følges lengere enn til 8de stadium.

Under naturlige forhold blir eggene meget sjelden bakteriebegrodd, men der var med hensyn til ømfintlighet ingen forskjell på unge egg enten de skrev sig fra Vestfjorden eller var skaffet ved kunstig befruktning. Derimot viste eldre egg fra Vestfjorden sig å være mere motstandsdyktige enn like gamle kunstig befruktete. Dette må tilskrives eggskallets tiltagende skjørhet hos de kunstig befruktete egg.

Fremstilles resultatet av fallforsøkene grafisk, får man et lett oversiktlig billede av ømfintlighetens forløp under utviklingen (fig. 1).

Hvilken rolle denne påviste ømfintlighet hos torskeegget spiller i spørsmålet om årsakene til vekslingene i torskebestanden er det ennu for tidlig å uttale sig om. Men det at eggene ødelegges av ytre påvirkninger som efter alt å dømme er meget mindre enn de påvirkninger de kan tenkes å være utsatt for i sjøen (f. eks. i brenningen), og det at eggene befinner sig i de øverste vannlag hvor de i sterkest grad kan være utsatt for ytre påvirkninger (brenning og skavl) berettiger fortsettelsen av dette arbeide.

Foruten fallforsøkene blev der også utført en del forsøk for å finne årsaken til at eggene sank, når de hadde vært utsatt for så sterke ytre påvirkninger at de blev drept.

Et normalt torskeegg er litt lettere enn sjøvannet og svever som regel i nærheten av overflaten. Torskeegget har ytterst et gjennemsiktig eggskall, innenfor dette finner vi et veskefylt rum og i denne veske flyter det egentlige egg, det vil si det som inngår i dannelsen av fosteret. Den største del utgjøres av blommen, men blommen er over alt omgitt av

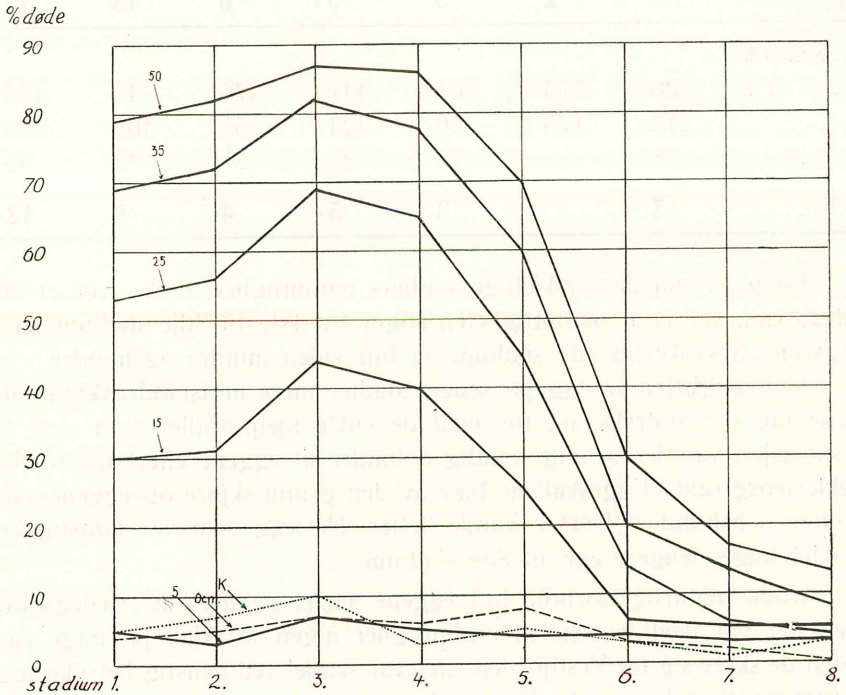

Fig. 1.

det tynne blommefattige protoplasmalag som nederst går over i kimskenen. Dette gjelder unge egg. Blir et slikt egg utsatt for sterke ytre påvirkninger brister protoplasmalaget og blommen strømmer ut i det veskefylte rum innenfor eggskallet og egget begynner straks å synke. Det kunde ved forsøk vises at eggskallet tillot en utveksling av salt mellom sjøvannet og den innen for liggende veske. Det lag som dekker blommen var derimot ugjennemtregelig så lenge det var helt.

Ved å ryste normale levende egg i små mengder av sjøvann slik at de blev ødelagt og derefter bestemme saltgehalten i eggene og vannet de var rystet i, viste det sig at eggene hadde optatt salt og at sjøvannet hadde mistet en tilsvarende mengde salt.

Når blommen som er lite saltholdig får anledning til å blande sig med vesken innenfor eggskallet (denne veske er sannsynligvis meget lik sjøvannet i sin sammensetning), nedsettes saltgehalten og mere salt kan gjennom eggskallet trenge inn i egget. Det blir tyngre og synker.

Hvis der i naturen foregår en ødeleggelse av torskens egg ved at de blir utsatt for ytre påvirkninger som dreper dem (f. eks. brenning og skavlsjø) vil de synke og man skulde vente å finne dem på bunnen.

Med tanke på dette blev der laget nogen store trakter av dunlerret festet på et jernstativ. Nederst munnet trakten i en beholder til opsamling av eggene. Traktenes åpning var $\frac{1}{2}$ m.², 3 trakter blev satt ut og stod ute, mens gytningen foregikk, 2 i nærheten av Kabelvåg på 15 m. dyp og 1 ved Skrova på 50 m. dyp. Alle traktene inneholdt egg, da de blev tatt op, henholdsvis 750, 1220 og 291 egg. Ca. 70 pct. av eggene var egg på de ømfintlige stadier. Da der er meningen å gjenta disse forsøk senere, skal der ikke gåes nærmere inn på dem ved denne anledning.

Resultatet av undersøkelsene av torskeegget i 1929 og 1930 kan sammenfattes i følgende punkter:

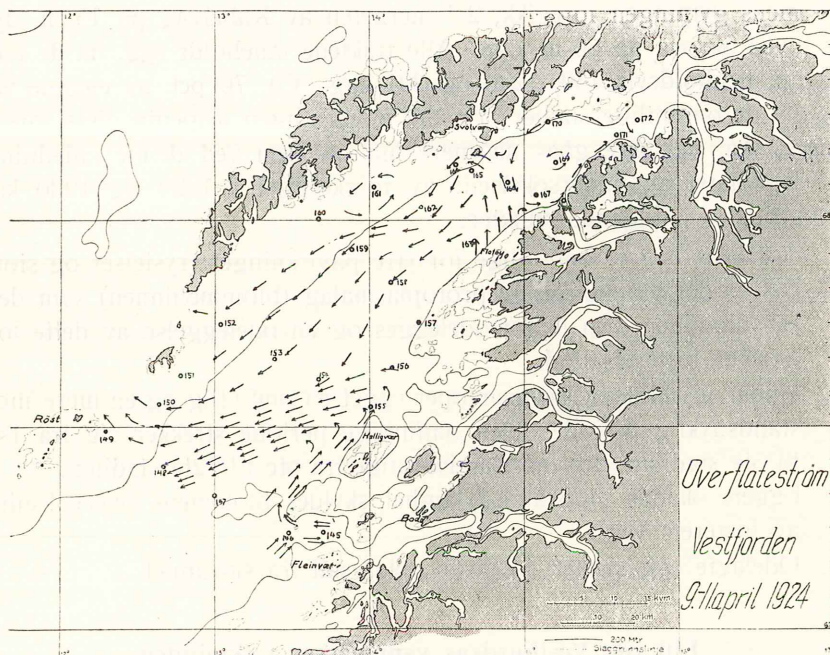
1. Torskens egg er ømfintlige for ytre påvirkninger (rystelser og støt).
2. Det er det blomfefattige protoplasmalag (blommehinnen) som dekker blommen som lettest ødelegges og en ødeleggelse av dette forårsaker fosterets død.
3. Under utviklingen gjennomløper egget en ømfintlig og en mere motstandsdyktig periode. Den ømfintlige periode strekker sig fra 1ste til 5te stadium, den motstandsdyktige fra 6te til 12te stadium.
4. Eggets økende motstandsdyktighet skyldes blommens overvoksning av fosterets vev.
5. Ødelagte egg synker, fordi de optar salt fra sjøvannet.

Litt om Vestfjordens vannmasser i skreitiden.

Av stipendiat Jens Eggvin.

Vinteren 1924 blev der under ledelse av fiskerikonsulent Sund tatt en rekke oceanografiske snitt inn gjennom Vestfjorden ved hjelp av M/K »Johan Hjort«. Fra Fleinvær over til Røst og videre i siksakk til Risvær i Østlofoten. Stasjonenes beliggenhet fremgår av kartet. Ved intens drift lykkedes det å avslutte en slik observasjonsserie bestående av 28 stasjoner i løpet av ca. 2 døgn. Med visse mellomrum blev denne serie tatt 5 ganger i tiden 13. februar til 11. april. Dette gir et utmerket materiale bl. a. for studiet av strømforholdene og vannmassenes stabilitet i løpet av vinteren. Beregningene foretaes på grunnlag av vannmassenes egenvekt som igjen betinges av deres temperatur og saltholdighet.

Da tidsforskjellen mellom stasjonene er liten, kan man gå ut fra at strømmen ikke forandrer sig vesentlig i løpet av denne tid. Ved hjelp av hydrodynamiske formler av Bjerknes og Helland Hansen kan man da beregne strømmen i de forskjellige dyp i forhold til et visst nivå, f. eks. bunnen. Er strømmen ved bunnen lik 0 får man strømhastigheten i de øvrige dybder, idet vi ser bort fra tidevannsstrømmene og friksjonen. Det mest pålitelige uttrykk for strømmens hastighet og retning får man ved å bruke strømmålere. Ved forsøk nordvest for Vest-Spitsbergen har Fridtjof Nansen funnet god overensstemmelse mellom direkte observert

og beregnet strøm. Det samme resultat er Helland-Hansen kommet til ved undersøkelser mellom Portugal og Kanariøene. Likeså har Edward H. Smith funnet god overensstemmelse mellom enkelte isfjells drift på Newfoundlandsbankene og den beregnede strøm.

Her skal kun gjengis et kart som viser strømmen i overflaten i forhold til 200 meters dyp eller i forhold til bunnen hvor dybden er under 200 m. Pilene angir strømretningen. Jo tettere de står, des sterkere er strømmen. Observasjonene, som er tatt på siste krysstokt, 9.—11. april 1924 viser at strømmen i den ytre del av fjorden går innover langs østsiden hvor den av jordrotasjonen blir klempt inn mot land. Den gjør en sving inn på dypet mellom Fleinvær og Givær

utenfor Saltenfjorden, stryker så forbi Tenholmen og videre nordøstover. Nord for Helligvær bøier den til venstre og går mot VSV over til andre siden av fjorden. Utenfor Helligvær er strømstyrken 0.27 knop (14.1 cm. pr. sekund) og midtfjords østfor Røset er den 0.32 knop (16.4 cm.). Dette vann har større saltholdighet og er tyngre enn vannet i den øvrige del av fjorden. Fra Flatøy går strømmen over mot Skråva og videre med avtagende hastighet mot sydvest ut fjorden langs Lofotsiden. Her sprer den sig efterhvert over et større område og avtar i styrke. Østfor Værøy forener den sig med en del av det vann som bøiet mot sydvest nord for Helligvær. Strømmen tiltar, og med en hastighet av 0.17 knop (9 cm. pr. sekund) forlater så disse vannmasser Vestfjorden gjennom åpningen mellom Værøy og Røst. Hvis torsken i disse dager (9.—11. april) skulde være på flyttefot, vilde den ha medstrøm på vei fra Lofoten. Inne på banken mellom Stamsund og Henningsvær har vi en bakevje med svak strøm. Strømretningen er mot viserne på et ur. En lignende hvirvel, men bedre utviklet finnes i den indre del av fjorden mellom Molla—Øksund—Tranøy. Selv ned til et dyp av 100 meter er denne hvirvel tilstede. Dybdeforholdene og fjordens form er her gunstig for hvirveldannelse. Ved Tranøy smalner nemlig fjorden av og bøier mot øst. Dybden avtar i sydvestlig retning henimot Skrova—Øksund. Og på nordsiden har bunnen form som av en halv gryte.

Strømkartet for 50 meters dyp (som ikke gjengis her) viser at strømretningen har et lignende forløp som i overflaten, men hastigheten er mindre. I 100 meters dyp er retningen en del forandret. Øst for Moskenes går der således midtfjords en meget svak strøm inn fjorden fra 50 meters dybde og tilbunns, mens den i de øverste 50 meter går ut fjorden. I overflaten er hastigheten 0.1 knop (5 cm. pr. sekund) og i 100 meters dyp bare 0.02 knop (1 cm.). Strømkartene fra de 4 andre turer samme vinter viser at strømmen delvis har et noe annet forløp tidligere på vinteren. Strømhvirvelen nord for Øksund går dog igjen på flere av dem, så det er sannsynlig at vi her har å gjøre med en stasjonær hvirvel.

Til slutt skal nevnes et par ord om den vertikale gjennomblanding av vannet i de øvre lag og dens betydning for opblomstringen av groe.

Sjøvannets egenvekt tiltar med voksende saltholdighet og avtagende temperatur. Ved fordampning, som fremmes ved solskinn, tør luft og vind, vil saltholdigheten i overflaten tilta, mens nedbør og elvetilsig nedsetter den. I den kolde årstid spiller avkjølingen den største rolle når det gjelder å forøke sjøvannets egenvekt. Tidlig på høsten er temperaturen i Vestfjorden høiest i overflaten og avtar nedover mot bunnen. Utøver høsten avkjøles overflatelaget så meget

at det blir tyngre enn vannlaget like under og synker ned. Det erstattes så av varmere vann nedenfra. Så avkjøles dette og synker ned og nytt vann kommer op til overflaten. På denne måte får vi en gjennomblending av de øvre lag. Eftersom vinteren skrider frem blir det gjennomblendede lag tykkere og tykkere. Nedbør og elvetilsig fra land vil nedsette saltholdigheten i overflaten slik at der da skal større avkjøling til for å få overflatevannet til å synke. I kolde og tørre vintre vil derfor denne sirkulasjon foregå lettest og det gjennomblendede lag bli tykkest. Og der skal meget liten forandring i egenvekt til for å få en vannpartikkel i dette lag til å fly op eller ned. På fiskebankene kan tykkelsen av dette skikt bli op til 90 meter, men er i almindelighet tynnere. Tykkelsen varierer fra vinter til vinter og også i løpet av samme vinter. Temperaturen i dette lag ligger i almindelighet mellem 2 og 4°. Det vann som ligger dypere enn 180 meter holder omtrent samme temperatur, 6½ til 7°, året rundt. I overgangen mellem disse to vannmasser tiltar temperatur og saltholdighet raskt, og det er nettop i dette overgangsskikt at torsken erfaringsmessig holder sig under Lofotfisket. I kolde vintre vil altså dette gunstige overgangsskikt gjennomgående ligge dypere en vanlig.

Sjøvannets fosfat og nitrainnhold som kan betegnes som havets gjødsel tiltar med dybden. Mektigheten av det gjennomblendede lag må være av stor betydning for transporten av disse gjødningsstoffer op til de øvre lag i havet, hvor opblomstring av groen foregår. Fiskerikonsulent Sund har for Vestfjordens vedkommende påvist at under denne opblomstring blir praktisk talt alt fosfat og nitrat i de øvre lag opbrukt. Observasjonene viser også at vannlagene nedenfor overgangsskiktet fremdeles er rik på disse stoffer. Jo tykkere det gjennomblendede lag er desto mere gjødningsstoffer står til rådighet for groen og desto rikere vil produksjonen bli. Groen er som bekjent av største viktighet både direkte og indirekte for torskeyngelens ernæring. I år med kolde og tørre vintre vil der altså stå mere føde til dens disposisjon enn ellers.

